

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84
FAX 215 28 05

Any XI N.º 541

Setmana del 4 al 10
de febrer del 1990

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"L'home val més per allò
que és que per allò que
posseeix. Igualment, tot
el que l'home fa en vista
a obtenir més justícia,
una germanor més gran
o una estructuració més
humana de les relacions
socials, té molt més valor
que els progressos de la
tècnica."

"Gaudium et spes"
n.º 35

Augmenta l'índex de confiança dels joves en l'Església

MADRID.— Segons l'informe "Joves espanyols 1989" de la Fundació Santa Maria, presentat recentment a Madrid, realitzat per quatre catedràtics de Sociologia de diferents universitats espanyoles, Pedro González Blasco, Andrés Orizo, Francisco Javier Elzo i Juan González Anelo, sembla que el continuat descens dels paràmetres religiosos que es registra en la societat moderna ha experimentat un stop.

L'informe assenyalava, entre els signes indicatius d'aquesta inversió de la tendència a la baixa en la religiositat juvenil, "l'augment del nombre de joves que contreuen matrimoni per l'Església i que manifesten que Déu juga un paper important en les seves vides", així com l'augment de quatre punts en el nivell de confiança en l'Església des del 1984.

Això no obstant, malgrat aquest notable augment, la dada base pel que fa a la religiositat continua essent escruixidor: dos de cada tres joves espanyols tenen escassa o nul·la confiança en l'Església com a institució.

En un altre ordre de coses, el perfil dels joves espanyols que es dedueix d'aquest informe és el següent:

- A part de ser més estudiosos, conformistes, optimistes i de dretes, també són menys solidaris, més individualistes i més superficials.

- S'adverteix en els joves, una tornada a la llar i un enteniment familiar més gran, ja que nou de cada deu se senten feliços i segurs en la seva llar familiar.

- Un de cada cinc joves es partidari de la regulació moral de la vida sexual.

Una visita que confirma una vegada més el caràcter apostòlic dels seus viatges arreu del món

El Papa entre els leprosos

En el seu recent viatge per terres africanes, Joan Pau II ha pres contacte amb la crua i freda realitat de la pobresa dels països més pobres del món, evidenciant així el caràcter eminentment pastoral de les seves visites. I més, quan aquelles comunitats són també pobres en nombre de fidels cristians, i on ell no ha pogut

sentir l'escalf de les multituds.

En la seva visita a Guinea Bissau visità els leprosos amb els quals encaixà les mans amb un gest de solidaritat humana, deixant ben clar que és Papa per a tothom.

AFINANT

L'Edat Mitjana

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR.

A la televisió, un dia qualsevol, donen un reportatge sobre un indret molt endarrerit d'Espanya. El comentarista l'etjiba així — "Aquesta gent viu en unes condicions d'higiene i de confort que no han variat gens des de l'Edat Mitjana..." I per què no "des del paleolític"? o, afinant més, "des del segle passat"? — A pagès, no fa pas tantes dècades que hi ha llum, aigua corrent, etc. Tant se val! "L'Edat Mitjana" serveix com a sinònim d'endarrerit i estalvia de pensar. Dels dos mil anys que aviat assenyalarem el nostre calendari, resulta que els cinc-cents primers foren l'Edat Antiga, "clàssica", i els cinc-cents últims, la Moderna, "il·luminosa". Es dona per descomptat, doncs, que els mil anys d'entremig van ser els de l'Edat obscura i endarrerida. Massa

senzill per ser veritat. És cert que, per una banda, no tenien ni gas ni electricitat (que tampoc no en tenien els nostres besavis!) i, per l'altra, no parlaven el llatí d'Horaci (que a penes si l'escriu Agostí d'Hipona!). Ara, d'obscurs i d'endarrerits res! Llegeixo en el Diari de Julien Green, el 1940!, "L'ordre veritable està fonamentat sobre la pregària, la resta no és sinó desordre (més o menys ben camuflat). L'Edat Mitjana fou un immens edifici els carreus del qual eren el 'Pater', l' 'Ave', el 'Credo' i el 'Confiteor'. Tot el que s'edifica sobre altres coses tard o d'hora s'esfondrarà en el fang ensangonat". En aquella data, ben pocs-li deuriem donar la raó. El 1990 les seves paraules sonen a profètiques.

SUMARI

Tortosa: professió
perpètua de 19
religioses
(pàg. 10)

L'Església romana
prepara el seu futur
(pàg. 15)

Nova era de llibertat religiosa a l'Est
(pàgs. centrals)

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

PELEGRINATGE A GRECIA I A TURQUIA

Interessant itinerari per seguir la Ruta de sant Pau, i les Esglésies de l'Apocalipsi

De l'11 al 26 de març de 1990

VISITANT:

Estambul, Adana, Tars, Konya, Yalvac, Antalaya amb els seus conjunts arqueològics de Pergé, Aspendos i Sidé, Pamukkale, Milet, Efes ciutat de la Verge, Pèrgam, Troia, Canakkale, Tesalònica, Kalambaca, Vèria, Delfos, Atenes, Mícenes, Corint, Epidaure.

Presidida i dirigida pel Pare Sebastià Bartina, professor de Sagrada Escripura a la Facultat de Teologia de Barcelona

Oberta la inscripció.

Thessaloniki

PER SEGUIR LES PETJADES DE JESÚS US CONVIDEM A VISITAR EN PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Del 14 al 21 de març del 1990

VISITANT:

JUDEA: Jerusalem amb el Sant Sepulcre, Getsemaní, Cenacle, etc. Betània, Betlem, Mar Morta, etc.

LA GALILEA: Natzaret, llac de Tiberíades, Mont Tabor, etc.

Recomanem prendre la Bíblia o Nou Testament per llegir a cada lloc sant el text corresponent.

PRÒXIM PELEGRINATGE

París, del 6 a l'11 d'abril del 1990

Oberta la inscripció

Organització Tècnica

ULTRAMAR EXPRESS

GAT. n.º 48

Panorama del Santuari dels Pastors.

EDITORIAL

Cada dia més, la imatge d'un Papa que surt del cercle vaticà i va a trobar el catòlic i el qui no ho és a casa seva, guanya adhesions o, si més no, respecte. Les brometes matusseres i els comentaris malèvols a propòsit de les sortides del Papa han començat a decaure, fins i tot a la premsa d'aquest país... que ja és dir! Viatges pastorals com el de Joan Pau II al nord europeu i protestant, o el d'aquests dies a les zones més desolades de l'Àfrica, no admeten, per raons diverses, cap interpretació en sentit triomfalista ni res de semblant. Són una clara presència, compromesa i interpel·ladora, al cor dels problemes.

La malaltia i la misèria unides han marcat la primera etapa del viatge africà del Papa. El gest d'entrar en la leproseria de Cumara, d'allargar la mà als malalts que s'hi acullen i de besar el front dels seus fills posa davant la mirada distreta de la societat del progrés una realitat oblidada: a l'Àfrica hi ha cinc milions de leprosos. A continuació el Papa Woytila, al marge del protocol, ha fet parar el cotxe amb què viatjava a la porta d'una "tabanka" o cabana de fang i de palla i hi ha entrat. Ha trobat a dins un vell solitari, a

Fer camí amb el Papa

les fosques, sense el més indispensable. El comentari de Joan Pau II ha estat punyent: "Aquí també la llibertat és impedita".

Els atemptats a la llibertat de l'home resalten, de vegades, espectaculars. El mur de Berlín, com a exponent d'un sistema opressor, n'és un bon exemple. Però hi ha també situacions que oprimeixen la persona de manera més subtil o més amagada, com la manca dels més elementals recursos. La nostra atenció i la nostra sensibilitat es mobilitzen, seguint els esdeveniments del dia, ara al voltant d'una dictadura sud-americana, ara al voltant del trasbalsament de l'Est. Ens cal, també, saber descobrir la llibertat malmesa

en una cabana miserable: "Aquí també..." diu el Papa.

Un altre centre d'atenció que suscita aquest viatge papal és el del coneixement mutu i la comprensió entre cristians i musulmans. És una idea en la qual insisteix darrerament Joan Pau II i ara l'ha repetida a Mali. El món islàmic, tan extens, travessat, avui, per un corrent ambigu però vigorós de renaixença religiosa... ens cau una mica lluny. Ens trobem en cultures molt diverses, i és també divers el moment històric o el punt d'evolució d'ells i el nostre: nosaltres venim d'una reforma conciliar, i ells són en un moviment fonamentalista. Cal fer atenció al diàleg que ve reclamant Joan Pau II i obrir-hi el nostre esperit.

En la seva marxa africana el Papa ja ens ha posat en moviment cap a la dura realitat del tercer món i cap a l'interès envers els qui adoren Déu des de l'Islam. I el viatge continua... Cal que totes les esglésies acompanyin espiritualment el seu pastor, el bisbe de Roma. Seria un contrasentit que restessin immòbils quan el Papa avança.

Jean-François Revel inicia el seu polèmic llibre "El coneixement inútil", Premi Chateaubriand 1988, amb aquesta contundent afirmació: "La primera de totes les forces que dirigeixen el món és la mentida". Per a Revel la mentida sovint és sinònim d'ideologia. "Què és una ideologia? —es pregunta al capítol novè—. Una ideologia és una triple dispensa: dispensa intel·lectual, dispensa pràctica i dispensa moral. La primera consisteix a retenir només els fets favorables a la tesi que se sosté, àdhuc a inventar-los totalment, i a negar els altres; ometre'ls, oblidar-los, impedir que siguin coneguts. La dispensa pràctica suprimeix el criteri de l'eficàcia, treu tot valor de refutació als fracassos... La dispensa moral aboleix tota noció de bé i de mal per als actors ideològics; o millor dit, el servei de la ideologia és el que ocupa el lloc de la moral."

Els esdeveniments que s'escauen produint als països de l'Est vénen a confirmar aquestes afirmacions. Com entendre, per exemple, la postura mantinguda, durant aquests anys, per certa intel·lectualitat d'esquerra? A la llum dels fets actuals no revela altra cosa que complicitat i connivència amb el sistema ideològic que ara

L'hora dels "altres" intel·lectuals

s'esfondra. Els qui no han compartit durant aquest llarg temps la seva visió de les coses han estat titllats descaradament de dretans, conservadors, o fins i tot, de feixistes.

Recentment Eugène Ionesco, el dramaturg francès d'origen romanès, tot comentant la caiguda de Ceasescu declarava: "El que em sorprèn és la ceguesa dels occidentals durant anys: no entenien res, preferien una ideologia a la realitat. Els intel·lectuals em titllaven públicament de reaccionari perquè tenia la gosadia de denunciar el que succeïa a l'Est. Però ara tot canvia, també ells se sumen a la nova coral".

També a l'Església durant uns anys hem tingut un bon nombre de laics i de sacerdots; àdhuc d'intel·lectuals cristians, que pensaven que el marxisme era la màquina de tren que arrossegava la història, però com algú molt bé ha dit el tren ha descarrilat i això significa que tota la contestació cristiana-marxista ha perdut la seva prò-

pia raó de ser.

Crec que ara és l'hora dels "altres" intel·lectuals, l'hora d'aquells a qui fins ara els ha estat negada tota credibilitat. Aquests intel·lectuals de l'Est han de fer sentir la seva veu. Són intel·lectuals que invoquen l'home concret per damunt de l'abstracció i de l'absolut de l'objectivitat, impersonal i inhumana, de la planificació científica del món. Són intel·lectuals que creuen en la veritat que posa al descobert tota mentida ideològica, en l'ètica com a base de la convivència, en la persona humana per damunt de programes i d'ideologies, més enllà de les suposades "necessitats històriques" i d'altres solemnes invocacions al "progrés" i al "futur". A aquests intel·lectuals, l'afirmació que "no és al sistema al que s'han d'imputar les dificultats trobades en el seu desenvolupament pels països socialistes" els sona igual —beneïda ironia!— a "que no és a l'aigua a la qual s'han d'imputar els problemes de la humitat que es plantegen en els països inun-

dats".

Václav Havel, el nou president de Txecoslovàquia és un d'aquests intel·lectuals. Escriptor, dramaturg i filòsof, nascut a Praga el 1936, és l'autor d'un preciós llibre titulat: "El poder dels sense poder", escrit fa uns deu anys com a autodefensa en previsió del seu immediat empresonament. El poder dels sense poder no és la de ser un contrapoder que vol substituir el poder de torn. És d'una altra naturalesa. No és tampoc la "oposició" en el sentit de la "politologia" corrent ni és un simple "dissens". Aquest poder, diu Havel, neix de la "vida en la veritat" cercada en totes les seves dimensions.

Václav Havel explica així la fascinació inicial exercida pel marxisme: "Aquest disposa d'una ideologia tant més concisa, lògicament estructurada, generalment comprensible i per essència molt elàstica, que per la seva globalitat i el seu exclusivisme assumeix quasi la característica d'una reli-

gió secularitzada: ofereix a l'home una resposta a punt per qualsevol pregunta, no se la pot acceptar només parcialment i en abraçar-la incideix profundament en la existència humana. En l'època de les crisis de les certes metafísiques i existencials, en l'època del desarrelament de l'home, de l'alienació i de la pèrdua de significat del món, aquesta ideologia exercita necessàriament una particular suggestió hipnòtica; a l'home errant li ofereix una "llar" accessible —n'hi ha prou d'assumir-la i immediatament tot esdevé de nou clar— la vida conquereix sentit i del seu horitzó es fonen el misteri, els interrogants, la inquietud i la solitud. Per aquesta modesta "llar" l'home en general paga un alt preu: l'abdicació de la pròpia raó, de la pròpia consciència, de la pròpia responsabilitat".

L'home no pot viure sense una "llar". Podrà el cristianisme esdevenir aquesta llar? Com diu el P. Eusebi Colomer "els desmitificadors del cristianisme han estat desmitificats".

Crec que ara és l'hora d'aquests "altres" intel·lectuals. Fóra l'hora també dels veritables intel·lectuals cristians.

MANEL VALLS SERRA

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.C.D.

MEMBRE DE LA UCI-P

Director: Joan E. Jaque i Jutjar
Sots-directors: Francesc Malgosa i Riera
Joan Carrera i Planas
Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roig i Torrentgenès
Disseny: Josep Samper i Alejo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels
C/ València, 244, 2on.
Tels.: 215 / 27 39 - 27 84
FAX: 215 28 05
08007 Barcelona

Impressora: Publiograf, S.A.L.
Pg. Valeri Serra, 30
Tels.: 254 / 16 30 - 17 77
Barcelona
D.L. B.14.387/79

RESPIR

"UN EXITÀS!"

Ja fa molts anys, abans del trenta-sis, que vaig conèixer un mossèn zelós i entusiasta i sempre optimista, que no més tenia ulls per a les coses que sortien bé, per als èxits. Es va fer famós per la frase que li senties repetir un cop i un altre: "Ha estat tot un èxitàs!" Tot eren "èxitàsos!" Tenia una manera de ser envejable. Devia viure el convenciment d'allò que deia sant Pau, que Déu col·labora en tot per al bé d'aquells qui l'estimen. Encara que els qui el tractàvem ens en reïem una mica, li agraïem que la seva presència oberta i optimista bastés per a estimular mandrosos, per a aixecar deprimits, per a aguantar tothom en moments dolents. Fa molts anys que el vaig conèixer, i és com si el vegés. Més tard, vaig llegir una frase de Martin Buber: "Èxit no és cap nom de Déu". I té raó! Però també tenia raó el mossèn. Una cosa és adorar l'èxit i una altra és veure-ho tot en la llum de Déu amb aquella esperança que no enganya.

MIQUEL ESTRADÉ

No fa gaire vaig sentir en el programa "Vuelta de hoja" de Ràdio Nacional de España com es commemoraven els quinze anys del fet que, per primera vegada, a TVE va ser pronunciada la paraula "coño", i ho va ser per boca del recent premi Nobel, C.J. Cela.

L'any passat va sortir al mercat una novel·la, la redacció de la qual ha estat subvencionada per la Institució de les Lletres Catalanes, sobre un tema tan profund com "l'erecció".

"Els comedians", "La fura dels baus" —Premi de teatre "Ciutat de Barcelona"—, "Els joglars", "La trinca" —compànies totes elles d'un gran èxit— ens han ofert les possibilitats culturals més agosarades.

Hem pogut veure, a través de la difusió que n'ha fet la TV, no solament homes i dones totalment nus —amb la possibilitat de contemplar la bellesa del cos humà—, sinó algú amb els pantalons avall tot participant en un concert de pets al Palau de la Música Catalana. Hem pogut contemplar l'originalitat d'uns actors que, per saludar-se, no es donaven la mà, sinó que s'agafaven mútuament el penis. Ens han presentat també l'acte de defecar. I hem pogut fruit de la visió d'uns actors que anaven buidant unes galledes plenes de trossos de carn i de budells sagnants a base d'anar-ne menjant i d'anar-se'ls llançant els uns contra els altres. Hem pogut comprovar que la burla de les realitats més sagrades sembla que sigui "la sal" de l'humor i de la comicitat que la nostra cultura ens ofereix.

Hem vist també escultura constituïda per deixalles "creativament" combinades; o una certa pintura reservada als "iniciats" que, a canvi de l'hermetisme, reben la justificació social de suculents negocis artístics; hem "llegit" una literatura que, en una mena de superació impossible, arriba a oferir l'originalitat d'una pàgina en blanc firmada.

Davant de tot això, jo no puc fer altra cosa que declarar-me radicalment "inculte". I és des d'aquesta "incultura" que m'adreço als lectors amb l'intent de fer-los participar de la preocupació que la nostra cultura em produeix.

Jo em dedico a l'ensenyança i em sento un "aprenent d'educador". Des d'aquesta dedicació i des d'aquest aprenentatge, m'espanta la transcendència que tot això té so-

Comentari cultural d'una persona "inculta"

PAU LÓPEZ CASTELLOTE

bre les nostres famílies i sobre els nostres nens i joves, als quals la gent de la meua professió ha d'iniciar en "la cultura". ¿Hem de procurar que els nostres nens i joves, per estar "à la page" del seu temps, siguin uns malparlats, unes persones desatentes, provocatives, burletes respecte al més sagrat...?

El 15 de gener proppassat va sortir a La Vanguardia la referència a una nota procedent del Secretari d'Estat per a la Seguretat adreçada als directors generals de policia i guàrdia civil, als delegats del govern i als governadors civils. S'hi feia al·lusió a una sèrie de mesures destinades a "prevenir l'inici precoç del consum de begudes alcohòliques". Perquè el Govern considera que "el consum d'alcohol, drogues tòxiques i estupefaents són factors d'un alt nivell de criminalitat". Per altra banda és del domini públic que el grau d'alcoholització de la nostra adolescència i de la nostra joventut és, malauradament, molt alt. I això ja està tenint conseqüències tràgiques.

Doncs bé, la mateixa Vanguardia publicava el 14 de gener un estudi sobre l'anomenada "Generació dels 50", de la qual, amb motiu de la mort de Jaime Gil de Biedma i una mica abans de Carlos Barral, els mitjans de comunicació n'han anat plens.

Pràcticament tots els comentaris —entre ells 21 "testimonis"— coincideixen a afirmar que aquest grup ha tingut un gran pes en la nostra cultura —un d'ells diu que "és en conjunt un exemple de dignitat moral"— i que una de les característiques més pròpies era el seu amor a l'alcohol.

Reprodueixo literalment algunes afirmacions. "En els

anys de la reconstrucció de la raó s'anaven destruint a si mateixos, que és una forma de desaparèixer amb dignitat". "Compartien bastants gustos nocturns, entre ells una notable tendència al consum de begudes alcohòliques". "Caldria parlar d'un malbaratament de vitalitat. Sinònim de generositat, no sempre agraïda". "La generació acabarà essent coneguda com a promoció de la generositat". "La defineixen: el seu origen burgès, en la majoria; el seu hedonisme; i també la seva afeció a les copes". "Érem uns senyors amb mala consciència". "Llargues converses, passar-s'ho bé, un gran sentit de l'humor i beure molt". "Viure d'acord amb un mateix sense renunciar a res". "Contribució extraordinària per haver desrucat (en el possible) tota una generació. Idees progressistes malgrat el seu origen burgès. Noctàmbuls impenitents i tot xop de tot l'alcohol del món". "Amplitud de mires. Mode poc convencional de viure". "Van fer de la lluita per la llibertat la seva raó de ser". "En broma, alguns amics deiem abans, que els del 50 eren els del coma etílic".

Un article que analitzava "la generació" en conjunt portava com a títol: "Suicidios y otras muertes: estética de la autodestrucción en los escritores del medio siglo". Un altre article contenia aquest paràgraf: "El vitalisme de Barral i de Gil de Biedma apuntava, en la seva pròpia exigència d'absolut, al no res". Més endavant parlava de "la pròrroga alcohòlica d'un somni de món perfecte i despreocupat".

¿Algú pot no veure el que es diu d'aquesta "generació del 50" com a lloanxa, una descripció d'una bona part de la joventut del nostre temps —naturalment traient-ne la sublimació intel·lectualista—? I del consum d'alcohol el govern espanyol diu que és "un factor d'un alt nivell criminogen".

On ens condueix l'esquizofrènia de la nostra societat? Quina cultura hem de contribuir a construir els qui ens dediquem a l'educació?

Una vegada més resta clar que quan l'home renega de la Llei de Déu renega de si mateix. Naturalment, per a molts, aquesta afirmació és pròpia d'un home completament inculte. Ja ho he reconegut en el mateix títol de l'article.

Som a la riba de l'any 1990. ¿Com serà aquesta travessia vers l'altra riba, la de l'any 1991? Lleugers oratjols. Petites turbulències passatgeres. ¿Tempestes imprevisibles? No sé per què, a l'inici de cada any, no em puc estar de somiar llegint "la tempesta apavagada" en la qual el Crist, pujant a la barca dels seus deixebles, els diu: "Passem a l'altra riba".

D'un any a l'altre, l'aventura de la nostra vida, personal i col·lectiva, ¿no seria aquest necessari i perillós pas d'una riba a l'altra? Tots desitgem, segur, que aquest any nou, desplegadas les veles, sigui un agradable avançar vers l'horitzó dels nostres projectes i dels nostres somnis. Però és molt probable que més d'un d'entre nosaltres, individus i pobles, haurà d'afrontar fortes borrasques en les quals tot semblarà que trontolla. Períodes d'incertesa, de soledat, d'atur, de malaltia o de depressió. Períodes angiosants en el transcurs dels quals tindrem la impressió que anem a caure, que serem engolits per les proves repetides, per la fatalitat o la mala sort.

"Passar a l'altra riba", viure un "bon any", serà a vegades, com pel meu amic Eric, futbolista entusiasta, superar un fracàs, sobre-

passar un handicap! Fou un accident de cotxe. Una cadira de rodes a 23 anys! Eric també s'ha sentit naufragat. Fins el dia que va dir-me: "Haig d'abandonar les ribes del passat, de les meves nostàlgies, per viure el present!" Ara és campió de voleibol en un equip de disminuïts. Coratjosament, Eric ha passat a l'altra riba.

"Passar a l'altra riba", viure un "bon any" per a cadascú de nosaltres, serà saber passar d'una vida mesquina, encongada en si mateixa, al desig de viure pels altres, de passar del "il a mi, què!" al desig de fer quelcom per tal que hi hagi una mica més de justícia al nostre voltant, una mica menys d'exclusió, una mica més de felicitat. Serà alguna vegada, més senzill encara, obrir la porta, travessar el cancell, el carrer, i visitar la riba del veí.

"Passar a l'altra riba", viure un "bon any", també serà, a vegades, passar de l'odi al perdó, del racisme al respecte dels altres, d'una passió degradant a la llibertat interior...

Passem a l'altra riba

Recomençar a viure, a estimar

MICHEL HUBAUT
Franciscà

Pels pobles, "passar d'una riba a l'altra", viure "un bon any", serà per la major part dels països de l'Est navegar entre esculls, fer el difícil aprenentatge de la democràcia; per a nosaltres, europeus occidentals, serà saber abordar aquestes noves ribes, no solament per situar els nostres capitals sinó, sobretot, per acollir els seus patrimonis culturals i espirituals, i també serà no desertar de les ribes del sud; finalment encara pel bé dels pobles, serà afrontar la tempesta de les lluites, de les persecucions per "passar" de l'opressió a la llibertat. No els deixem sols barallant-se amb els vells dimonis que grunyen al fons de les aigües somiant el caos.

Per a l'Església, "passar a l'altra riba", viure un "bon any", serà, senzillament, viure la seva missió profètica! Saber caminar vers altres ribes i estendre les seves xar-

xes a nous universos culturals on ella, gosa tan poc d'aventurar-se. Empesa per l'Esperit, la barca de Pere ha d'arriscar-se a deixar la riba de les seguretats, dels costums, per enfrontar les turbulències i les qüestions del món modern.

Ben segur, al llindar d'aquest any nou, els riscos de la travessia poden, a vegades, inquietar-nos. ¿Què més humà? El mateix Crist ha viscut en la seva carn aquesta difícil travessia de l'existència humana. També ha sentit por, angonya, quan les forces adverses han intentat engolir-lo. La seva pregària, per altra banda, no l'ha alliberat de viure aquesta dura travessia però li ha permès afrontar-la amb gran confiança en el futur que li prepara el Pare.

És perquè el Crist, victoriós de les forces del mal i de la mort, repeteix encara, a l'alba d'aquest nou any, a cada un de nosaltres, a tots els pobles de la terra, a l'Església: "¿Per què teniu por? ¡Tingueu fe en mi!" "Quan la nostra

barca és sobtadament sacsejada per onades d'esdeveniments imprevistos, el Crist ens invita a creure que Ell és vivent, i que és present al costat nostre. I aquesta presència discreta és capaç d'apavagar les nostres tempestes interiors i exteriors. No tinguem por. Ell, el vivent, ens conduirà a l'altra riba. Riba que coneix amplement ja que ha fet la travessia abans que nosaltres.

Crist invita, en aquest inici de l'any 1990, tots els naufragats de la vida, tots aquells que han perdut peu, tots aquells que tenen la impressió de naufragar, a allargar-li la mà, a cridar amb confiança: "Senyor, salveu-nos, que morim!".

Finalment, passar a l'altra riba, viure un "bon any", no és pas atrevir-se a marxar, arriscar-se a posar-se en camí per recomençar a viure, a estimar. És arriscar-se sempre. I això sempre fa por. Però el contrari de la por és el coratge de la fe. Aquesta fe que ens fa passar a l'altra riba, la riba del Futur, la riba de l'Amor, la riba de la Vida, la vida de Déu. Ja que aquest pas d'una riba a l'altra, d'un any a l'altra, ens acosta a l'última travessia, la de la nostra mort, que ens conduirà sobre les ribes del Reialme de Déu.

(De "la Croix")

ACUDIT

Dies per a l'astorament

"S i jo fos comunista ara dedicaria almenys tres mesos a fer exercicis espirituals i replantejar-me tot allò que fins ara havia cregut", em confessava un jove sacerdot, un d'aquests que passaren per la Universitat fa quinze o vint anys quan semblava que ser comunista era l'únic progressiu que existia, l'únic "científic", l'únic impregnat de futur. "I pensar, concloïa, que de no haver estat per la meua fe, ara jo seria un comunista més, un d'aquests que ara veuen, amb terror, com se'ls desfan tots els ídols que aleshores els injectaven".

És cert que els esdeveniments als quals estem assistint en els darrers sis mesos fornien matèria per pensar durant molts anys. El gran mite que els homes som espontàniament bons i que només la societat capitalista ens ha corromput. El mite de l'"honradesa" de les esquerres. L'altre gran mite que les dictadures de tipus marxista podien conduir algun dia a la llibertat i a una democràcia real i no solament formal. L'oblit de Déu com a condició per tal que l'home es realitzés més íntegrament i s'alliberés de tota "alienació". ¿Quantes vegades se'ns va pre-

dicar tot això i se'ns va donar per indiscutible, axiomàtic, històricament demostrable?

I, de cop i volta, arriba la gran batzegada i tots els marxismes ens mostren el seu veritable rostre; no els "defectes de recorregut", sinó els sorgits de la pròpia entranya. I amb els nostres ulls veiem a què s'ha estat anomenant "llibertat" durant tants anys.

Però també veiem l'altre fet: que aquella fe religiosa que era rebutjada com a opí del poble, resulta que, quaranta anys després i malgrat tots els intents d'aixafament, és la força mobilitzadora de la llibertat. I sentim cridar a la televisió romanesa: "Gràcies a Déu, som lliures". I veiem com els símbols de l'alliberament són les creus, els ciris, els petits altars, les processons amb les velles imatges dels sants, la gent apilatonada en una catedral o en una església.

Veritablement hom no té ulls per a l'astorament. Sabiem, sí, que el comunisme s'enfonsaria i que la fe continuaria viva sempre, però no esperàvem que això es veiés tan de pressa ni de manera tan desbordant. Quanta matèria per pensar mesos i mesos!

J.J. MARTÍN DESCALZO

ARA MATEIX

He tret el cap, acceptant una amable invitació, a la celebració del vintè aniversari de les Comissions Obreres de la Seat. Ara ja resulta curiós, per anacrònic, que una persona com jo rebí una invitació com aquesta. Es tracta d'un vestigi d'antany, d'aquell període, entre els seixanta i els setanta, en què un bon sector de la nostra societat conegué un cert estat de fluïdesa i d'aigua-barreig de persones. Una aspiració general, de caràcter prioritari, relativitzava, aleshores, les idees particulars i del contacte entre gent diversa en sortien amistats imprevisibles. Després, amb la normalitat democràtica, ha vingut la solidificació dels diferents sectors d'opinió: ara cadascú és al seu tros i no resulten tan fàcils la coincidència física i la conversa entre els uns i altres. No cal dir que és preferible, en termes generals, aquesta normalitat, però molts enyorem les possibilitats d'intercomunicació d'aquella anormalitat i trobem que és llàstima que no puguin anar parelles, també, amb una situació normal.

La llibertat sindical arribà al nostre país juntament amb la crisi econòmica. L'ansia reivindicativa, reprimida tant de temps, esclatà en un moment difícil, sobretot per a les empreses petites, i amb unes formes diferents a les que hauria adoptat un sindicalisme més madur. També coincidí amb el moment de la disputa de l'espai polític pels partits. Tots els sindicats es declaraven independents, com és obligat, però, de fet, només han arribat a prendre una força important els dos que han tingut darrera seu un partit. Els independents de debò, alguns molt valuosos, han restat en un segon pla. Una tercera coincidència negativa va ser que en arribar la llibertat sindical el sindicalisme europeu anava

Sobre el futur del sindicalisme

J. CARRERA PLANAS

de mal borràs, amb poca afiliació i amb la necessitat d'obrir-se a una societat en plena evolució.

Malgrat tot això, el nostre sindicalisme ha anat fent camí: els seus quadres han madurat visiblement, la seva dependència dels partits s'ha mantingut en uns nivells que podem considerar discrets, amb fases de confrontació i tot, i l'afiliació, generalment minsa, s'ha mantingut alta en alguns sectors com, per exemple, a la Seat precisament. L'èxit de la vaga del desembre del 88 li va donar un gran protagonisme i, com a fruit tardà d'aquella acció, aquests dies està obtenint, en la seva negociació amb el govern central, èxits molt notables.

Quin serà el futur del sindicalisme? L'evidència que la societat d'avui és una altra que la que donà lloc als sindicats i a les seves formes clàssiques d'acció la té tothom. Planava, també, en els discursos de la commemoració esmentada de Comissions: parlaven de l'horitzó ecologista, d'unió sindical europea, d'obertura a les noves tècniques, malgrat que arribin amb les multinacionals, evitant així tot rebrot del vell anti-taylorisme...

Però, a part d'aquesta redefinició del paper del sindicalisme que els canvis socials i tecnològics demanen, hi ha una altra qüestió més de fons i més general: té sentit, avui, l'acció sindical reivindicativa? És probable que l'actual esfondrament del comunisme augmenti la desmobilització i faci que alguns, confonent les coses, pensin que allò de la justícia social ja està superat. Fins i tot els sindicalistes d'inspiració comunista podrien entrar en crisi pensant que se'ls enfonsa la terra sota els peus... En realitat, el sistema comunista que s'està liquidant era només una manera —deixem ara de banda la proporció d'encert i de desencert que contenia— de promoure la justícia social. N'hi ha d'altres. En aquest sentit és realment lluminós el capítol que l'encíclica "Laborem exercens", publicada el 1981 per Joan Pau II, dedica als sindicats. Diu, per exemple: "La doctrina social catòlica no considera els sindicats únicament com el reflex de l'estructura de la societat en classes ni com a exponent de la lluita de classes que governa inevitablement la vida social. El que sí són és un exponent de la lluita per la justícia social, pels drets justos dels treballadors..."

El que ara, doncs, declina és aquella visió que junyia el sindicalisme a una anàlisi tancada —observeu el mot "única" del text citat— però resta sempre la necessitat de continuar lluitant per la justícia.

Pel que fa als cristians, especialment, si ens uníem als qui avui deserten d'aquesta lluita a propòsit dels fets de l'Est, donaríem a entendre que ens havíem cregut com uns enzes, allò dels comunistes que la justícia social "eren ells..."

M'agrada "Catalunya Cristiana"

Sr. Director:

Potser li estranyarà rebre aquesta senzillera carta; és com a contesta a la circular firmada per vostè i enviada a la nostra Comunitat d'Arbúcies.

Espero amb vertadera il·lusió els dijous per l'arribada de "Catalunya Cristiana" que llegeixo amb fruïció, cada vegada m'agrada més.

La meua tasca aquí a Arbúcies és la vetlla dels ancians de l'Hospital Geriàtric que tenim en aquesta vila. Ho faig amb molt de gust, encara que sóc gran i a voltes els anys em pesen; i és a la nit que la lectura de "Catalunya Cristiana" m'acompanya. Gràcies pel calendari.

No es desanimi i tiri endavant amb il·lusió el setmanari, li prometo ajudar-lo en la pregària.

GNA. MARIA DEL BON PASTOR

Al Sr. Genís de Tera i Teixidor

Sr. Director:

M'ha desconcertat la carta del Sr. Genís de Tera Teixidor, publicada en el núm. 537 de Catalunya Cristiana, acostumat com estic a llegir els seus escrits lúcids, amb una visió clara dels temes que comenta. Em refereixo a la crítica que fa del treball de Francesc Gamissans en la seva secció "Filtrant la notícia" al núm. 535 del nostre periòdic.

He de confessar que aquesta "notícia" donada per alguns dels mitjans de comunicació que s'auto-qualifiquen d'independents, em produiria malesa, però llegida a "Catalunya Cristiana" i "filtrada" pel pare Gamissans no em causa cap neguit, salvant la natural preocupació que em motiva la desorientació d'un bon nombre de personalitats de l'Església, la finalitat dels quals hauria de ser la d'orientar la nostra Fe.

He dit abans que la notícia no em causava cap molèstia, i he d'afegir que, ben altrament, gràcies al Sr. de Tera m'he adonat que a "Catalunya Cristiana" també tenim —"pierestroika"— mot manllevat de l'Afinant del núm. 539 a "C.C."

Sr. Genís de Tera, li demano, formalment i respectuosament que continui escrivint cartes a C.C. perquè m'interessa el que vostè diu i com ho diu, i perdoni que en aquesta última no comparteixi el seu mateix criteri. Ben cordialment.

JOSEP M. SANS i MANRESA

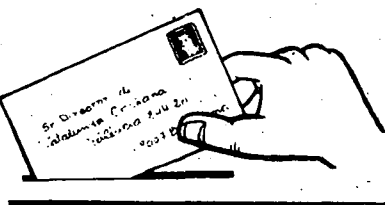
"Les aparicions de la Mare de Déu a Medjugorje"

Sr. Director:

"CC" va publicar amb aquest títol el dia 26 d'abril del 1987, un "anex", de 16 pàgines, de l'escriptor Josep-Rafael Carreras de Nadal. Allò que va escriure, és ara actualitat:

La Mare de Déu en resposta a tres preguntes que li fan els vidents, a l'octubre del 1981, sobre els països de l'Est i de l'Oest, va dir:

Sobre Polònia anunciava: "Dintre de poc temps hi haurà grans conflictes però els justos se'n sortiran."

ran." (El desembre es produïa el cop militar de Jaruzelski.)

Sobre Rússia afirmava: "Rússia és el poble on Déu serà més glorificat."

Pel que fa al món Occidental responia: "L'Occident ha fet progressar la civilització però sense Déu, com si fos el seu propi creador".

Fa pensar seriosament allò que diu dels nostres pobles occidentals: "Que un procés de secularització està corsecant el cristianisme a l'Occident."

No es pot descriure millor la situació del món tecnològic-consumista, i alhora desregulat i autosuficient en què vivim.

ENRIC PALLAS

Festes tradicionals catalanes

Actualment aquests dies, hi ha un gran enrenou sobre el calendari de Festes Catalanes.

Acte al Palau de la Música el dia 18, recollida de firmes per treure la festa del 12 d'octubre, coordinació d'entitats per formar una Plataforma unitària de pressió, etc.

Sobre les Festes Catalanes, que la majoria d'elles tenen, gràcies a Déu, una arrel cristiana incontestable, degudes a un fet religiós, a una reconversió de festes paganes, commemoració de Sagrats Dogmes, exaltació de Vides exemplars, etc. Quan parlem de Festes, si ens apartem del fet religiós, és notori que no ens posem d'acord i per aquest camí no ens hi posarem...

Sembla que els cristians tenim quelcom a dir sobre aquest tema.

El Sr. Conseller de Treball demana a tothom idees, col·laboracions, firmes...

Que el Parlament de Catalunya endegui accions per obtenir, aquí sí, una bona autodeterminació sobre les nostres festes.

Que no perdem, per cap excusa, cap Diumenge. Que no perdem ni Reis, ni Sant Josep, ni Corpus, ni Tots Sants, ni la Immaculada, ni Nadal-Sant Esteve.

Per què "Catalunya Cristiana" no recull firmes o diu la seva o promou un moviment, per recollir aquests desitjos i anhels de molta part de la COMUNITAT CRISTIANA I CATALANA?

Estan en joc moltes de les arrels cristianes de Catalunya.

Reculli, Senyor Director, per avançada les nostres firmes i accepti capitanejar la pressió dels anhels, avui ofegats i desorientats de moltíssims cristians que apreciariem la seva tasca per salvar molts valors que són salvables, si tots ajudem.

M. LLUVERAS
i nou signatures més

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

us invita molt especialment al

II CICLE DE CONVERSES TEOLÒGIQUES sobre ELS GRANS TEMES DE LA FE CRISTIANA, AVUI pel Dr. Joan E. Jarque i Jutglar

I DÉU, LA TRANSCENDÈNCIA

- El "problema" de Déu.
- La "noció" de Déu.
- El Déu "personal" de la Revelació.
- Maria la Theotokos - Maré de Déu.

3 Conferències

II JESÚS-CRIST, LA REDEMPCIÓ

- Del Jesús de la història al Jesucrist de la fe.
- "L'anomenaràs Jesús, car ell salvarà..."
- L'Alfa i l'Omega.
- La Mare de Jesús.

3 Conferències

III L'ESPERIT CREADOR

- L'Esperit de Jesús
- L'Església - "Poble convocat" - de Jesucrist "Pedres vives"
- Maria la "Dona".

3 Conferències

Lloc: Església de les Monges Agustines, Carrer Vallmajor, 29 - 08021 Barcelona
Dies: 29 i 30 de gener i 1, 5, 6, 8, 12, 13 i 15 de febrer.

Hora: a les 8 del vespre.
Transports: Bus 64, 16 i 17 i tren de Sarrià, estació Muntaner.

Sisè viatge de Joan Pau II al continent africà (1)

Una Àfrica cristiana té energia suficient per caminar sola

En començar la seva gira pels països més pobres d'Àfrica el papa Joan Pau II va dir que se sentia "un aliat del Tercer Món" i que havia de "presentar als rics les necessitats dels pobres, demanant solucions i insistint-hi".

Guinea Bissau, segon dia del viatge papal, és un dels països més pobres del món: els productes alimentaris i els béns de primera necessitat han de ser importats de fora. A això cal afegir-hi les malalties de la malària, la lepra i la sequera del desert.

CAP VERD: "Fe per afrontar adverses condicions"

Joan Pau II, visiblement recuperat de la grip que va sofrir a mitjans del mes de gener, va volar el passat dijous, dia 25, cap al cor del Sahel: Cap Verd, Guinea Bissau, Mali, Burkina i Txad.

El mateix dijous fou rebut a l'aeroport de l'illa de Santiago, on hi ha la capital, Praia, pel president de la República.

Durant la cerimònia de benvinguda que va seguir a la seva arribada, el Papa va fer una crida a favor "d'una àmplia solidaritat internacional que inclogui a tot hom i que respongui prioritàriament a les exigències dels menys afavorits".

El Papa va portar la pluja

El Papa va portar la pluja a Cap Verd, i això no podia ser una notícia millor perquè no plovia des de l'agost.

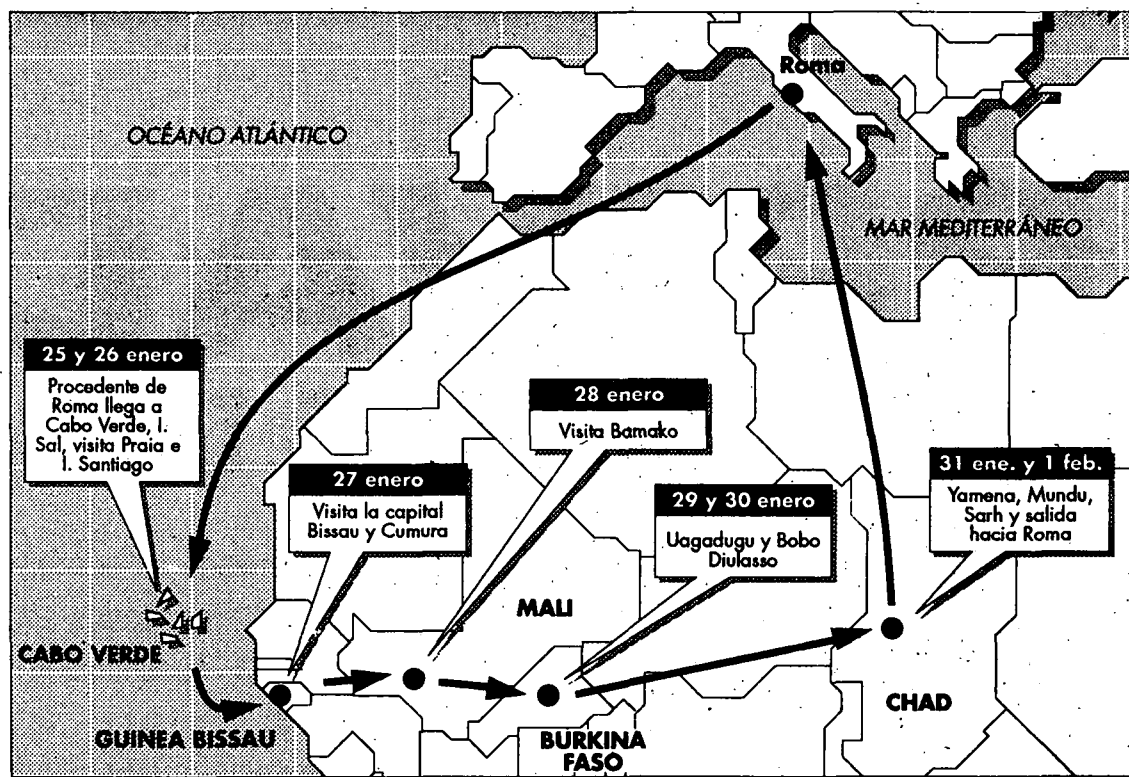
Va començar a caure aigua durant la litúrgia de la paraula que va celebrar a l'estadi de Fontinha de Mindelo, en presència de 25.000 persones, gairebé la meitat de la població d'aquesta illa de 52.000 habitants, el nom de la qual és San Vicente i que es troba a 280 quilòmetres de la de Santiago, on hi ha la capital, Praia i al bisbat de la qual hi va passar la nit.

El mateix paisatge sec, desolat i sense vegetació acollí Joan Pau II quan va baixar de l'avió "Brasília".

Record per als absents

En la seva allocució no podia mancar-hi una referència a l'emigració, una de les conseqüències de la pobresa d'aquest país mariner.

VIATGE DEL PAPA A DIVERSOS PAÏSOS AFRICANS

gració, una de les conseqüències de la pobresa d'aquest país mariner. "Voldria que els capverdians que es troben en d'altres països sabessin que també el Papa ha pensat en ells i ha resat per ells".

Al sínodo africà es va referir durant la celebració eucarística que va celebrar a la tarda a la seva tornada a Praia, en una esplanada que s'estén davant el mar i s'anomena Quebra Canela.

L'acte en què les paraules del Papa adquirien un to més col·loquial i directe fou el de la seva trobada amb 5.000 joves del Palau d'Esports de Praia. El Papa els va instar a "no renunciar a les conviccions" i que "no es deixessin arrabassar els ideals".

Joan Pau II es va acomiadar de Cap Verd i va prosseguir el viatge cap a Guinea Bissau, segona etapa de la seva sisena visita a Àfrica.

GUINEA BISSAU: Un dels països més pobres del món

A Guinea Bissau va arribar Joan Pau II el divendres, 26 de gener, un dels països africans més pobres del món, com comentàvem abans.

El Sant Pare, davant una petita comunitat catòlica —set per cent— d'un país de majoria animista i d'una creixent fe islàmica, va parlar del "clima de pau i tolerància respectuosa" entre un poble format per cinc ètnies diferents.

Durant la missa celebrada a la capital, Bissau, a la qual assistiren 20.000 fidels, el Papa va parlar del progrés "que no s'ha de reduir al materialisme, sinó que ha d'exaltar la inviolable dignitat de la persona humana".

Un altre objectiu de Joan Pau II són els imperatius ètnics i la solidaritat indispensable davant els

pobles que tenen necessitat de tot. "Cal una autèntica solidaritat i cooperació social i econòmica —va dir—, fruit de la superació de les ideologies estàtiques".

Per altra banda, l'anunciat sínodo africà significaria l'autonomia "d'una Àfrica que comença a tenir l'energia suficient per caminar sola".

MALI: Visita a una leproseria

A Mali el Papa va fer una crida a favor del diàleg entre musulmans i cristians.

Però el moment més emocionant de la jornada —27 de gener— fou la visita a la leproseria de Cumura, a pocs quilòmetres de la capital. Joan Pau II va denunciar la subsistència de la lepra en els nostres dies com "un escàndol per a tota la comunitat internacional".

El director del centre, un franciscà italià, Alberto Boscueto, va expressar la seva satisfacció per poder rebre el Papa precisament en la "Jornada mundial contra la lepra".

En presència d'un centenar i mig de malalts i ex-malalts, el Papa va pronunciar paraules d'encoratjament i solidaritat.

Visita "facultativa" a cabanes de palla

Diem facultativa perquè no estava prevista. En el camí de retorn de la leproseria de Cumura a Bissau, Joan Pau II va voler aturar-se a la polsosa carretera sense asfaltar per visitar diverses cabanes de palla i argila, i que els nadius anomenen "tabankas". En una hi va trobar un ancià sol i tot estava fosc, sense cap finestra ni mobles... En una altra, un infant plorava, aleshores el Papa comenta: "Pobret, plora perquè potser té por". I en una tercera cabana el Papa dissimuladament va donar un bitllet de 100 dòlars per ajudar els que hi havia a dins.

Cap a Bamako

La jornada havia estat intensa, repartida en cada un dels actes que començaren a les onze del matí per acabar a les onze de la nit. De l'aeroport de Bissau Joan Pau II es va traslladar a Mali. En el número extraordinari continuarem la crònica del sisè viatge del Papa al continent africà.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Gorbatxov entre dos planetes: L'URSS i el Vaticà

No pot negar-se que la perestroika de M. Gorbatxov ha incidit positivament en la defensa dels drets humans, entre ells el de la llibertat religiosa, tot i que cal evidenciar condicionaments interiors.

El comentarista de "la Croix", Antoine Wenger, assenyala les diverses reunions entre cristians i marxistes, com les que tingueren lloc a Viena sota el patronatge del cardenal König; les trobades organitzades pel "Consell Pontifici per al Diàleg entre els No-creients", sota l'impuls del cardenal Poupard. Tampoc no es pot oblidar l'anada del cardenal Casaroli, secretari d'Estat del Vaticà, al Kremlin, amb motiu de les celebracions del Mil·lari del Baptisme de Rússia.

Tot això amb un moment culminant: l'audiència del Sant Pare concedida a Gorbatxov a Roma, dos dies abans de la cimera de Malta, dels presidents del govern rus i americà. Tant el tema de la conversa entre Joan Pau II i Gorbatxov, com els seus discursos posteriors, que publicà íntegres "C.C.", aborden el compromís de la llibertat religiosa.

Amb tot, segons el periòdic, "Nouvelles de Moscou", els adversaris de la perestroika a l'Occident afirmen que per dur a terme aquest compro-

mís caldria revisar l'actual Constitució en els seus articles 6 i 52. L'esborrany del articulat diu: "Els ciutadans de l'URSS veuran garantida la llibertat de consciència, és a dir, el dret de professar qualsevol religió o de no professar-ne cap, de celebrar els cultes religiosos o de fer propaganda de l'ateisme".

Ara Gorbatxov no pot fer altra cosa, si no vol traïr el gran defensor dels drets humans, el dissident comunista, Andrei Sakharov, mort recentment. Però per reeixir el compromís, no són pas iguals les promeses i les realitats, perquè tot i que Gorbatxov gaudeix d'una gran influència i popularitat a l'URSS, l'evolució de les mentalitats no es poden dur a terme immediatament.

Es interessant la conclusió que fa "Nouvelles de Moscou": "El primer home de la terra que anà a la lluna, l'astronauta americà, Neil Armstrong, digué: Petit pas fet per un sol home, deixat a l'estacada per tota la humanitat". Moscou i el Vaticà són dos planetes que encara avui estan allunyats infinitament l'un de l'altre. No ens recorda Mikhail Gorbatxov entrant a la ciutat del Vaticà, a Armstrong? La seva manera de fer ho pot fer creure.

FRANCESC GAMISSANS

AJUDA A L'ESGLÉSIA DE ROMANIA

COORDINA: Caritas Parroquial de Sant Andreu de Llavaneres, amb la col·laboració del Centre Ecumènic de Catalunya.

ENVIA EL TEU DONATIU A:
Caixa de Pensions "La Caixa",
Agència 416, Cta. Cnt. 733 / 54
i a altres oficines.

L'ESGLÉSIA EN EL MÓN

TXECOSLOVÀQUIA.-

Joan Pau II no serà rebut abans de dos anys

Una visita del Papa a Txecoslovàquia no és previsible abans de dos anys, segons afirmà als periodistes a Praga, el vice-primer ministre Josef Hromádka, que treballa en la direcció dels Afers religiosos. En cap cas aquest viatge no podrà realitzar-se "en els propers mesos", afegí.

El president Vaclav Havel havia expressat en el seu discurs d'Any Nou, la seva esperança de saludar Joan Pau II en els sis mesos vinents. Però a primers de juny hi haurà les eleccions lliures. Per tant des del Vaticà han dit que el Papa no visitarà cap país en plena campanya electoral. (KIPA)

HONGRIA.-

Reorganització dels ordes religiosos. Noves orientacions

Cinquanta-vuit ordes religiosos s'han reorganitzat a Hongria des de l'aixecament de la prohibició d'actuar, feta el juny passat, segons ha declarat a l'agència hongaresa MTI monsenyor Nandor Takacs, bisbe auxiliar de Stuhlweissenburg. Monsenyor Takacs és encarregat per la Conferència episcopal hongaresa de coordinar el moviment de renovació dels ordes religiosos.

Abans de la presa del poder pels comunistes a Hongria, 23 ordes masculins i 43 ordes femenins —uns 13.000 religiosos i religioses— treballaven activament en el país. Només els Benedictins, els Piaristes, els Franciscans i les germanes dedicades a l'ensenyament de Szegedin estaven autoritzades per continuar la seva activitat pedagògica, però de manera reduïda. Les altres comunitats religioses havien estat dissoltes i els seus

convents secularitzats, ha recordat monsenyor Takacs.

Segons el bisbe auxiliar, els ordes dedicats a l'ensenyament reorganitzats no volen continuar la seva activitat tradicional, sinó consagrar el seu treball prop dels drogaaddictes, els alcohòlics i altres grups marginals. La posada en marxa de missions a les estacions de tren i la reintroducció de serveis religiosos a les presons són altres dos dels seus objectius. (KIPA)

ÍNDIA.- La Bíblia a la televisió: una sèrie de 39 reportatges

Els telespectadors indis podran veure aviat la Bíblia sobre les seves petites pantalles: en efecte, la Bíblia els serà presentada en una sèrie de 39 episodis. Com va anunciar Ràdio Vaticà el dia 16 de febrer, les preses de vista per la cadena de televisió de l'Estat "Door-dashan" començaren el mes d'octubre.

Es un veterà de la televisió índia, Appachan, el qui s'ocupa de la producció; Appachan pertany a la minoria cristiana, que a l'Índia no representa més que el 2'5% de la població. La iniciativa de filmar la Bíblia ha estat presa després del gran èxit de públic de dues altres superproduccions dedicades al sanscrit, "Mahabharata" i "Ramajana". (KIPA)

ESTATS UNITS.- Disminueixen els seminaristes

El nombre de seminaristes als Estats Units ha disminuït novament el 1989: Com remarca l'estadística més recent, el nombre de candidats al presbiterat ha baixat un 6% en referència al 1988. Des del 1979, el nombre de seminaristes ha baixat al voltant d'un 37%. 8.393 joves estudien actualment

teologia catòlica als Estats Units. L'any 1979 eren 13.263. (KIPA)

JERUSALEM.- El difícil camí de la coexistència

La Universitat àrab de Bir Zeit, al Nord de Jerusalem, ha fet un sondeig entre els palestins de Judea i Samaria. D'ell es desprèn, entre altres dades, que el 59% dels palestins consultats, es mostren partidaris d'una república islàmica. Un 33% prefereix una democràcia en el futur Estat palestí, i un 7% un Estat socialista a l'estil dels de l'Europa Oriental. La resta no opina.

Es inquietant l'alta proporció dels que advoquen per un Estat islàmic. Sobre això cal assenyalar la conferència pronunciada pel professor Abdul-Latif Barguthi, de la Universitat de Bir Zeit, a l'Institut Ecumènic de Tantur, en la qual descriu el seu propi esforç per promoure una coexistència pacífica entre palestins musulmans i cristians "com una esperança contra tota esperança".

Per altra banda, un sondeig portat a terme per un butlletí religiós entre cristians de l'Orient Mitjà, conclouia amb aquestes paraules: "A causa d'una llarga i penosa experiència, aquí tot just es creu en el diàleg islamo-cristià... L'experiència de l'islamisme actual sembla mostrar que aquesta opinió és encertada". (Terra Santa)

ROMA.- Toc d'alerta contra "l'eutanàsia per compte propi"

La soledat abreujia la vida de l'home, ha declarat el cardenal Carlo Maria Martini, arquebisbe de Milà, en un missatge als participants a un Congrés de persones grans organitzat a Roma per la comunitat de base "Sant Egidio".

El cardenal Martini ha parlat d'"Eutanàsia dels desnonats" i subratlla el fet que la solitud té efectes més negatius sobre la salut que l'alcoholisme o el tabaquisme. "Es la tragèdia de la nostra època: contràriament al que passava abans, ara es considera com a normal que el vell no habiti més amb

Lituans davant el Papa

Gràcies a la llibertat religiosa concedida darrerament a Lituània, una dona, membre d'una delegació catòlica d'aquest país dona la mà a Joan Pau II. En la fotografia el Papa apareix una mica demacrat per la grip que l'afectà recentment.

els seus parents en el mateix apartament", ha afegit el cardenal.

Les persones grans situades en residències o hospitals sovint se senten soles i aquesta situació freqüentment ataca la salut. Segons el cardenal Martini, l'assistència de les persones que viuen en residències, encara que siguin de religioses, és sovint insuficient. (APIC)

XINA.- Detenció de cinc bisbes fidels a Roma

Cinc bisbes de l'Església catòlica, prohibida per l'Estat, han estat detinguts a Xina, segons que anuncia l'agència "Asia News" el dimarts 16 de gener a Roma, basant-se en les declaracions del seu corresponsal a Hong-Kong. L'agència ha donat el nom dels bisbes detinguts: es tracta de monsenyor

Jiang Liren (Hohot), monsenyor Matthias Lu Shenseng (Tianshui), monsenyor Philippe Yang Lipo (Lanzhou), monsenyor Paul li Zhenrui (Xian Xian) i monsenyor Bartelemey Yu Chengay (Hanzong).

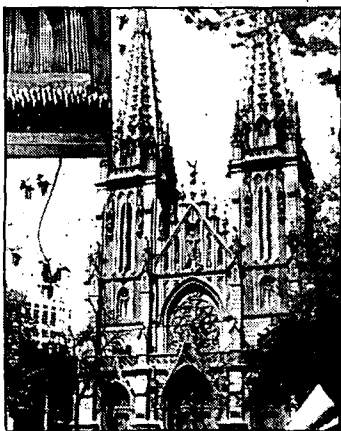
Ja a mitjans de desembre, segons l'obra missionera internacional Missio a Aix-la-Chapelle, monsenyor Peter Joseph Van Xueyan, bisbe d'Hebei, així com els pares Shi Wandu i Su Shemin i el col·laborador parroquial Wkong Tongshang havien estat detinguts. Segons Missio, després de la repressió del juny passat, del moviment democràtic, el govern de la República Popular de Xina ha reprès un combat "sensiblement rigorós" contra l'Església clandestina. Només l'"Associació Patriòtica dels Catòlics de Xina (APCC)", afecta al règim, està autoritzada oficialment per a practicar la seva religió. (APIC)

Possible legalització de l'Església Catòlica d'Ucraïna

Una delegació del Vaticà, presidida pel cardenal Johannes Willebrands, arribà, fa un parell de setmanes, a Moscou amb la finalitat de participar en un col·loqui sobre la situació de l'Església Catòlica d'Ucraïna, coneguda com "Uniata", segons va anunciar l'agència TASS. L'agència ha precisat que el cardenal Willebrands i la seva delegació han viatjat a l'URSS per invitació de l'Església Ortodoxa Russa.

El número u soviètic, Mikhail Gorbachov, s'entrevistà el passat 1 de desembre en el Vaticà amb el Papa i parlaren de la qüestió de la legislació de l'Església Uniata. Si aquesta propera legalització sembla aconseguir-se, el repartiment dels locals religiosos entre l'Església Ortodoxa Ucraïnesa i l'Església Uniata és el principal problema sense resoldre's.

El difícil afer ha de ser regulat per les dues esglésies, atès que l'Estat soviètic ha refusat intervenir. Per la seva banda, havia anul·lat una visita a Moscou d'una delega-

Catedral catòlica de KIEV, tanca fins, ara al culte.

ció del Vaticà pel novembre, declarant que refusava "negociar sota coacció" després de la recuperació pels fidels uniates de diverses esglésies ortodoxes.

Segons "Interfax", una publicació de Ràdio Moscou, el president del Consell de Lvov per a Afers Estrangers, Youri Retxetilo, ha indicat que els uniates "controlaven" actualment dues-centes esglésies, encara que no disposaven de cap autorització per això.

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf International (adherida a la UNESCO)

Vols donar una llar a infants que no en tinguin?

Desitjo fer-me AMIC D'ALDEES INFANTILS SOS DE CATALUNYA

Passeig de Sant Gervasi, 24 - 08022 Barcelona - Tels. 417 75 39 - 212 09 24

1. - Amb la subscripció de:

_____ Ptes.

que faré efectives amb pagament: Trimestral ☐ Semestral ☐ Anyal ☐

2. - Apadrinant a:

Un infant amb 2.500 ptes. al mes ☐

Una casa amb 10.000 ptes. al mes ☐

Nom i dos cognoms: _____

Adreça: _____

Població: _____

Banc o Caixa d'Estalvis: _____

Agència: _____

Direcció: _____

Compte corrent o Llibreta d'Estalvis núm.: _____

Senyali amb una X els requadres que li interessin.

BARCELONA

• **VIII JORNADA DE CATEQUISTES DE JOVES I D'ADOLESCENTS.**— Organitza: Departament d'Adolescents i Joves del S.I.C. Destinataris: Catequistes i animadors de grups amb joves a partir de 15 anys. **Dies:** 17 i 18 de febrer. **Lloc:** Selva del Camp (Tarragona). **Informació i inscripcions:** Xavier Morell, tel. (977) 60 02 67; Júlia Díez, tel. (972) 36 47 40; S.I.C. (93) 302 10 41.

• **Cant de Vespres a la Catedral de Barcelona.**— Cada diumenge, a les 7'45 de la tarda, se celebra l'Hora litúrgica de VESPRES a la

S.E. Catedral de Barcelona. Tots els fidels hi són convidats a participar en aquesta pregària, junt amb els sacerdots de la Catedral.

• **Teologia i Humanisme.**— (PP. Dominics). **Schola Catechetica Bíblica:** Les classes del primer Curs tindrán lloc els dies 5-8 de febrer. Tema: "Els títols cristològics en el Nou Testament". Segon Curs: dies 7-20 d'abril. Tema: "Explicació bíblica del Parenostre". Ponent: P. Gerardo Sánchez o.p. Hora: a les 19'30, a la Sala Penyafor. **Informació i inscripció:** c/ Bailén, 10. tel. 246 33 00.

• **ARXIPRESTAT DE GRÀCIA.**— Trobada informativa sobre el III Congrés Litúrgic de

Montserrat. A càrrec del P. Bernabé Dalmau, o.s.b. Tindrà lloc a l'Oratori de Sant Felip Neri de Gràcia, c/ del Sol, n° 8. El dimarts, 6 de febrer, a dos quarts de nou del vespre.

• **Hospitalitat de la Mare de Déu del Lourdes.**— Organitza com cada any el solemne Triduum per a commemorar les Aparicions de la Immaculada a santa Bernadeta. Tindrà lloc els dies 9, 10 i 11 de febrer, a la Santa Església Catedral-Basilica. Començarà a dos quarts de set de la tarda amb el res del Sant Rosari, seguit de la celebració de l'Eucaristia. El dia 11 de febrer, solemnitat de les Aparicions, presidirà l'Eucaristia el Dr. Narcís Jubany, cardenal-arquebisbe de Barcelona. Després tindrà lloc la processó de torxes per dins del temple i claustre, com a cloenda del Triduum.

• **Centre Cristià d'Universitaris.**— **TALLER DE TEOLOGIA.** Iniciem el segon Taller de Teologia, a càrrec d'Antoni Sentué, doctor en Teologia: "La Gràcia en l'experiència eclesial". Les sessions de tot el Taller seran: dissabtes, 10, 17 i 24 de febrer; 3, 10, 24 i 31 de març i 7 d'abril. **Horari:** de 10 a 12 del migdia. La inscripció encara està oberta. Us podeu inscriure passant pel CCU o bé trucant per telèfon els dies feiners de 2/4 de 5 a 2/4 de 10 de la nit, 323 33 68. **ESPAI DE PREGÀRIA.** Cada dijous de febrer, dies 8, 15 i 22, a les 8 del vespre, ens trobarem per pregar al voltant del tema de la Providència.

• **Celebració en Cant Gregorià.**— Dia 11 de febrer, diumenge VI durant l'any, a les 10'30 del matí, a l'església de Sant Felip Neri de Barcelona, Plaça de Sant Felip Neri, 5.

• **Solemne Triduum a Ntra. Sra. de Lourdes.**— Dies 9, 10 i 11. Ca-

da dia a les 12 h. celebració de l'Eucaristia amb homilia, presidida pel P. José Luis Fernández, a la Capella de les Missioneres del Santíssim Sagrament, Passatge Camps Elisis, 8. El dia 9, a les 11, reunió de totes les associades. L'Eucaristia d'aquest dia serà en sufragi de Mn. Jaume Armengol (e.p.d.).

• **Unió Eucarística Reparadora.**— **UNER.** Trobada mensual. Diumenge, dia 11, a les 5 de la tarda, dirigit per Mn. Francesc de P. Sala. Conferència i celebració de l'Eucaristia. Poden assistir-hi totes les persones que ho desitgin. **Lloc:** Casa de Natzeret, c/ Mare de Déu de la Salut, 26. Tel. 213 01 82.

• **I Centenari de la mort del cardenal Newman (1801-1890).**— La Facultat de Teologia de Cata-

lunya, la Fundació Enciclopèdia Catalana, l'Institut Britànic de Barcelona i els Oratoris de Sant Felip Neri de Barcelona i de Gràcia, es complauen a convidar-vos a l'acte acadèmic que, per a commemorar aquest Centenari, tindrà lloc a la Facultat de Teologia de Catalunya (Diputació, 231, Barcelona), el dimecres dia 14 de febrer, a dos quarts de vuit del vespre. Hi serà presentada la traducció catalana de l'Apologia "pro vita sua", de Newman, feta per Aureli Boix i publicada dins de la col·lecció Clàssics del Cristianisme. El Dr. Josep Vives hi pronunciarà la conferència.

• **Missioneres del Santíssim Sagrament.**— Passatge Camps Elisis, 8. Tel. 215 42 41. El Taller d'Oració començarà el dia 4 de febrer de 8.30 a 10.30 nit.

El Cardenal Poupard participarà a les Jornades de Castellaura

BARCELONA.— Prop de 200 sacerdots catalans estudiaran la manera de difondre l'esperit de l'Evangeli en la cultura contemporània occidental, i de manera particular en la cultura catalana. Aquests sacerdots es reuniran a la casa de recessos que té l'Opus Dei a Premià de Dalt (Barcelona), en unes Jornades que tindran lloc els propers dies 5 i 6 de febrer, sobre el tema general "L'evangelització de la cultura i de les cultures".

En aquestes Jornades els assistents provarán, en el curs de diverses ponències i en un col·loqui interdisciplinari, d'aprofundir i aplicar al propi camp de l'acció sacerdotal l'Exhortació Apostòlica Christifideles laici. En aquest document, Joan Pau II afirma, amb rotunditat, que "una fe que no es fa cultura és una fe no plenament acollida, no pensada del tot, no fidelment viscuda", és a dir, que la fe, solament des de dins i a través de la cultura, arriba a esdevenir històrica i creadora d'història.

El Director d'aquestes Jornades de Qüestions Pastorals, que és el sacerdot Francesc Mas, va afirmar que "cal portar altre cop l'esperit de l'Evangeli a l'òrbita i la trama de la cultura moderna. El buidament en la Cultura occidental dels valors humans i cristians és avui evident".

Intervindran, entre d'altres ponents, el President del Consell Pontifici per a la Cultura, Cardenal Paul Poupard, i el catedràtic i fins fa poc Vice-president de la Universitat Lliure de Berlín, el Doctor Jordi Cervós.

Federació de Cristians de Catalunya

Diumenge 11 de febrer de 1990

A les 10 del matí:

Santa Missa en sufragi dels socis difunts, a la Catedral de Barcelona

A 2/4 de 12 del matí a la sala Mercè de la mateixa Catedral:

Impressions d'un viatge a l'URSS

Pel M. I. doctor Malaquies Zayas, Canonge de la Seu de Barcelona i Consiliari de la Federació de Cristians de Catalunya.

Assemblea plenària de Barcelona

BASES

La Federació de Cristians de Catalunya, del "Grup Avant" de Terrassa i amb la col·laboració de Mestres Catòlics de la ciutat convoquen el 1er. Concurs de Redacció per a nivells de Secundària dins el Vè. Concurs Bíblic de 1990.

Sota el tema: **Molsès;** antiga aliança, constructor d'un poble al que guia vers la terra promesa: la terra d'Israel. **Jesús;** nova i eterna aliança, constructor d'un poble al que guia vers la terra promesa: el cel nou i la terra nova (II St. Pere C.3 V.13)

Les Bases que regiran la present convocatòria són les següents:

1. S'estableixen dos grups de participació:

A) 1er. i 2on. de B.U.P.
1er. grau de F.P.
Secundària obligatòria dins el Programa Experimental de Reforma.

B) 3er. de B.U.P. i C.O.U.
2on. grau de F.P.
Secundària Postobligatòria.

2. Premis: Es concedeixen tres premis i un accèssit per a cadascun dels grups:

1er. premi: 50.000 Ptes.
2on. premi: 25.000 Ptes.
3er. premi: 15.000 Ptes.
Accèssit: 10.000 Ptes.

3. Els treballs s'hauran de presentar mecanografiats a doble espai i en tamany Din A4 amb una extensió màxima de 5 fulls. La tramesa, amb totes les dades personals i de l'institut o escola, s'haurà de fer per duplicat a l'adreça que acompanya les presents Bases.

4. El termini de presentació es fins el 5 de març de 1990.

5. El Jurat estarà format per: Mn. FRANCESC CIMA
FRANCESC TORRELLA NIUBO Dr. en Història
SALVADOR ALAVEDRA Artista i Publicista
MARIAN TRENCHS Periodista i Historiador
JOSEP PUY Llicenciat en Filosofia i Lletres (Història)
JORDI SIMO President de l'Associació de Pessebristes de Terrassa
SEBASTIA SANZ Publicista i Poeta

Actuarà de secretari JORDI MASSAGUER

6. Els treballs s'hauran d'enviar a l'Apartat de Correus 147 de Terrassa.

7. La participació en el present concurs suposa l'acceptació de les Bases i les disposicions que, en el seu moment, pugui emetre el Jurat.

8. El lliurament dels premis tindrà lloc el dia 5 de maig del 1990 a les 11 del matí al Teatre Principal de Terrassa.

CONCURS DE REDACCIÓ BÍBLICA

FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA - GRUP DE MESTRES CATÒLICS TERRASSA

Amb el suport de:

DEPARTAMENT DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

DIPUTACIÓ DE BARCELONA - DEPARTAMENT DE CULTURA

BANC ATLÀNTIC

CAIXA D'ESTALVIS DE TERRASSA

CATALUNYA CRISTIANA

CENTRE SOCIAL CATÒLIC

TARRAGONA

El 24 de febrer tindrà lloc l'Assemblea Diocesana de Catequesi convocada per monsenyor Torrella

Vers un laïcat participatiu i compromès

TARRAGONA.— El proper dia 24 de febrer se celebrarà al Seminari de Tarragona l'ASSEMBLEA DIOCESANA DE LA CATEQUESI. Aquesta reunió ha estat convocada per l'arquebisbe Ramon Torrella.

L'objectiu d'aquesta assemblea —prevista en l'organigrama de la Delegació diocesana de Catequesi— és la voluntat d'aconsejar el prelat en aspectes referits a la catequesi; en aquest cas, en relació amb la catequesi d'adults.

Segons han informat a la nostra redacció fonts de la Delegació diocesana corresponent, han estat convocats els catequistes enllaços de cada parròquia, els responsables arxiprestals de la Catequesi i els membres de la Delegació.

En opinió de Mn. Josep Bofarull, Delegat diocesà de Catequesi, "les persones convocades, pel que són i pel que representen, podran presentar a l'Arquebisbe consells qualificats i adients de cara a les posteriors decisions que ell vulgui prendre en el camp concret a parlar". Ha indicat, també, que "aquesta ASSEMBLEA DIOCESANA DE LA CATEQUESI és una reunió extraordinària per qui la convoca i presideix, així com pel caire que té. Però, a més, el tema que ens ha assenyalat el Sr. Arquebisbe i la manera com es desenvoluparà té una importància cabdal per al futur de les nostres comunitats i per a anar avançant vers un laïcat participatiu i compromès".

A aquesta reunió assistiran, a més dels responsables citats anteriorment, algunes altres persones convidades, atesa la importància de l'acte.

A mitjans del passat mes de desembre, la Delegació diocesana de Catequesi va enviar als membres de l'Assemblea una primera carta en la qual a més de la notificació de la convocatòria, s'inclouïa material de lectura i reflexió personal sobre la catequesi d'adults.

A començaments del passat mes de gener, en una segona carta es demanà informació escrita sobre l'educació de la fe dels adults a la pròpia parròquia, amb l'objecte de preparar el coneixement global i la valoració general d'aquesta parcel·la concreta de la catequesi.

Taula rodona organitzada per la Pastoral universitària

Recentment, es va celebrar a Reus una taula rodona convocada per l'equip de Pastoral universitària

de la Delegació diocesana de Joves. L'enunciat de la convocatòria era "Donem resposta al debat". Es tractava de donar respostes a dues qüestions:

—Quins mitjans de reflexió, informació i formació trobem a faltar, com a creients?

—Què poden o han d'oferir en concret el Moviment de Professionals cristians, el MUEC i les parròquies?

El plantejament del tema i la moderació del debat posterior van estar confiats al Dr. Antoni Matabosch, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya i responsable de la Fundació FE-CULTURA, Centre de CRISTIANISME I CULTURA "JOAN MARAGALL".

Aquest acte tingué lloc als locals de la Parròquia de Sant Pere, de Reus.

Constitució dels Consells Pastoral

Amb data de 6 de setembre,

l'Arquebisbe de Tarragona va signar un Decret, en virtut del qual es disposa la constitució a totes les parròquies —si causes greus no ho impedeixen— del Consell Pastoral Parroquial.

En el text d'aquest decret s'indica que la disposició va ser presa després d'escoltar l'opinió del Consell Presbiteral i els suggeriments del Consell Diocesà de Pastoral, i de ponderar "la importància i transcendència actuals dels Consells Pastoral Parroquials en el desenvolupament de la tasca pastoral a les parròquies".

En un annex al decret de referència, van ser publicats els models dels estatuts-marc que han de regular els Consells.

L'apartat "Bases per a un estatut parroquial" fa referència, després d'una introducció i d'una observació preliminar, a la comunitat, a l'assemblea parroquial, al consell de pastoral, als altres organismes comunitaris i als preveres.

En el moment de proposar els

models d'estatut, es va tenir en compte les diferències evidents entre parròquies que, per la densitat de població, permeten una estructura complexa i les de localitats petites, en les quals —com es diu en l'escrit, "l'àmbit parroquial és tan reduït que no dona per a tals estructures ni en tenen pròpiament necessitat, però que, tot i això, presenten en canvi, certs avantatges que no es troben en les parròquies grans..."

En el capítol "Pauta per a la redacció de l'estatut del Consell Parroquial Pastoral per a parròquies mitjanes i grans", es parla, en primer lloc, de la naturalesa, finalitat i competència del CPP. Després, dels membres del CPP, del funcionament, de les reunions, de la renovació i cessament del CPP i de la validesa de l'estatut.

Un darrer apartat d'aquest document annex ofereix unes "Orientacions sobre el Consell Pastoral Parroquial per a parròquies petites".

Inauguració de la remodelada casa de transeünts

S'han inaugurat les instal·lacions de la remodelada CASA DE TRANSEÜNTS de Tarragona. Els renovats locals foren beneïts per l'arquebisbe Ramon Torrella.

L'edifici de la Plaça de les Peixateries velles, al casc antic de la ciutat, ha estat objecte d'una profunda remodelació, segons el projecte i la direcció de l'arquitecte Joan Figuerola i de l'arquitecte tècnic de l'Arquebisbat Pedro Joaquín Villar. L'artista Eustaqui Vallés ha col·laborat en la labor de restauració de la façana de l'immoble, del segle XVIII, molt deteriorada amb el pas del temps. L'execució de les obres ha estat confiada al constructor J.M. Ayala.

La CASA DE TRANSEÜNTS disposa de 35 places, més 4, reservades als monitors.

El cost total del projecte s'acosta als 30 milions de pessetes, dels quals 10 han estat subvencionats per la Generalitat de Catalunya. De la resta se n'ha fet càrrec l'Obra Pia Montserrat, propietària de la construcció. Aquesta fundació, encara que vinculada a l'Arquebisbat de Tarragona, és autònoma, i fou creada amb la finalitat d'oferir una assistència de les característiques abans indicades, en referència a la CASA.

El producte de la venda d'uns solars al carrer Escultor Verderol —on actualment s'ubica el temple de la Parròquia de Sant Frutuós— va proporcionar a aquesta institució benèfica el capital necessari per a l'adquisició de l'edifici i per a les posteriors actuacions en el mateix immoble.

En altre temps, la Obra Pia havia fet la seva tasca caritativa en una casa, situada al carrer mencionat, en les proximitats de l'Avinguda Maria Cristina. Molts tarragonins d'edat recorden, encara avui, l'apel·latiu de "la sopa" amb què era conegut aquest servei.

Actualment, CARITAS DIOCESANA gestiona el seu funcionament, i al seu sosteniment col·laboren l'Ajuntament de Tarragona i la Generalitat de Catalunya.

Durant el temps en què s'han realitzat les obres de rehabilitació, la CASA DE TRANSEÜNTS ha seguit la seva tasca assistencial, provisionalment, en un habitatge del carrer de Cervantes.

FETS I CRITERIS

Diàleg entre generacions

L'experiència de les visites pastorals a les parròquies em dona ocasió de parlar amb diferents grups i sobre diverses qüestions que preocupen a moltes persones. Un dels temes que surt més sovint és la dificultat del diàleg entre la gent gran i els joves.

Aquesta problemàtica suscita diferents aspectes i reflexions. En primer lloc es constata una psicologia diferent entre els adults i els joves. Aquesta psicologia és resultat de l'edat, de la formació rebuda, de les diferents experiències viscudes.

Les persones grans, en general, són més reflexives, més sensibles als criteris doctrinals, menys crítiques, tenen tendència a recordar el seu temps de joves, són més inclinats a acceptar les coses tal i com s'han fet sempre, a imposar la seva visió de les coses.

Els joves, en canvi, són més espontanis, més crítics, no accepten les coses simplement "manades", no tenen experiència del passat. Donen molta importància a les coses viscudes, és a dir, es mouen molt més pels sentiments que pels criteris doctrinals. Per exemple, una manera de raonar molt freqüent és aquesta: ¿per què he d'anar a Missa el diumenge si no ho "sento", si no en tinc ganes?

Quan parlem del diàleg entre els adults i els joves també hem de tenir en compte que aquest diàleg està igualment condicionat per altres diferències que poden tenir les mateixes persones per la seva condició de vida. Pensem, per exemple, en el

diàleg entre pares i fills, entre mestres i alumnes, entre metges i malalts.

Per aquests i altres casos, el diàleg demana un clima de confiança mútua, ha d'haver-hi voluntat d'escoltar i s'ha de tenir la convicció que el diàleg és necessari i útil.

La vida moderna ha disminuït la capacitat d'escoltar: no hi ha temps, no hi ha actitud interior. Escoltar suposa paciència, humilitat, atenció a l'altre...

La gent gran ha de tenir en compte el "llenguatge" dels joves. S'ha d'anar més enllà de les aparences. S'han d'aprofitar els moments "crítics", com poden ser un disgust, una forta contrarietat, una alegria, un "èxit"... Hom ha de saber iniciar el diàleg d'una manera persuasiva: Parlem de tal cosa, explica'm el treball que fas, ¿què et preocupa?...

Joves i grans han de creure que el diàleg és útil perquè és enriquidor, ajuda a conèixer-se, a créixer, a ser més conscient de les situacions, més responsables.

El diàleg entre generacions és com el corrent d'aigua d'un riu, que mou els palets, els aplatja, els arrodoneix. Gràcies al diàleg una generació enriqueix l'altra, les persones es tornen comunicatives i aporten noves energies a la societat.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

TORTOSA

Germanes de Nostra Senyora de la Consolació

Professió perpètua de 19 religioses

TORTOSA.— Dinou joves religioses pertanyents a la Congregació de Germanes de Nostre Senyor de la Consolació, van fer la professió de Vots Perpetus el passat diumenge dia 7 a les 11 del matí, en la Santa Església Catedral de Tortosa, en el transcurs d'una missa concelebrada i presidida pel bisbe de la diòcesi, monsenyor Carles.

La cerimònia religiosa fou correguda, amb una nombrosa assistència de fidels —especialment de gent jove— que miraven com aquestes noies, de vint-i-set a trenta anys, es lliuraven voluntàriament a Déu. Segons manifestava una d'elles, totes feien "cara de núvies".

En la processó d'entrada cap a l'altar, darrera de la creu processional, anaven les noies professes en dues fileres, precedint els concelebrants.

En iniciar-se l'acte, una d'elles va fer la presentació de totes i cada una, assenyalant el nom i el lloc d'on procedien i on realitzaven el seu treball apostòlic. Procedien de diversos llocs d'Espanya i d'Argentina, Brasil, Xile i Veneçuela i exercien la seva tasca en llocs tan diferents com Burkina Fasso, Corea, Mèxic, Itàlia i... Tortosa.

En l'homilia, monsenyor Carles parlà de la seva vocació en el servei de consolació envers els altres i les encoratjà a seguir els passos de la tortosina santa Maria-Rosa Molas, la seva Mare fundadora. Entre d'altres coses, va dir: "Encara que sou dinou, cada una de vosaltres sou úniques i irrepetibles per al vostre Espòs". I va afegir: "Seguiu una persona inacabable, sorprenent i inabastable. Que Ell sigui el vostre goig i vosaltres el seu". I també: "Sou com canyes esveltes, que assenyalen amb les seves vides rectes el cel. Suporteu vents i crues intempèries, sense deixar de mirar el cel."

Després de l'homilia, la Mare Vicària, en nom de la Mare General, que ocupaven sengles llocs destacats a l'altar, cridava pel seu nom a cada una de les religioses, les quals responien, una a una: "Sóc aquí, Senyor; tu m'has cridat". A continuació i després d'haver donat resposta a les preguntes litúrgiques de la professió que els dirigia el bisbe celebrant, firmaren sobre l'altar el document de compromís.

El nodrit grup de novícies que la Congregació té en el Noviciat de Roquetes formaven el cor musical que, dirigit per una d'elles, coreana, donà solemnitat al formós acte

que fou participat pels fidels assistents.

En acabar la cerimònia, les

"Una de les professes rebent l'anell de mans del bisbe celebrant".

(Foto Ribes)

abraçades de familiars i amics a les religioses que havien emès els seus vots va posar un emotiu punt final. Especialment la gent jove estava animadíssima i, alguns miraven amb respecte i una mica d'enveja els radiant rostres de les que s'havien consagrat perpètua-

ment al Senyor.

Alguna deia, mentre sortien: "També hi ha gent jove sana, molt sana, i religiosa. Només que no són notícia per als mitjans de comunicació..."

JOSE M. RIBES

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

MICROONES. Un sistema revolucionari i ràpid de cuinar. És una forma simple però cal saber les noves tècniques i les seves astúcies. Informació Tel.: 202 00 21.

ES necessita una cuinera per a residència d'ancians a l'Hospitalet. Jornada partida. Tel. 422 62 39 de 12 a 14 hores.

S'OFEREIX noia filòloga per fer classes col·legi, castellà-català. Tel. 881 90 26.

PROFESSOR nadiu i titulat fa classes d'anglès. Tel. 423 44 31.

VIDRIERES emplomades restauració i nova creació. C/ Santa Eugènia 65. Tel. 23 22 61 GIRONA.

VÍDUA sense fills desitja trobar senyor 65-70 anys catòlic-practicant solvent. Fins matrimonials. Tel.: 389 08 49 de 2 a 4 i de 10 a 12 de la nit, de dilluns a dijous.

SOC CATÒLIC, desitjaria amistat seriosa amb noia. Tel. 211 84 41 de 10 a 12 nit.

SRA. NETEJA s'ofereix matins casa particular o oficina. Tel. 336 61 98.

SOLTER 33 anys, economista, desitja relacionar-se amb Srta. catòlica. Fins matrimonials. Escriuiu a Manel Hernández. Rocafort, 196, 2n. 2a. - 08029 Barcelona.

GRANJA de rehabilitació de toxicòmans agrairia la donació d'1 o 2 rentadores en bon ús. Tel. 835 02 36.

GRANJA rehabilitació agrairia donació rentadora. Tel. 426 77 86.

HABITACIÓ Balmes-Aragó per jove o senyor 5.500 ptes. la setmana. Confort. Tel. 253 87 08.

Trobada d'Animació Missionera Seglar de Catalunya

Les Delegacions diocesanes de Catalunya i, les Illes, juntament amb OCASHA —associació de missioners seglars— organitzen aquesta Trobada que és la 1a. d'aquest curs. Està destinada a cristians (dels 18 als 35 anys) que se senten solidaris amb la gent del Tercer Món. Serà els dies 17 i 18 de febrer: lloc Casa de la Sagrada Família, Baixador de VALLVIDRERA (Barcelona), tel. (93) 204 78 03. Les places són limitades. Per a més informació i inscripcions adreueu-vos a la Delegació de Missions de Barcelona, C/ Bisbe Irurita n.º 5, tel. (93) 317 91 94 de dilluns a divendres (de 10 a 1 del matí).

VENDES

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopedia "CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA), 5545 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

BARCELONA

Una cinquantena de diorames s'exhibeixen a l'exposició

El Concurs de Pessebres de Sabadell arriba a la seva 62a. edició

SABADELL.— El passat diumenge, dia 21, al Centre Parroquial de la Parròquia de Sant Vicenç de Jonqueres se celebrà la festa de l'Agrupació de pessebristes de Sabadell a la qual han pres part 72 pessebristes des de nois i noies de 7 anys, fins a 20; la qual cosa ens diu que: "la gent, malgrat tot, continua fent pessebre a casa", segons digué el president de l'Agrupació Sr. Farell: El concurs que se celebra any rera any, és dels més antics de Catalunya.

Però enguany, la palma de l'èxit se l'emporta l'Exposició de pessebres de l'Acadèmia Catòlica.

Més de cinquanta diorames s'exhibeixen gràcies a la incipient presència de joves, de l'Escola de Pessebrisme que l'Agrupació Sabadellenca ha instituit aquest any, els quals han exposat les seves obres al costat dels seus Mestres. L'acte de repartiment de premis fou amenitzat per la "Coral Sol-ixent" de l'Acadèmia Catòlica.

Més de vint-i-quatre mil persones han desfilat ja per la sala de l'Acadèmia Catòlica, la qual cosa constitueix un rècord de visitants.

DOLORS VIÑAS

Es presenta a Sabadell la campanya de Mans Unides

Agustí Viñamata, responsable de Premsa i un dels principals impulsors de Mans Unides va venir a Sabadell, per presentar la campanya d'aquest any i informar la gent que s'ofereix voluntàriament a col·laborar-hi sobre què és, com actua i què aconsegueix aquesta organització.

L'objectiu que aquest any s'ha proposat la delegació sabadellenca de Mans Unides té un pressupost de vuit milions de pessetes, dos més que l'any passat. Es destinaran a la construcció de quatre aules i un taller de fusteria a Cotonou, a Benin, un país de l'Àfrica Equatorial que té una superfície de 112.622 quilòmetres quadrats i una població de 4.000.000 d'habitants.

A Cotonou, i més concretament al barri on es desenvoluparà aquest projecte educatiu no hi ha subministrament d'aigua ni de llum.

Els joves que arriben a la ciutat cercant formació i feina aviat es troben en condicions semblants a l'esclavitud i per això la creació d'aquesta escola oferiria als joves unes noves i millors possibilitats, tot proporcionant-los una formació adient. S'han seleccionat dos oficis que tenen una demanda elevada en el mercat de treball que són la fusteria i l'electricitat i en un primer moment els joves que se'n beneficiarien són 450.

D.V.

Mossèn Mas de Xaxars, nou consiliari de l'Hospitalitat

BARCELONA.— L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes té nou preceptor. El Sr. Cardenal-Arquebisbe, Dr. Narcís Jubany ha nomenat Mn. Carles Mas de Xaxars nou Consiliari de l'entitat, en substitució del benllogut i recordat Mn. Jaume Armengol (q.a.c.s.) que el passat 18 d'octubre va ser cridat a la casa del Pare.

Mn. Mas de Xaxars col·labora des de ja fa molts anys en els Pelegrinatges a Lourdes de l'Hospitalitat, primer com a brancardier i més tard com a sacerdot.

Cicle de conferències sobre la vida humana i la moral

SABADELL.— Amb aquest títol s'ha convocat un cicle de conferències a l'Acadèmia Catòlica, a la sala Lluís Carreras, durant els pròxims dijous, des del 26 de gener al 22 de febrer, a 2/4 de 10 del vespre.

Les sessions seran a càrrec de Mn. Josep Mª Tubau i Suqué, sobre "Problemàtica que plantegen la vida i la mort"; el Sr. Ramoneda i Viver, sobre "Lleis humanes i llei divina"; el Dr. Josep Argemí i Renom "Manipulació de la vida humana"; el Dr. Joan Argemí i Fontanet, dissertarà sobre "Eutanàsia" i el Sr. Antoni Pellicer i Honnubia, parlarà sobre "Saber envellir".

Heus aquí uns quants interrogants que es tracta d'aclarir una mica en aquest Cicle sobre "Medicina i Bioètica".

Pregària ecumènica a la parròquia sabadellenca de Sant Feliu

SABADELL.— El passat diumenge dia 21 a la tarda es va celebrar a la Parròquia de Sant Feliu, de Sabadell, una pregària Ecumènica, que fou presidida per l'Excm. Dr. Lluís Martínez Sistach, Bisbe Auxiliar de Barcelona, i el Rnd. Gabriel Amat, Pastor de l'Església Reformada Episcopaliana de la Comunitat Anglicana dintre de la Setmana de Pregària per la unitat dels cristians.

Amb un nombre elevat d'assistents, s'alternaren les oracions amb les homilies que pronunciaren el Dr. Martínez Sistach i el Rnd. Gabriel Amat, encaminades primordialment a aconseguir que tots els cristians preguin junts.

Després, a les dependències parroquials s'allargà la trobada amb un refrigeri que transcorregué en franca convivència.

D.V.

IMPROMPTU

"Si non è vero, è ben trovato"

ORIOI CAMPS

Amb aquesta dita italiana, hi ensopeguem d'ací i d'allà, i quan menys ens ho esperem.

Per exemple, aquella gran pedra rodona amb una carota toscament esculpida, amb la boca oberta, que hi ha a l'atri d'una església, la de Santa Maria in Cosmedin, a Roma. Popularment el poble romà la coneix com la "Boca de la Veritat". La llegenda diu que aquell que posa la mà dintre aquella boca i aquesta no es tanca, és que no menteix... O sigui, que temps era temps, ja es buscava la manera com detectar mentides, i algú força imaginatiu va trobar-li l'aplicació a aquella boca oberta.

No se sap que mai ningú hagi estat denunciat per ella, o sigui que s'hagi quedat manc. Si hagués estat així, ¿quants mancs correrien per Roma i fins i tot pel món? Val més no saber-ho. Penso, però, entre les seves descobertes de mentiders hi hauria un bon nombre de desaprensus dels que, fent gala d'honradesa política, enreden el poble embadalit.

De totes maneres cal retre homenatge al qui un dia va tenir l'acudit d'atribuir virtut denunciadora de mentides a una pedra rodona amb una carota esculpida, i que, no era més que un tap de claveguera.

GLOSSES DOMINICALS

Campanya contra la fam

L'Organització No Governamental "Mans Unides" fa una crida a les persones de bona voluntat, mitjançant la coneguda "Campanya contra la fam". Enguany ho fa amb aquest eslògan: "Compartir és fer justícia". Impressionant, a primera vista! Perquè sembla que "compartir" és únicament un assumpte de bons sentiments, i de generositat. ¿Constitueix també un problema de justícia? Moltes vegades sí.

No se li acudeix a ningú afirmar que no és un dret fonamental de tota persona humana el de disposar de l'aliment indispensable per a la vida. ¿Com es podria parlar del dret a subsistir, si es condemnava unes persones o un grup a la manca de les coses més necessàries per a una sana nutrició? És evident que estem en el terreny de la justícia.

Ara bé ¿hi ha fam en el món? Doncs sí, n'hi ha. Els més afectats són: les dues terceres parts de la població mundial que viuen en països en vies de desenvolupament i les persones que viuen en els barris marginals de les ciutats més importants dels països desenvolupats. Les xifres fiables són esgarrifoses: prop de quinze milions de persones moren cada any per manca d'aliments o per malalties derivades d'una dieta mínima.

Però espontàniament sorgeix aquesta pregunta: ¿Que potser no hi ha prou aliments per a la població mundial? Respon "Mans Unides": "La realitat és que hi ha aliments i que, fins i tot, en sobren en el món". Són, entre altres, els anomenats "excedents agrícoles", que són distribuïts per les grans potències, sobre la base, a vegades, de consideracions polítiques. En el món hi ha situacions d'injustícia, totalment contràries als drets de tot home. Per això s'està parlant de l'existència d'un veritable "abisme" entre els països rics i els països més pobres.

La fam és un absurd; sobretot és una injustícia.

Per a comprendre-ho, n'hi ha prou de recordar el gran principi de la doctrina cristiana, en virtut del qual els béns d'aquest món "originàriament són destinats a tothom". Sobre el dret a la propietat privada gràvia una autèntica "hipoteca social", que consisteix en una funció justificada del principi del destí universal dels béns. Per tant, els aliments proporcionats per la naturalesa són destinats radicalment a l'alimentació de tots els homes.

Ara bé, dur a terme aquest deure fonamental correspon als poders públics. A propòsit d'això, val la pena de subratllar dues afirmacions de l'anomenat "Manifest dels Premis Nobel". Una és aquesta: "Combatre i eradicar la fam és tasca dels homes, és posar la voluntat de lluitar contra les causes que la produeixen". Una altra és la següent: "Regalar aliments o vendre'ls de forma gairebé gratuïta no es pot convertir en la norma de cooperació amb el Tercer Món".

La solidaritat és una alternativa a la injustícia. Precisament és el que pretén d'aconseguir "Mans Unides" en la "Campanya contra la fam": una solidaritat que, corresponent sobretot als dirigents dels pobles, pertany també als ciutadans. Amb els diners recaptats en la Campanya és possible finançar nombrosos projectes d'ajuda i de desenvolupament en nacions pobres. L'any 1967, el papa Pau VI va afirmar que "els pobles famolencs interpel·len avui amb accent dramàtic els pobles opulents". Encara hi afegí que, quan són tants els homes que passen fam i tantes les llars que pateixen misèria, tot malbaratament, públic o privat, es converteix en "un escàndol intolerable".

Cal, en gran manera, que tots estiguem convençuts que "compartir és fer justícia".

NARCÍS JUBANY

Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

GIRONA

Sota el lema "L'alegria que ens dona Jesucrist"

Trobada de joves gironins a Montserrat

GIRONA.— Els dies 22, 23 i 24 de desembre, un bon grup de joves gironins ens trobarem a Montserrat, en una trobada organitzada pels joves de Curssets de Cristiandat. Ens acompanya Mn. Jordi Carrera, missioner diocesà.

El lema d'aquesta sisena trobada era: "L'alegria que ens dona Jesucrist", i "Les Benaurances".

Participarem de la pregària dels monjos, algun d'ells ens parlà, vam fer treball per grups, seguirem una ruta, es van passar diapositives de la visita del Papa a Santiago..., i encara disposarem d'espais de silenci i de gresca.

NÚRIA VIÑOLAS

ESGLÉSIA I ESCOLA

Encara no n'hem après

No fa gaire un diari que es publica a Barcelona dedicava espai preferent a un article sobre "educació i política general" en el qual es feien algunes afirmacions sorprenents. Ignoro el grau d'informació que l'autor de l'article té sobre els principis constitucionals referents a l'educació, però dubto que hi estigui totalment d'acord.

En concret, es referia a la relació del poder públic amb els diferents tipus d'escoles existents en el nostre país, i en una de les afirmacions "sorprenents" deia que el Govern de la Generalitat ha de "potenciar l'oferta pública com a garantia de qualitat i de llibertat de les famílies", i, en conseqüència, "es tracta d'elaborar un mapa escolar que pivoti al voltant de l'oferta pública fent fer a la iniciativa privada el paper subsidiari que la mateixa llei emmarca".

En primer lloc, el que la Constitució proclama és el dret de tothom a l'educació en un marc de llibertat, i això suposa l'existència d'escoles d'iniciativa privada i d'escoles de titularitat pública que es complementen i que han de ser igualment assequibles a tothom per tal d'assegurar una real igualtat d'oportunitats per a l'accés a l'educació. Per cert, ¿quina és la llei que atribueix a l'oferta educativa privada un "paper subsidiari"?

En segon lloc, el Govern de la Generalitat no ha de potenciar un determinat tipus d'escola, sinó vetllar perquè tothom pugui exercir el dret a l'educació sense discriminacions. Per tant, la proporció d'escoles públiques i d'escoles privades l'ha de determinar la demanda de les famílies, que són les que justifiquen l'oferta educativa. ¿A quins interessos ha de servir el poder públic?

En tercer lloc, en les actuals circumstàncies el que el Govern hauria de fer en el camp

de l'educació és fomentar la millora de la qualitat de l'oferta educativa de totes les escoles sense cap distinció, superant les discriminacions que provoca amb els actuals criteris de remuneració dels professors i directius de les escoles que presten el servei públic de l'educació.

També sobre aquest tema el Cardenal Jubany s'ha pronunciat recentment, en ocasió del IV Congrés de l'Escola Cristiana de Catalunya:

"L'Església vol oferir el servei de l'educació cristiana a tots els qui la desitgin i només reclama allò que una societat pluralista i democràtica ha de garantir a tothom, sense distincions.

Només quan els drets i les llibertats en el camp de l'educació són reconeguts eficaçment pels governants, les actuals discriminacions seran superades, i les escoles de l'Església podran realitzar la seva missió amb dignitat i tothom que ho desitgi podrà acudir-hi, sense condicionaments econòmics ni limitacions geogràfiques. Això cal exigir-ho per a tothom, no solament per a les escoles cristianes.

Ho he dit moltes vegades i torno a repetir-ho avui: en el camp de l'educació l'Església proclama i defensa els drets i les llibertats de tots els ciutadans, també dels que freqüenten les escoles que promou el poder públic. Totes han de poder realitzar la seva missió amb dignitat. Cap no ha de ser privilegiada per raó d'una titularitat pública o privada. I cap, tampoc, no ha de ser discriminada".

Sorpren que persones que detenen càrrecs públics encara no hagin après aquests principis bàsics de qualsevol política educativa democràtica.

FRANCESC RIU

Si ens ajudes més podrem fer molt

Amb la teva col·laboració, podrem fer coses com aquestes a més de 50 països del Tercer Món:

- 1.000 ptes. Un nen podrà rebre durant un any educació primària.
- 2.000 ptes. Formació d'un promotor de salut rural.
- 5.000 ptes. Una família podrà disposar d'aigua potable.
- 10.000 ptes. Una família adquirirà eines per conrear la terra.
- 50.000 ptes. Un hospital s'assegurarà el subministrament d'energia elèctrica.
- 100.000 ptes. Creació d'un sistema de regadiu que podran aprofitar cent agricultors.

T R U C A A L T E L È F O N

93-318 08 87

Col·labora des de casa teva

Mans Unides
CAMPANYA CONTRA LA FAM

Col·labora des de casa teva

Desitjo rebre informació per saber com puc col·laborar amb Mans Unides en l'ajuda al Tercer Món, des de la meua llar.

Nom i cognoms _____

Adreça _____

Població _____ C.P. _____ Telèfon _____

Retalla aquest cupó i envia'l en un sobre franquejat degudament a la delegació més propera de Mans Unides.

Relació de delegacions a Catalunya:
Rbla. de Catalunya, 32, 1r. 1a. 08080 Barcelona. C/ Barcelona, 47, 3r. B. 17001 Girona. Casa del Bisbat. 25700 La Seu d'Urgell. Av. Blondel, 11, 3r. 25002 Lleida. Casa del Bisbat, ap. 35. 25280 Solsona. C/ Armanyà, 11. 43004 Tarragona. C/ Cruera, 5. 43500 Tortosa. C/ Sant Just, 1. 08500 Vic

Entrevista a mossèn Joan Carreres, director del Centre d'Estudis Diocesà (C.E.D.)

"Lectura evangèlica de temes vius"

GIRONA.— Mossèn Joan Carreres i Péra, director del Centre d'Estudis Diocesà, de Girona, ha publicat el temari que podran sol·licitar les parròquies a l'hora d'organitzar conferències i col·loquis. Segons el bisbe, monsenyor Jaume Camprodon, "els dotze anys de treball del C.E.D. ja l'avalen ben positivament perquè es tracta d'un servei pastoral a les comunitats de la diòcesi, parròquies, moviments i grups de reflexió". Monsenyor Camprodon afegeix que es tracta "d'una lectura evangèlica d'una sèrie de temes vius que responen a inquietuds vitals, sovint poc madurades". Ens ho explica amb detall el mateix mossèn Carreres.

—**Mossèn: Como defini-ries el Centre d'Estudis Diocesà?**

—Jo diria que el CED actualment és, com diu el seu nom, un centre d'estudis que té per objectiu oferir a les parròquies, institucions i grups cristians un servei pastoral en forma de conferenciant i ponents sobre temes d'actualitat.

Quatre apartats principals

—**Quins temes tracteu?**

—Fonamentalment el programa està dividit en quatre apartats cadascun dels quals ofereix diferents temàtiques. Els quatre apartats són: Home i món; Economia i Evangeli; Cristianisme sense Crist; i La mort i l'altra vida.

—**I els temes concrets quins són?**

—Mira: el primer apartat ofereix conferències i seminaris sobre la família i l'educació cristiana, la família i la salut, la família i el dret català. Després també hi ha temes referents a l'economia i l'Evangeli, la declaració de renda i la consciència, l'estalvi, la societat de consum, l'Església rica o pobre, els testimonis de pobresa a l'Església. També hi ha una sèrie de conferències sobre el cristianisme sense Crist, privatització de la fe i mundanització dels sacraments, cristians sense Església, supersticions, fe i espiritisme i fe i sexe.

—**Què més es tracta?**

—Hi ha un altre apartat dedicat a la mort i l'altra vida amb els problemes de l'eutanàsia, la parapsicologia, la reencarnació i la resurrecció segons l'Evangeli.

Respostes a qüestions actuals

—**També parlem de l'eutanàsia i la reencarnació?**

—Sí, perquè es tracta de donar resposta a qüestions que

es plantegen avui. Veiem les esglésies buides de jovent i això preocupa lògicament els capellans. Llavors el C.E.D. ofereix una resposta per aquells temes que avui sol plantejar molta gent i que molts capellans no saben com tractar.

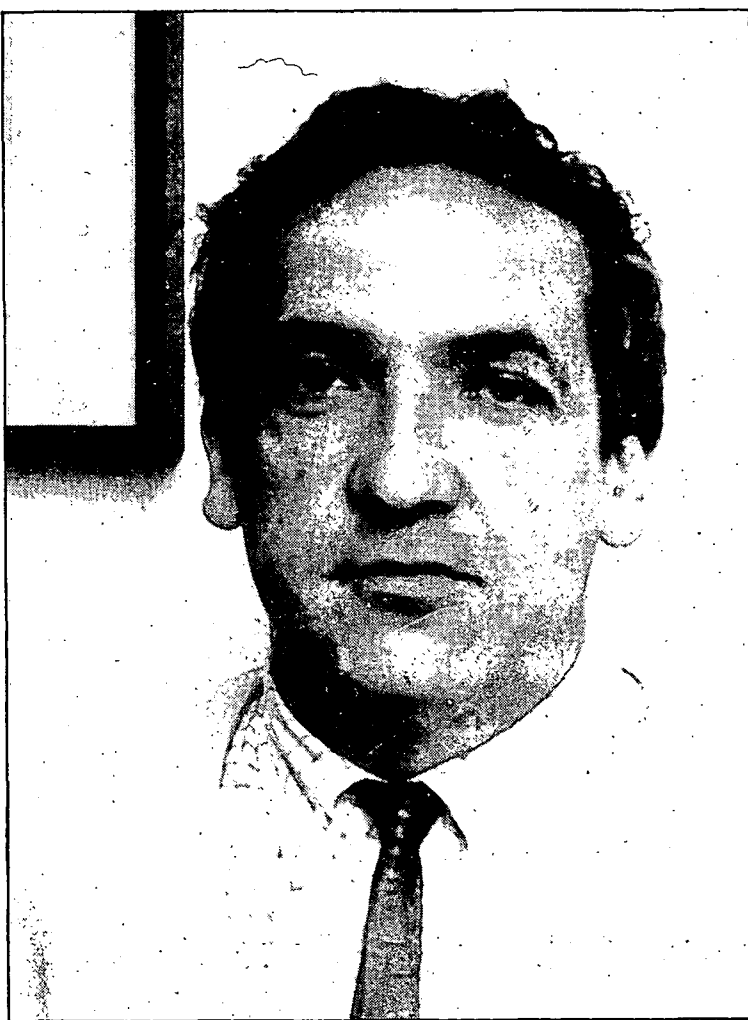
Es tracta de fer un servei pastoral a les comunitats de base de la diòcesi, parròquies, moviments i grups de reflexió.

—**Quins altres temes toqueu?**

—També s'ofereixen conferències sobre el món dels infants, dels vells, dels presos, dels immigrants, dels drogadictes i de les malalties terminals. Igualment s'ofereix conferències sobre l'Església i els Drets Humans, l'objecció i la llibertat de consciència, la dona i l'Església, les arrels cristianes de Catalunya i Girona, l'Església i la llengua catalana, els OVNIS i la Fe Cristiana, etcètera.

—**I temes estrictament eclesials o espirituals no en toqueu?**

—També, és clar. Hi ha conferències sobre litúrgia, els laics i l'Església, els consells parroquials, l'esperança cristiana, Jesús de Natzaret, el Déu de l'Aliança i l'Esperit Sant i l'Església.

Activitats obertes al gran públic

—**I a qui van dirigides aquestes conferències?**

—Tots aquests temes que t'he dit van dirigits al públic, en general. Ara, tenim un quart apartat que té per títol Compartir la Fe i la Vida i va dirigit especialment als professors de religió, que funciona a base de cursos i seminaris. Per aquest

curs hi ha previstos, a més de la trobada que ja es va celebrar pel desembre sobre immigració, un curs per a estudiants universitaris; una sessió d'estudis socials sobre el sindicalisme; una jornada cultural turística conjuntament amb el grup cristià francès de Platja d'Aro pel mes d'agost; un col·loqui sobre l'Any Internacional de l'Alfabetització conjuntament amb les escoles d'adults i Amics de la UNESCO, i l'ofertament d'unes borses per a la for-

mació de professors de religió de l'EGB.

També publicacions

—**I ja està tot?**

—No, encara hi ha un servei que és dels més nous i és la col·lecció de publicacions, iniciada per mossèn Josep Maria Marquès que d'alguna manera vol omplir la manca d'una editorial diocesana. S'anomena "Col·lecció Sant Feliu" i l'últim volum és un estudi sobre l'arxiu diocesà, fet per mn. Marquès mateix.

—**Quina mena de llibres editeu?**

—El servei es va començar l'any 1987 amb temes eclesials, històrics, culturals i artístics. Fins ara s'han publicat vuit llibres i n'hi ha tres més en preparació sobre Calella de la Costa, Santa Maria del Collell i el monestir de Breda.

—**Com es fa la seva distribució?**

—Va a càrrec de la Delegació de Catequesi que es troba al Seminari.

—**I feu pagar per oferir tots aquests serveis?**

—En principi no, però les parròquies han de pagar en tot cas els conferenciant dels temes que escullen.

—**I d'on traieu els conferenciant?**

—Fonamentalment són professors de l'Institut de Teologia i del claustre del Seminari, però també es demana col·laboració de laics competents en cada matèria, des del senador Francesc Ferrer a economistes de la Cambra de Comerç, o metges i advocats.

M. CABALLE

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom
carrer n.º població D.P.
província diòcesi
se subscriu per un any al setmanari **Catalunya cristiana** català/castellà
L'import anual de 4.800 ptes. es liquidarà en la forma següent:

☐ pagament domiciliat

☐ altres formes de pagament. (Indiqueu-la)

(En aquest cas volgueu omplir l'ordre de domiciliació que s'adjunta)

lloc data

signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ Banc/Caixa Agència
Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte/libreta n.º
se serveixin pagar els rebuts, que els presentarà: **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA**, per la meua subscripció al setmanari **Catalunya Cristiana**.

lloc data

signatura

Els bisbes denuncien el fet i adverteixen contra "mètodes destructius que alienen les persones"

Hi ha sectes que es presenten com a cristianes per tal de captar adeptes

MADRID.— Els bisbes espanyols van denunciar que determinades sectes que proliferen a l'Estat "es presenten amb identitat cristiana, però en realitat no la tenen" i suposen un desafiament a l'Església catòlica i el diàleg ecumènic, segons una nota sobre sectes i nous moviments religiosos (MNR).

La nota es va fer pública al final de la comissió permanent dels bisbes, reunida durant tres dies, en què es va aprovar per unanimitat un projecte esborrany "sobre alguns aspectes de la moralitat pública de la societat espanyola" que analitzarà l'assemblea plenària de bisbes del mes de febrer, juntament amb els esborranys de les lleis de "reproducció assistida" i "donació i utilització d'òrgans i embrions humans" i sobre la despenalització de l'esterilització de deficients. La pròxima assemblea de l'episcopat espanyol es reunirà del 19 al 24 de febrer i s'hi renovarà gairebé totalment els càrrecs de la Conferència Episcopal.

En la nota que fa al·lusió a les sectes, els responsables d'ecume-

nisme dels bisbes van mostrar la seva preocupació pels mètodes destructius d'algunes sectes, alhora que manifesten el respecte a la llibertat religiosa i la "legítima i lliure oferta religiosa de què disposa tot individu o grup".

Entre els mètodes destructius, "que han estat denunciats per sociòlegs, criminalistes, homes de lleis i psiquiatres", citen l'ús de mètodes que atempten contra la salut mental i produeixen disturbis intel·lectuals, culpabilitzen les consciències i destrueixen el pensament crític o reflexiu".

Pràctiques fanatitzants

També denuncia que aquestes sectes promouen "actituds indefensables i de manipulació", l'abús d'experiències emocionals fanatitzant els seus adeptes fins a portar-los a estat d'alienació i l'aïllament total de l'individu". Es subratllen tres notes descriptives de les sectes que més preocupen els bisbes: la falta de voluntat de diàleg quan es vol establir una re-

lació diàfana amb aquests grups; el proselitisme que s'usa sense cap tipus d'escrúpols i per qualsevol mètode per aconseguir nous adeptes; i, finalment, l'ambigüitat i misteri que hi ha darrera la majoria de sectes.

La nota redactada pels bisbes, encapçalats pel de Còrdova, José Antonio Infantes, apunta la necessitat de renovar les comunitats parroquials i religioses, de manera que donin cabuda a la participació dels laics i reforçar el diàleg ecumènic amb altres esglésies. "Cap catòlic no hauria de confondre els nostres germans ortodoxos, anglicans o protestants amb els membres d'aquestes sectes i nous moviments religiosos", es diu al final de la nota.

Declaració sobre moral pública

D'altra banda, l'esborrany de la declaració sobre moralitat pública, conté un diagnòstic de l'actual panorama moral "amb les seves llums i ombres" i contempla

algunes propostes d'actuació d'ètica personal, familiar, professional i socio-política. Aquest document va ser presentat pel president de la comissió episcopal per la doctrina de la fe, monsenyor Palenzuela. Els bisbes van fer diferents aportacions i suggeriments, que seran discutits a l'assemblea de febrer.

En la reunió també es van conèixer quins seran els prelats que

assistiran al pròxim sínodo mundial de bisbes que se celebrarà a Roma la tardor vinent. El tema de l'encontre serà "la formació dels sacerdots en la situació actual". L'elecció es va fer el novembre passat, però els noms no van transcendir. Seran el bisbe de Tortosa, Ricard Carles, l'arquebisbe de Madrid, cardenal Àngel Suquía i el titular de la diòcesi de Cadis-Ceuta, Antonio Dorado.

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf International (adherida a la UNESCO)

TU TAMBÉ POTS SER "MARE SOS"

.....en una "ALDEA INFANTIL SOS", obra basada en els següents quatre principis:

Una mare... que amb el seu amor i les seves atencions recupera físicament i emocionalment l'infant abandonat.

Uns germans... a totes les cases hi viuen infants de diferents edats i sexes.

Una vida integrada en la societat... com els altres infants van a l'escola de la seva localitat i juguen amb ells, riuen i són feliços.

La "mare SOS" s'ocupa de 7 o 8 infants i administra la casa que li ha estat assignada.

Oferim:

- Una Llar equipada en una "Aldea Infantil SOS"
- Pressupost mensual per a la llar.
- Suport social i psicològic.
- Contracte de treball: sou + S.S., vacances, etc.

Es requereix:

- Edat entre 28 i 40 anys.
- Ser soltera o vídua sense fills
- Vocació maternal i capacitat de lliurament
- Aptitud per organitzar i administrar una casa

Si hi estàs interessada truca, si et plau al tel.: (93) 417 75 39

Esperances i aspiracions dels catòlics davant el nou Govern

L'Església romanesa prepara el seu futur

KOÖNIGSTEIN/TS.— La primera Conferència Episcopal dels bisbes romanesos des de fa quaranta anys ha tingut lloc el 3 i 4 de gener del 1990 a Alba Júlia. Aquestes són informacions de l'Obra Ajuda a l'Església Necessitada. El pare Janos Szöke, sdb, responsable de la secció per a l'Europa de l'Est en l'esmentada obra ha informat sobre això en el seu retorn de Romania on organitzava des del 23 de desembre del 1989 la distribució de productes d'ajuda. La conferència fou decidida pel Nunci Apostòlic, arquebisbe Francesco Colasuonno i tingué lloc sota la presidència del bisbe d'Alba Júlia, Antal Jakab. Els temes es van referir sobretot a les esperances i aspiracions dels catòlics davant el nou govern.

1.- Nova legislació de les relacions entre l'Església i l'Estat, amb la dissolució del ministeri per a afers de l'Església, independència econòmica de l'Església, readmissió de les ordes, preparatius de represa de les relacions diplomàtiques entre Romania i el Vaticà. Actualment a Transilvània hi ha només un bisbe diocesà. S'exigeix la designació de bisbes per a les cinc diòcesis llatines i els cinc bisbats greco-catòlics que foren administrats fins ara per autoritats diocesanes o per bis-

bes clandestins. Igualment es va esmentar la possibilitat d'ascendir la diòcesi d'Alba Júlia a nivell d'arxidiòcesi amb els seus corresponents bisbats de Temesvar, Satu Mare i Oradea.

La primera Conferència Episcopal dels bisbes de Romania celebrada en quaranta anys abordarà un pla de reorganització i esbossarà un capítol de peticions a les noves autoritats amb la finalitat d'implantar la llibertat religiosa en el país.

2.- Reorganització de col·legis eclesiàstics, de les classes de religió i de les acadèmies de teologia amb l'acceptació dels sous per al cos d'ensenyança per part de l'Estat. Readmissió dels gremis tradi-

cionals de laics en les qüestions d'atenció pastoral per a Alba Júlia, intercanvi de científics i d'estudiants amb l'estranger.

3.- Llibertat de premsa catòlica amb impremta pròpia, autorització d'importació de material estranger d'impremta, accés a la ràdio i a la televisió.

4.- Autorització de construcció de les esglésies i les cases curals, subvencions estatals per a la cura de monuments, pagaments de lloguer per als edificis de l'Església usats per a fins estranys.

Recentment han estat ordenats 14 sacerdots d'aquesta organització

El règim xinès continua impulsant l'Església Patriòtica davant el Vaticà

PEQUIN.— Catorze seminaristes de la regió de Nei Mogol, al nord de Xina, foren ordenats sacerdots, segons informa la revista "L'Església Catòlica Xinesa". L'ordenació es va celebrar l'estiu passat, després dels esdeveniments de la Plaça de Tiannanmen, però fins ara no han estat donats a conèixer. Aquesta ha estat l'ordenació més nombrosa en la història de l'esmentada regió i la primera que es produeix en el seminari de Hohhot des de la seva reobertura l'any 1984. Va oficialitzar la cerimònia l'arquebisbe de Hohhot, monsenyor Francesc Wang i hi participaren més d'un miler de catòlics xinesos. La informació no precisa si algun dels nous sacerdots és membre de les minories mogols assentades en la regió, encara que informacions de Hong Kong asseguren que joves mogols estudien en l'esmentat seminari. També s'informa que fa alguns anys fou consagrat bisbe un sacerdot mogol.

Cal advertir que tots aquests fets es refereixen a la denominada "Església Patriòtica", controlada pel règim comunista a través de la para-estatal "Associació dels Catòlics Patriotes de Xina". L'"Associació" ha obligat els catòlics de Xina a trencar tota relació amb la Santa Seu i ha promogut la consagra-

ció de bisbes sense l'obligat consentiment de Roma.

Per altra banda, tres bisbes i un sacerdot no afiliats a l'Associació Patriòtica Catòlica Xinesa han estat arrestats en aquest país, segons un testimoni catòlic de Hong Kong que esmenta fonts fidedignes xineses. Els detinguts són els bisbes Peter Joseph Fan, de la diòcesi de Hebei; Peter Liu Guadong, de Yixian, també a Hebei; i Joseph Li Side, de Tianjin, així com el sacerdot Zhang Gangyi, de Sanyuan en la província de Xangai. El bisbe Joseph Fan no ha estat vist des que se'l van endur diversos policies locals el passat 11 de desembre, ha declarat el catòlic de Hong Kong, afegint que pot ser de viatge, però que no se sap. D'acord amb les esmentades fonts, el bisbe Li de Tianjin, fou arrestat pel personal de la policia de seguretat pública la nit del 8 o 9 de desembre mentre anava a administrar el Sagrament de l'Extremaunció a un malalt. Pel que fa al bisbe Liu, de Yixian, es desconeix el seu parador des que fou cridat a declarar davant l'oficina de seguretat pública de la ciutat de Baoding. Per acabar, el pare Zhang fou arrestat en la seva pròpia residència l'11 de desembre, segons indiquen les mateixes fonts.

SORDESA:

Per fi una novetat

UN APARELL QUE HI ÉS PERÒ NO ES VEU

El somni dels dèbils d'oïda s'ha convertit en realitat? Avui hi ha "Timpans Electrònics" que funcionen meravellosament i sistemes per sentir, pràcticament invisibles.

Als darrers anys s'ha fet molt a favor dels dèbils d'oïda, però encara el problema continua, tantes promeses, tantes esperances i la realitat sempre la mateixa, un aparell acústic es veu massa. L'ideal seria un aparell petit, tan petit que resultés gairebé invisible, potent, que resolgué bé la sordesa de cadascú.

Doncs bé, joies com aquestes ja n'hi ha, tan petits que són invisibles, garanteix una audició segura, clara, confortable que els dèbils d'oïda amb aquest aparell miniaturitzat poden sentir les veus familiars, la televisió, el sacerdot durant la confessió i sobretot entendre bé les paraules, totes les paraules...

Aquests "Timpans Electrònics" són tan petits que queden completament amagats, tothom pot provar-los gratuïtament en els centres "GRIMOFON". N'hi ha prou amb uns segons per sentir novament amb alegria, clarament, sense nervis, les paraules amb veu baixa, totes les paraules de la televisió sense haver de pujar el volum; evitant així molestar els veïns.

GRIMOFON desitja que tots els dèbils d'oïda puguin per fi dir que el seu somni s'ha fet realitat; amb ocasió de les demostracions que es realitzaran en els centres GRIMOFON es farà un descompte o facilitats de pagament en còmodes terminis sense interessos.

Qui estigui ja utilitzant un aparell acústic "tradicional" podrà canviar-lo ell mateix amb unes condicions molt favorables.

DEMOSTRACIÓ ESPECIAL ELS DIES:

Del 5 al 28 de Febrer del 1990
(de 10 a 13.30 i de 16 a 19.30 h.)
Dissabte tarda tancat

GRIMOFON

Pau Claris, 138, 1r, 4a - 08009 BARCELONA
Telèfon (93) 215 04 40

Si no és possible assistir personalment a la demostració especial, sol·liciti informació, sense cap compromís.

NOM
EDAT TELÈFON
ADREÇA
POBLACIÓ PROVÍNCIA

Nova era de llibertat religiosa

Va qualificar-se com la "trobada del segle". Els dos protagonistes foren Gorbtxov, iniciador de les reformes als països de l'Est, i Joan Pau II, l'home que des de feia anys llançava el missatge que la llibertat era possible.

Llibertat religiosa, però llibertat també en tots els àmbits. Quan Joan Pau II va demanar a Gorbtxov un reconeixement ple de l'home, ho fa pensant en els catòlics però també en els creients de tota mena i en aquelles persones que no professen cap religió.

Hi havia reticències i dubtes per part de l'Església quan es va començar a parlar de la perestroika. Dubtes que es varen esvaïr ràpidament amb una sèrie de gestos decidits i agosarats del mandatari soviètic.

Que bufen vents de llibertat a l'Est ho demostra el projecte de llei sobre la llibertat de cultes i activitats religioses. Ho demostra la propera presentació al Parlament hongarès d'una nova legislació sobre llibertat religiosa. Ho demostra que, a finals de l'any passat, a Iugoslàvia, l'Església sèrbio-ortodoxa, la catòlica, musulmans i jueus varen jugar fort per estendre la llibertat religiosa, d'una manera particular en el tema de l'accés de les comunitats als mitjans de comunicació.

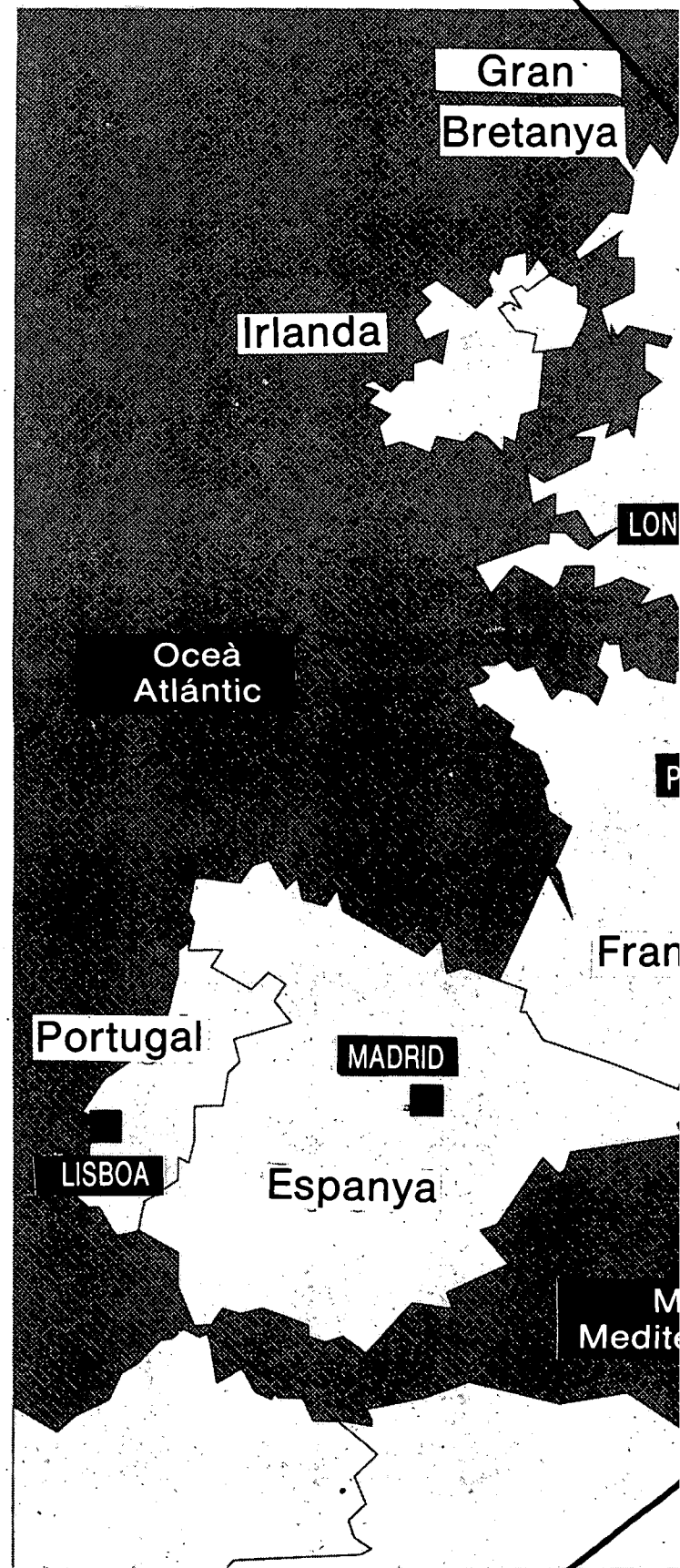
L'Església dels catòlics de ritu bizantí ha mostrat una vitalitat remarcable amb la mobilització de milers de fidels que han fet callar ràpidament les veus dels qui s'oposaven a la seva existència. Les festes de canonització d'Agnès de Bohèmia, a Txecoslovàquia, varen celebrar-se amb gran participació i esplendor. Polònia va commemorar també el cinquè aniversari de la mort del P. Popieluszko. Podríem citar d'altres esdeveniments i la llista seria molt llarga. Tot això demostra el vigor i la força d'aquestes comunitats que han viscut molt temps en la clandestinitat.

C.C.

Can

REPÚBLICA DEMOCRÀTICA D'ALEMANYA

108.300 km², 16,7 milions d'habitants. El SED ha renunciat al paper dirigent del Partit Comunista. En el govern hi ha ministres no comunistes però que eren membres de petits partits que estaven aliats amb el SED. Una taula rodona reuneix el poder i l'oposició per assegurar la transició democràtica. Hom preveu fer eleccions lliures el 6 de maig del 1990. Els partits de l'oposició es van organitzant, mentre que un viu debat oposa partidaris i adversaris d'una unificació amb l'Alemanya Federal. 370.000 soldats soviètics, els més ben preparats de l'exercit de l'URSS, romanen al país.

HONGRIA

90.000 km², 10,6 milions d'habitants. El país ha evolucionat ràpidament cap a una democràcia occidental. Va abandonar la seva apel·lació de república "popular" després d'optar per la via del multipartidisme. El Partit Comunista s'ha transformat en una formació de caràcter social-demòcrata. Les eleccions es faran a la primavera del 1990.

vis a l'Est

TXECOSLOVÀQUIA

127.870 km², 15,5 milions d'habitants. El paper dirigent del PCT s'ha suprimit de la Constitució. Marian Calfa, comunista, presideix un govern dominat pel Fórum Cívic (oposició). El dramaturg Vaclav Havel, fundador d'aquest moviment, ha accedit a la presidència de la República, lloc que deixarà quaranta dies després que s'hagin celebrat les eleccions lliures, previstes per a la fi del primer semestre del 1990. S'han iniciat converses per a la retirada de les forces soviètiques, instal·lades després de l'esclafament de la Primavera de Praga, l'any 1968.

POLÒNIA

312.520 km², 37 milions d'habitants. Un comunista, el general Jaruzelski, és el cap de l'Estat, mentre que el primer ministre, Tadeusz Mazowiecki, va sorgir del sindicat Solidarnosc. Dirigeix un govern de coalició en el qual el Partit Comunista només té 4 ministres. Les eleccions es van celebrar el passat mes de juny segons un model d'escrutini que preservava la preponderància del Partit Comunista. L'adhesió a l'oposició de petits partits, fins fa poc aliats al POUP, va donar el poder als partidaris de Walesa. Les properes eleccions es faran a través de sufragi universal directe. El país ha de fer front a greus dificultats econòmiques.

URSS

22.274.900 km², 286 milions d'habitants. El PC roman sòlidament establert al poder, incrementant el seu paper dirigent. En el seu si hi ha, tanmateix, tendències netament oposades. Regna un clima d'agitació a les repúbliques bàltiques que presenten reivindicacions independentistes. Gorbtxov acapara la direcció del partit i la de l'Estat. El Congrés del poble i el Soviet Suprem han començat a instaurar, no obstant, una certa separació entre el partit i l'Estat. La direcció soviètica ha enviat unitats militars al Caucas per aturar els combats entre àzeris i armenis. L'exèrcit es pot veure embolicat en un conflicte com el del Líban.

ROMANIA

237.500 km², 23 milions d'habitants. Després de l'enderrocament violent de Ceausescu, el Consell del Front de Salvació Nacional, que deté el poder, s'ha pronunciat a favor del pluralisme polític i s'ha compromès a celebrar eleccions lliures el mes d'abril d'enguany. Han aparegut les primeres formacions polítiques. El PC ha desaparegut pràcticament de l'escena política. A poc a poc s'ha anat restablint l'ordre en un país arruïnat. L'exèrcit és l'única estructura organitzada. Cap força soviètica no s'ha instal·lat al territori de Romania, que ha deixat enrera tota referència al comunisme. D'ara en endavant, Romania es diu "República Socialista Romanesa".

BULGÀRIA

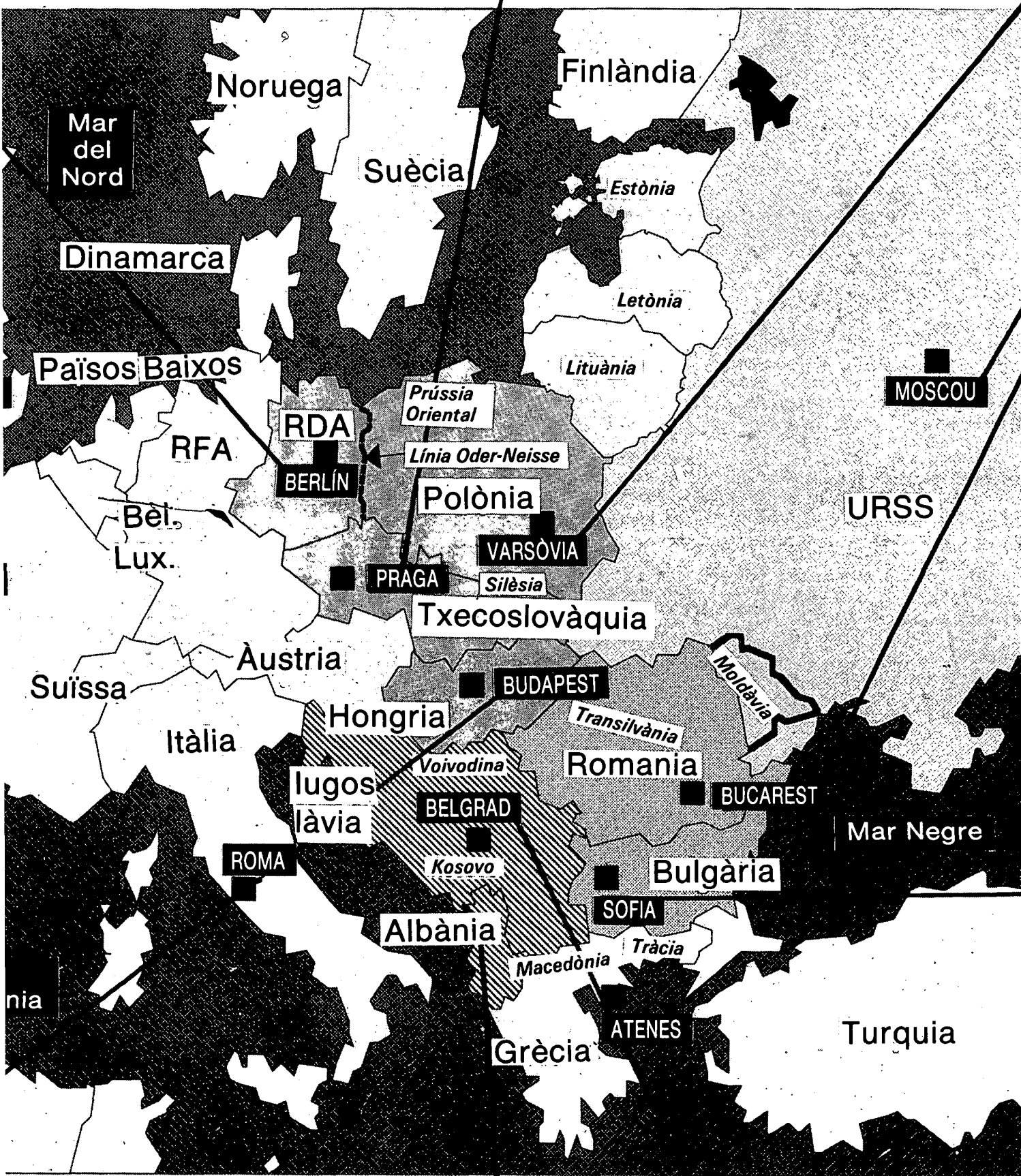
110.922 km², 9 milions d'habitants. La caiguda inesperada de Todor Jivkov ha permès que el PC romanguí al poder. Acaba, no obstant, de renunciar al seu paper dirigent. Aquest mes de gener el PC i l'oposició prepararan les eleccions lliures que se celebraran durant el 1990. El principal moviment d'oposició, Ecoglasnost, es va fundar sobre bases ecologistes.

ALBÀNIA

29.000 km², 3 milions d'habitants. És el país comunista d'Europa més reticent a les reformes. La república socialista popular que dirigeix Ramiz Alia, s'obre amb moltes precaucions als contactes amb l'estranger. És un país rural amb una evolució tecnològica molt limitada. A Tirana es creu que Gorbtxov porta a terme "la mateixa via revisionista antimarxista que Krustxov". Encara que discretament, s'hi continua venerant la figura de Stalin. Segons fonts iugoslaves, comença a haver-hi un important moviment d'oposició.

IUGOSLÀVIA

255.800 km², 23,1 milions d'habitants. En aquesta federació de sis repúbliques, la Lliga dels comunistes iugoslaus ha renunciat al seu monopoli polític. Només Sèrbia s'oposa encara al multipartidisme. El país està submergit en una greu crisi econòmica i està afeblit per les divisions entre les repúbliques.

Objectiu obert

L'arquebisbe Mesrop Ashjian es dirigeix a un grup de persones reunides davant la missió soviètica a les Nacions Unides per celebrar, amb espelmes, una vetlla en memòria de les víctimes armènies de l'Azerbaidjan.

El president de Guinea-Bissau, Nino Vieira, dona la benvinguda al Papa, a la seva arribada a l'aeroport de Bissau.

Visita a Montserrat d'un grup d'alemanys de l'Est que per primera vegada visiten Catalunya en viatge turístic.

Dimecres, 24

Conflicte del Caucas: diàleg

Dintre la gravetat de la situació sembla que s'encenen petites llums d'esperança. Representants àzeris i armenis, en presència de dos generals soviètics dialogaren la nit del dilluns al dimarts per arribar a un principi d'alto el foc. Falten poques hores perquè s'acabi el termini donat pel Parlament àzeri a Moscou per retirar les tropes. Amb tot sembla que la situació canvia: àzeris i armenis decideixen posar fi a la confrontació entre ells, bona part dels sectors oficials i de la població àzeri es mostra partidària d'una negociació amb el poder central, mentre per altra banda, els grups ultranacionalistes estan preparats per passar a la clandestinitat i a la guerra de guerrilles.

Hongria: 52.000 soldats soviètics a casa

L'URSS i Hongria han arribat a la conclusió que no hi ha cap motiu que justifiqui la presència dels soldats russos a Hongria. Ara s'ha arribat a l'acord que des d'ara a final d'any, o a tot estirar a final del 1991, la retirada de les tropes sigui total. Així ho ha manifestat el ministre hongarès d'Afers Exteriors, Ferenc Somogyi.

Nelson Mandela, lliure?

El govern sud-africà estudiarà avui, dimecres, el possible alliberament del líder nacionalista negre Nelson Mandela. Així ho ha manifestat el ministre sud-africà de Justícia Cobia Coetsee. Nelson porta empresonat 27 anys. Ell mateix havia manifestat a principis de mes, que esperava ser posat en llibertat dintre d'uns dies. Sud-Africa espera amb un gran interès el discurs que el president del país, Frederik de Klerk, pronunciarà el dia 2 de febrer en l'obertura del Parlament. S'iniciarà un nou camí en el desmantellament de les estructures racistes?

Dijous, 25

Bakú: la situació continua tensa

Bloqueig i desbloqueig del port. Intercanvi de trets entre nacionalistes àzeris i tropes governamentals. Detencions de destacats nacionalistes àzeris. Escorcolls. Evacuació per mar de 7.000 persones, familiars de soldats soviètics a Bakú. Trencament de les negociacions parcials entre àzeris i armenis. Mentrestant, alts dirigents de Moscou com Igor Ligatxov, Gueorgui Razumovski, i el ministre soviètic de la Defensa Dimitri Iazov, presents a Bakú varen establir ahir diversos contactes amb dirigents azerbaidjanesos.

Bush: suport a Gorbtxov

Bush manifestà ahir que els EUA continuen sense reconèixer com a part del territori de l'URSS els països bàltics Estònia, Letònia, i Lituània, però que són partidaris del canvi pacífic proposat per Mikhaïl Gorbtxov. Expressà també el seu suport a les mesures adoptades per Gorbtxov en el conflicte d'Azerbaidjan i Armènia. Manifestà la seva esperança que Gorbtxov sortís airois d'aquestes situacions conflictives i pugui continuar portant a bon port la perestroika.

Japó: congrés dissolt i noves eleccions

El primer ministre japonès, Toshiki Kaifu, després d'una reunió del govern ahir al matí, decidí dissoldre la Cambra baixa i convocar noves eleccions sense exhaurir la legislatura. Els conservadors del PDL, (Partit Liberal Democràtic), es troben en una delicada situació des que els socialistes guanyaren les eleccions parcials a la Cambra alta. Les noves eleccions se celebraran el dia 18 de febrer.

Itàlia: coalició governamental en perill

El corrent esquerrà de la Democràcia Italiana fa la murga al govern. El Parlament italià debat la llei sobre reforma de les autonomies locals, i després votarà una moció de confiança. El corrent esquerrà amenaça amb passar-se a l'oposició, tot i que no s'ha plantejat de retirar els seus homes de les responsabilitats de govern. El corrent esquerrà demana, entre altres coses, una legislació decent sobre editorials i radio-televisió, en clara referència a l'afer Mondadori-Berlusconi.

Divendres, 26

Azerbaidjan: la situació no és clara

El Front Popular de l'Azerbaidjan i el Consell Nacional de Defensa, els dirigents dels quals estan en la clandestinitat, han proposat que es pari l'evacuació de ciutadans armenis i russos, que s'aixequi l'estat d'emergència i la retirada de tropes de Bakú. La primera petició sembla que s'ha satisfet, però tot i així, ahir la situació continuava deteriorant-se. Els nacionalistes es mouen en moviments ràpids i ataquen les patrulles militars i les casernes.

EUA: ajuda a Panamà

Fonts de l'Administració nord-americana informen que el president Bush ha proposat un programa d'ajuda a Panamà de més de mil milions de dòlars per tirar endavant l'economia del país. L'actual president panameny Guillermo Endara n'havia demanat dos mil.

Andreotti guanya la moció de confiança

Giulio Andreotti ha guanyat la moció de confiança que ell mateix havia sol·licitat. Tanmateix el perill de crisi en la coalició pentapartita governamental no s'ha pas esvaït del tot. El corrent esquerrà de la Democràcia Cristiana, molest per la destitució de l'alcalde i caiguda de l'ajuntament de Palerm ha fet dimitir tots els seus membres dels càrrecs del partit, fins i tot el president Ciriaco de Mita. A part, hi ha l'oposició d'esquerres a la Cambra. No s'exclouen del tot possibles eleccions anticipades.

Dissabte, 27

Europa: temporal huracanat

El nord d'Europa pateix un temporal huracanat de pluja i vent que ja ha causat més de 100 morts i gran nombre de ferits. La velocitat del vent ha arribat a ser de 200 kms. per hora. Arbres arrencats de soca-rel, edificis esfondrats, automòbils i camions bolcats, inundacions, torres d'electricitat torçades i abatudes, etc., han causat importants danys i desgràcies personals. Els meteoròlegs assenyalen com a causa d'aquest fenomen el deteriorament de la capa d'ozó.

Azerbaidjan: Moscou no cedeix

Dimitri Yasoz, ministre soviètic de Defensa ha parlat clar: la missió de les tropes soviètiques és destruir les estructures del Front Popular d'Azerbaidjan. Amb tot, la situació a Bakú i en altres ciutats del sud, va tornant a una tensa normalitat, sobretot per haver-se aconseguit l'alto el foc entre armenis i azerbaidjanesos en diverses zones frontereres. La repressió de la revolta azerbaidjanesa provoca fortes controvèrsies entre els parlamentaris soviètics.

El Papa a l'Àfrica

El Papa ha arribat a Cabo Verde. Ahir celebrà una paralitúrgia a l'estadi de Fontinha de Mindelo en la qual participaren 25.000 persones.

Setmana del 4 al 10 de febrer del 1990

A la capital, **Praia**, i en el **Palau dels Esports**, 5.000 joves participaren en un encontre amb el **Papa**, ple de cordialitat i en un estil col·loquial i obert.

RFA: tropes belgues i holandeses a casa

Guy Coeme, ministre belga de **Defensa**, i **Relus Ter Beek**, ministre de **Defensa** holandès han declarat que els seus respectius governs estan estudiant la possibilitat de retirar les seves tropes de les forces de l'**OTAN** estacionades a l'**Alemanya Federal**. Tanmateix cal recordar que hi ha la **Conferència de Viena** sobre desarmament convencional, i que la qüestió caldria també que es tractés en el marc de l'**ONU**. És innegable la seva significança política: donar per acabades les causes que determinaven la presència de tropes aliades a la **RFA**, i conseqüentment la relativització dels objectius de l'**OTAN**.

Diumenge, 28

El POUP, dissolució dolorosa

El **Partit Obrer Unificat Polonès**, comunista, celebra el seu **XI** i últim congrés, abans de convertir-se en el nou **Partit de l'Esquerra Polonesa**. La direcció actual del **Partit** volia enterrar-lo sense fer soroll, però l'ala més progressista presentà una moció demanant que es condemnin les successives direccions del **POUP**, culpabilitzant-les dels crims comesos durant l'**stalinisme**, dels "conflictes amb la classe obrera", de la "col·lectivització forçada del camp", i de l'"empobriment dels polonesos". Ahir no quedà clar si la dissolució del **Partit**, donaria lloc a un nou partit o a diverses formacions polítiques. Els pobles tenen memòria històrica, i estan disposats a oblidar i perdonar, però almenys tenen dret a exigir que es digui la veritat; i després, foc nou i vida nova.

Caucas: voluntat de negociació

Sembla que a poc a poc la situació es va calmant. El paper mitjancer del poder central entre àzeris i armenis va donant el seu fruit. S'han dut a terme negociacions a la frontera entre **Armènia** i l'enclavament de **Nakhitxevan**, i es parla que la setmana vinent, podrien tenir lloc unes conversacions globals a **Riga**, capital de **Letònia**, auspiciades pel **Consell Bàltic**. El **Front Popular** de l'**Azerbaidjan** ha fet una crida als seus adictes, dient-los que continuïn la lluita per mitjans pacífics i polítics. Les vagues, però, i el bloqueig dels combois amb destí a **Armènia** continuen.

Tegucigalpa: cimera circumstancial

Ahir, aprofitant la presa de possessió del nou president hondureny, **Rafael Leonardo Callejas**, els presidents de **Veneçuela**, **Costa Rica**, **El Salvador**, **Guatemala**, el vice-president dels **EUA**, i els primers ministres de **Belize** i **Espanya**, es reuniren per analitzar el procés de pau de **Centramèrica**. Cal donar suport als processos electorals i polítics que portin a la pau i a la conciliació.

Dilluns, 29

Bucarest: gran manifestació dels partits de l'oposició

Els partits opositors, **Partit Nacional Camperol**, **Partit Liberal** i **Partit Socialdemòcrata** varen reunir milers de manifestants davant la seu del **Consell del Front de Salvació Nacional**. L'oposició acusa el **CFSN** al poder de ser un gabinet comunista disfressat, i demanen un govern de coalició nacional. **Ion Iliescu**, president del **CFSN** va dir, dirigint-se a la multitud, que aquest organisme no pensa monopolitzar el poder i que les eleccions del pròxim 20 de maig decidiran la naturalesa del poder futur. **Ion Iliescu**, i **Petre Roman**, primer ministre, es reuniren amb els líders dels tres principals partits opositors.

Azerbaidjan: el Front Popular no cedeix

El nou primer secretari del **Partit Comunista d'Azerbaidjan**, **Ayaz Niyazi Motalibov**, oferí ahir el diàleg a les "forces democràtiques" per superar l'actual crisi de la República. Això fou el dissabte. Ahir l'agència **Tass** informava que els militants del **Front Popular** continuaven desestabilitzant la situació a **Bakú**, la capital, on foren arrestades 56 persones per haver violat el toc de queda.

RDA: govern de "responsabilitat nacional"

Aquest és l'acord a què ahir van arribar els partits governamentals i els de l'oposició, fins a la celebració de les eleccions que s'han avançat al 18 de març (i no el 6 de maig). Tots els partits de l'oposició enviaran un representant que actuarà com a ministre sense cartera en el govern de **Hans Modrow**.

El Papa a Mali

Mali té 9 milions d'habitants, dels quals només 81.000 són catòlics. El **Papa** ha estat rebut com un gran líder espiritual. El **Papa** ha fet una crida en favor del diàleg entre musulmans i catòlics.

Dimarts, 30

RDA: suport al govern de "responsabilitat nacional"

El **Parlament de l'Alemanya de l'Est** donà ahir el seu suport a **Hans Modrow** i a la formació del govern provisional de "responsabilitat nacional" per tal de guardar l'estabilitat fins a les eleccions del 18 de març. Per a "les municipals" es manté tanmateix la data del 6 de maig. **Modrow** presentà ahir al **Parlament** un important informe sobre la greu situació social i econòmica del país.

Estrasburg: Hongria i la nova Europa

Miklos Nemeth, primer ministre hongarès, va expressar ahir a l'assemblea parlamentària del **Consell d'Europa**, la decidida voluntat del seu país d'incorporar-se a la nova **Europa**. **Hongria** és, ara com ara, el país de l'Est més ben situat perquè el **Consell d'Europa** i les 23 democràcies que el formen, li facin un lloc en el seu si. **Hongria** compleix a bastament les dues condicions exigides: multipartidisme i respecte als drets humans.

Bucarest: manifestació de suport al CFSN

La resposta a la gran manifestació de diumenge passat en què milers de persones demanaren la dissolució del **CFSN**, ahir una gran manifestació, convocada pel govern i amb el suport de la televisió estatal, donà suport a l'actual executiu i al seu president **Ion Iliescu**. Els observadors polítics i veuen la supervivència de certes idees del **ceausescuisme**, com per exemple, la idea d'una **Romania** políticament i econòmicament independent. El **CFSN**, ple de persones compromeses amb el règim anterior, continua tenint la paella pel mànec i vol presentar-se a les eleccions.

Llegat Dalí: acord definitiu

Govern central i **Generalitat** arribaren ahir a un acord sobre el repartiment de les obres del llegat de **Salvador Dalí**. 134 quadres es quedaran a **Catalunya**, mentre 54 aniran a **Madrid**. Sembla que **Madrid** guanya en qualitat i **Barcelona** en quantitat. L'alcalde de **Figueres** **Marià Llorca** ha dit que valora molt negativament l'acord.

Objectiu obert

Plaça de toros d'Alacant. Benedicció d'animals amb motiu de la festivitat de Sant Antoni. El president de la Societat Protectora d'Animals ha protestat per beneir uns animals en el lloc on se'n maten d'altres.

Capella ardent del bisbe emèrit d'Almeria, Manuel Casares Hervás, que ha mort després de 18 anys d'episcopat.

L'arquebisbe de Pamplona, José M. Cirarda, saluda la Reina en l'acte inaugural del remodelat museu de Navarra.

CALENDARI

Diumenge, 4 de febrer. V del temps ordinari. St. Andreu Corsini, bisbe carmelita i Sta. Joana de Valois, reina.
El sol surt a les 7 i es pon a les 17,11 -Hora solar-.

Dilluns, 5 de febrer. Stes. Àgata i Calamanda, vgs. i màrtirs.
Festa major a Calaf i Capmany.

Dimarts, 6 de febrer. St. Pau Miki i comps. màrtirs. Sta. Dorotea, vg. i mr.
Festa major a Cervera.

Dimecres, 7 de febrer. St. Ricard, rei i Sta. Julià, vda.

Dijous, 8 de febrer. Sts. Jeroni Emilià, conf. fdr. i Sta. Elisenda, verge.
Fira a Isona.

Divendres, 9 de febrer. Sts. Nicèfor, mr.; Sabí, bisbe i Sta. Apol·lònia, vg. i mr.

Dissabte, 10 de febrer. Sta. Escolàstica, vg. Sts. Ireneu i Jacint, mrs.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

4 de febrer. Diumenge, V de durant l'any. Lectures: Primera Is 58,7-10; Salm 111; segona 1C 2,1-5; tercera Mt 5,13-16.

5 de febrer. Dilluns de la setmana V de durant l'any. Lectures: Primera 1R 8,1-7.9-13; Salm 131; segona Mc 6,53-56.

6 de febrer. Dimarts de la setmana V de durant l'any. Lectures: Primera 1R 8,22-23.27-30; Salm 83; segona Mc 7,1-13.

7 de febrer. Dimecres de la setmana V de durant l'any. Lectures: Primera 1R 10,1-10; Salm 36; segona Mc 7,14-23.

8 de febrer. Dijous de la setmana V de durant l'any. Lectures: Primera 1R 11,4-13; Salm 105; segona Mc 7,24-30.

9 de febrer. Divendres de la setmana V de durant l'any. Lectures: Primera 1R 11,29-32;12,19; Salm 80; segona Mc 7,31-37.

10 de febrer. Dissabte de la setmana V de durant l'any. Lectures: Primera 1R 12,26-32; 13,33-34; Salm 105; segona Mc 8,1-10.

Litúrgia de les Hores
I Setmana

Diumenge. V durant l'any.

Dilluns. Santa Àgata. Memòria obligatòria.

Dimarts. St. Pau Miki i companys, màrtirs. Memòria obligatòria.

Dimecres. De fèria.

Dijous. De fèria.

Divendres. De fèria.

Dissabte. Santa Escolàstica. Memòria obligatòria.

HOMES I INSTITUCIONS

Ha mort la germaneta Magdalena de Jesús, fundadora de les "Petites Soeurs"

Des del desert: una vida per als més pobres

La germaneta Magdalena de Jesús ha mort. Va ser la fundadora de les petites soeurs de Jesús, que segueixen la línia inspirada per Charles de Foucauld. Nascuda el 26 d'abril de 1898 a París, des de petita va prendre consciència de la injustícia que afectava els pobres. La publicació del llibre de René Bazun sobre Charles de Foucauld el 1921 va produir-li un impacte determinant: Va reconèixer l'ideal de vida al qual aspirava.

Diverses dificultats familiars i sobretot greus problemes de salut

l'obliguen a posposar els seus desitjos. No serà fins el 1936, a l'edat de 38 anys, que pot partir a Algèria. Amb un petit grup de persones inicia la vida en comú en una tenda acompanyant els nòmades del Sàhara. El bisbe de la zona l'ajuda a iniciar el noviciat amb les Dames Blanques, perquè es prepari a la vida religiosa. La primera fraternitat sorgirà a Touggourt al Sàhara el 1939; l'aliança i l'amistat profunda amb persones d'altres races i religions va causar impacte.

Magdalena recorrerà els diversos continents i en cada país intenta adaptar-se a la mentalitat i a la cultura de cada poble. En 1944, malgrat que les comunicacions eren molt difícils a causa de la guerra, retorna a Roma per exposar al Papa el seu projecte de fraternitat.

50 anys després de la fundació existeixen 1.400 "petites soeurs" de 60 nacionalitats diferents, disperses en 289 fraternitats en 64 països de tot el món.

N.O.P.

Crec en l'Home Nou

Crec en l'impossible i necessari HOME NOU!

No crec en la segregació racial o classista, perquè una solament és la imatge de Déu en l'home.

No crec en el desenvolupament de les minories ni en el desenvolupament "desenvolupamentista" de la majoria, perquè aquest desenvolupament ja no té el nom nou de pau.

No crec en el progrés a qualsevol preu, perquè l'home fou comprat al preu de la sang de Crist.

No crec en la tècnica mecanitzadora dels qui diuen a la computadora: "el nostre pare ets tu", perquè solament el Déu Vivent és el nostre Pare.

No crec en la societat de consum, perquè sols són benaurats els qui tenen fam i set de justícia.

No crec en la Ciutat Celestial a costa de la Ciutat Terrenal, perquè "la Terra és l'únic camí que ens pot dur al Cel".

No crec en la Ciutat Terrenal a costa de la Ciutat Celestial, perquè "no tenim aquí ciutat permanent i anem cap a la que ha de venir".

No crec en l'home vell, perquè crec en l'home nou.

Crec en l'Home Nou, que és Jesucrist Ressuscitat, primogenit de tot Home Nou. Amén.

PERE CASALDÀLIGA
Bisbe

PREGUEM AMB EL
SANT PARE
JOAN PAU II

Aquest mes de febrer, el Sant Pare ens demana pregàries PELS CRISTIANS PERSEGUITS ARREU DEL MÓN.

Jesús ho va avisar: "Si m'han perseguit a mi, també us perseguiran a vosaltres". Seguir Crist vol dir lluitar per la veritat i per la justícia. Els poderosos, de vegades, han escollit l'opressió i han volgut segrestar la veritat perquè només els afavorís a ells. Els profetes proclamen la veritat i lluiten per la justícia sense respectar els privilegis dels opressors.

El diaca Esteve fou lapidat perquè posava en perill la situació privilegiada d'uns pocs amb la seva irrefutable predicació. La llista d'aquests màrtirs arriba fins el segle XX. Citem Maximilià Kolbe, mort en un camp nazi d'extermini. Més a prop nostre encara, el P. Popieluzko, capellà polonès víctima de la seva parula clara i lliure contra l'opressió. Monsenyor Oscar Romero, assassinat perquè va posar-se del costat dels pobres i oprimits. Darrera d'ell, els sis jesuïtes de la Universitat Centramericana, morts amb les dues dones del servei domèstic, per la mateixa causa.

Tenien por, se sentien febles; però, van ser fidels. Preguem, doncs, pels cristians perseguits. Que la nostra pregària els aconsegueixi coratge i constància.

PREGUEM AMB ELS
NOSTRES BISBES

Ens demanen pregàries PER L'ACCIÓ PASTORAL DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL EN EL TRIENNI 90-93.

L'Església es renova constantment. Per això, cal anar actualitzant l'acció pastoral que respon als reptes del moment.

ANTONI Me SERRALLONGA sj.

ADULTS EN LA FE

Renovació litúrgica i exigències actuals

JOAN GUTERAS I VILANOVA

El futur de la renovació litúrgica, en la carta amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la promulgació de la Constitució sobre la Litúrgia, demana una tercera tasca. A més a més de la formació bíblico-litúrgica i de l'adaptació, cal atendre els nous problemes.

Tractarem un quart aspecte: el lligam entre litúrgia i pietat popular.

Problemes nous

El Papa afirma, en el número 17, que hi ha unes noves exigències, perquè la Litúrgia no viu desencarnada. És normal que la mateixa evolució de l'Església en el postconcili i la dinàmica social hagin fet sorgir problemes nous o donat nova formalitat a d'altres ja existents.

El Sant Pare es refereix a l'exercici del diaconat, les funcions litúrgiques confiades a laics, les celebracions amb infants, joves i minusvàlids i la confecció de textos litúrgics en cada país. Una llista que és més indicativa que exhaustiva. Per exemple, es podria parlar de les assemblees dominicals en absència del prevere —ja hi ha un directori de la congregació per al Culte i els Sagraments—, les misses televisades, etc.

Litúrgia i pietat popular

Heus aquí un problema d'aquests que, a cada època, torna i retorna. De vegades sembla que ja hi ha un determinat acoblament i, de cop, les línies es converteixen en divergents. No és pas un tema banal. Ni molt menys. La cosa està en la necessitat d'un adequat i bon ensemblatge. Redundaria en bé de la litúrgia i de la pietat. Considero que la present carta papal, al llarg de les seves afirmacions, mostra

còm la pietat ha de brollar connaturalment de les mateixes celebracions litúrgiques.

El cert és que no s'hi val a travar les coses i a restar en una oposició totalment innecessària. Llegeixo en un comentarista francès que la mateixa etimologia de Litúrgia va contra tal dicotomia. Perquè litúrgia significa obra del poble o servei acomplert en favor del poble. Però, de fet, afirma aquest autor, pietat popular i litúrgia vénen a ser dues mentalitats, dos comportaments religiosos, que no es casen fàcilment.

Una bona relació

Aquesta pietat popular no pot ser ignorada ni tractada amb indiferència o menyspreu, car és rica en valors i expressa, d'ella mateixa, l'actitud religiosa davant Déu. Però, el Papa afegeix que ha de ser evangelitzada constantment, perquè la fe que expressa arriba a ser un acte cada vegada més madur i autèntic... Una pastoral litúrgica autèntica sabrà recolzar en les riqueses de la pietat popular, i les purificarà i les orientarà cap a la litúrgia com a contribució dels pobles.

L'articulista mencionat, a propòsit del Congrés de litúrgia, celebrat a Roma el 1984, cita com el P. Gaston Fontaine, de Montreal, proposava tres línies orientatives per a l'harmonització de la pietat popular i la litúrgia.

Eren: a) recrear un clima de coneixement i estima mutu entre aquests dos caps; b) fer que les devocions populars conduïxin a una litúrgia (per exemple, inserint una celebració de la Paraula en un pelegrinatge); c) procurar no donar a les celebracions litúrgiques un caràcter massa cerebral i, per contra, integrar-hi elements de la pietat popular que ho puguin ser.

Per la creu a la llum

Fa tot just dos dies que hem celebrat la festa de la Presentació de Jesús al temple. Una de les característiques tradicionals d'aquesta festa és la processó d'entrada a l'església amb la candela encesa a la mà. És una forma d'evocar Jesucrist, anomenat en aquest misteri "Llum que es revela a les nacions", en paraules de l'ancià Simeó. Portem la candela encesa a les mans, tot significat la flama de la fe encesa en els nostres cors. Anem a l'encontre de Crist que ha vingut vers nosaltres com a "llum que il·lumina tots els homes" en venir al món. La seva llum, o millor, Ell que és la Llum, ens il·lumina a nosaltres.

Però la narració de la presentació de Jesús al temple implica un element indissociable: l'anunci de la passió. L'entrada mateixa de l'infant al temple de Jerusalem és un anunci profètic d'aquell moment de la mort de Jesús, quan el vel del santuari s'esquinça de dalt a baix per significar que en la mort de Crist s'ha destruït el mur de separació que dividia els pobles, i l'Esperit de Déu és vessat a tots els homes. Després, les paraules de Simeó a Maria són una referència explícita a la passió, al sofriment, a les contradiccions, que acompanyaran l'existència de Jesús, i que colpiran també el cor de Maria.

La llum i la creu, doncs, íntimament vinculades. És el mateix que avui trobem en les lectures. Mentre la primera i el salm, amb l'evangeli, expliquen de quina manera el just és il·luminat en la seva existència, i resplendeix "en la fosca", "en el món", la lectura de sant Pau és una vigorosa reafirmació del contingut de la predicació cristiana: Jesucrist clavat a la creu. Un text conciliar explica bellament aquesta relació, parlant de l'Església: "Caminant a través de perills i tribulacions, l'Església se sent confortada pel poder de la gràcia de Déu que el Senyor li va prometre, perquè en la feblesa humana no decaigui de la fidelitat perfecta, sinó que resti l'esposa digna del seu Senyor i no deixi de renovar-se a si mateixa sota l'impuls de l'Esperit

Sant, fins que per la creu arribi a la llum que no coneix la posta" (Lumen gentium, 9).

• LA PREDICACIÓ DE LA CREU

L'afirmació de sant Pau parlant de la seva predicació té quelcom de dramàtic: manifesta una experiència personal. Hom diria que havia sofert per uns moments la temptació de la retòrica — "el prestigi de l'eloqüència i de la saviesa" — però que s'adonà, en l'Esperit, que no era aquest el camí (la predicació a l'areòpag d'Atenes fou, potser, decisiva en aquest sentit: vegeu Fets 17). Quan sant Pau parla de predicar la creu de Crist no es tracta, segurament, d'aturar-se en la descripció dels sofriments històrics, sinó del misteri de Déu que es revela en la creu del Senyor com a trànsit vers l'efusió de l'Esperit. Parla, en efecte, de la creu com a "poder de Déu"; ara bé, el poder de Déu es revela en la victòria de Crist sobre el pecat i la mort, en la creu i la resurrecció.

La predicació cristiana continua necessitant sempre aquesta referència. És cristiana, en efecte, en la mesura en què parla de la creu, o, si es vol, en la mesura que té com a centre el misteri pasqual de Crist. El Sínode dels Bisbes de l'any 1985, en la seva Relació final, va escriure una frase que és tot un programa: "L'Església es fa més creïble si, tot parlant menys de si mateixa, predica cada vegada més el Crist crucificat (cf. 1 Cor 2,2) i en dona testimoni amb la seva vida".

Seria mal entendre aquest principi pensar que la predicació cristiana no pot parlar de qualsevol realitat humana; ben al contrari: el misteri de Crist il·lumina tota la realitat. Es tracta, per tant, de veure com es parla de la realitat en la predicació: si en la perspectiva del misteri de Crist o en la perspectiva de les pròpies opcions. Un bisbe luterà deia una frase d'un humor i d'un sentit finíssims: "Tot bon sermó és polític, i tot sermó polític és dolent".

Es sobretot en l'homilia on aquest centre de la predicació cal que sigui més evident, perquè la funció de

l'homilia és portar l'assemblea al misteri pasqual celebrat en l'Eucaristia. Per això una predicació que no portés els fidels a un descobriment més intens del "poder de Déu" revelat en la creu de Crist, no compliria la seva missió, puix no els introduiria a la comunió real amb aquest misteri, actualitzat sacramentalment.

• LA PRESENCIA DE LA CREU

Hi ha encara una altra manera de realitzar el propòsit de sant Pau: la que fa l'Església en la seva Litúrgia, amb la repetició del senyal de la creu, i amb la presència de la creu en la celebració i en la vida quotidiana dels cristians.

La creu inicia les processons de l'assemblea cristiana, perquè quedi clar a Qui segueixen els cristians. La creu està a la vora de l'altar, perquè hi hagi una referència visible del que és el misteri eucarístic: "anunciem la vostra mort, confessem la vostra resurrecció...!". El candidat al baptisme rep la signació del ministre i dels pares i padrins, en començar la celebració, fent de la creu de Crist el signe del cristià; una oració antiga deia: "Rep el senyal de la creu en el front, i així mateix en el cor...". La creu està sobre el fèretre del cristià difunt, cobrint-lo amb la seva ombra, i anunciant la llum de la glòria.

Treure la creu dels llocs visibles no és pas una cosa innocent. Un dia preguntaven, en una entrevista a la TV, quina imatge es podria trobar de l'amor. El personatge no sabia què respondre. Vaig pensar en la resposta que havia donat, segons explicaren, Tierno Galván als qui li preguntaren si calia treure la creu de la sala on firmava l'acta d'alcalde de Madrid: "¿Com podem treure la imatge que ens recorda una donació tan absoluta i generosa pel bé dels homes?".

No mostrar també als infants el sentit de la creu, no explicar-los qui és el Crucificat, i substituir aquesta explicació amb contes i al·legories, és evaporar i falsejar la predicació i la catequesi.

LECTURES DE LA MISSA

"ESCLATARÀ EN LA TEVA VIDA UNA LLUM COM LA DEL MATÍ"

Fa dos diumenges, en començar la narració del ministeri de Jesús, s'adduïa la profecia d'Isaïes que Mateu veu acomplerta en aquest moment: "El poble que caminava a les fosques ha vist una gran llum..." El text d'avui torna a parlar de la llum, anunciant també l'evangeli; en aquest cas, les paraules de Jesús: "Vosaltres sou la llum del món...". El profeta anuncia les condicions per a "ésser il·luminat": viure obert a Déu i als germans. Convé recordar que, ja en l'antiga tradició dels primers segles, el cristià era anomenat "il·luminat", i el baptisme "il·luminació", per significar els efectes que provenen d'acollir l'evangeli i la gràcia de Jesús.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (58:7-10)

Diu el Senyor: "Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, si algú no té roba, vesteix-lo; no els defugis, que són germans teus. Llavors esclatarà en la teva vida una llum com la del matí, i es tancaran a l'instant les teves ferides; tindràs per avantguarda la teva bondat, i per rera-guarda, la glòria del Senyor. Quan invoquis el Senyor, ell et respondrà, quan cridis auxili, ell et dirà: "Aqui em tens". Si no intentes de fer caure els altres, ni els assenyalas amb el dit pronunciant un malefici, si dones el teu pa als qui passen gana i satisfàs la fam dels indigents, s'omplirà de llum la teva foscor, i el teu capvespre serà clar com el migdia".

"L'HOME JUST ÉS LLUM QUE APUNTA EN LA FOSCA"

El salm és un ressò directe del text profètic, i el vers responsorial destaca precisament la característica "lluminosa" de l'home just. El comentari més directe, des del nou testa-

ment, ens l'ofereix sant Pau a la carta als Efesis 5, 7-14, citant un càntic de la primitiva comunitat: "Desperta't tu que dorms, aixeca't de la mort i el Crist t'il·luminarà".

Salm 111:4-5,6-7,8a i 9 (R.: 4a)

L'home just, compassiu i benigne,
és llum que apunta en la fosca.
Sortós l'home que presta de bon grat,
que disposa a consciència els seus afers.

R.: L'home just és llum que apunta en la fosca.

El just no caurà mai,
i deixarà un record inesborrable.
Viu sense por de les males noves,
se sent ferm confiant en el Senyor. R.

Té el cor incommovible, res no tem,
reparteix el que té, ho dona als pobres,
la seva bondat consta per sempre,
pot alçar el front amb dignitat. R.

"US VAIG ANUNCIAR EL MISTERI DE CRIST CLAVAT EN CREU"

Continuació exacte del text llegit el diumenge passat, aquesta lectura evoca els records personals de Pau al començament de la predicació a Corint: l'anunci del misteri de Crist és la base de la predicació cristiana. No n'hi ha d'altre! Així Pau posà, per a l'"edifici de Déu" que és l'Església de Corint, el fonament que cal posar: Jesucrist! (vegeu 1 Cor 3, 9-10).

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (2:1-5)

Germans, quan vaig venir a vosaltres, no us vaig anunciar el misteri de Déu amb el prestigi de l'eloqüència i de la saviesa. Entre vosaltres no vaig voler sa-

ber res més que Jesucrist, i encara clavat a la creu. I em vaig presentar davant vostre feble, esporuguit i tremolós. En tot allò que us deia i us predicava, no hi entraven paraules que s'imposessin per la seva saviesa, sinó pel poder convincent de l'Esperit, perquè la vostra fe no es fonamentés en la saviesa dels homes, sinó en el poder de Déu.

"VOSALTRES SOU LA LLUM DEL MÓN"

Després de la solemne introducció de les benaurances, el text d'avui continua amb la definició dels deixebles de Jesús en relació amb el món. Les benaurances, en efecte, orienten l'atenció vers l'horitzó escatològic, encara que la seva realització és clarament terrenal. Les dues paràboles que segueixen — sal de la terra, llum del món — defineixen més clarament el que ha d'ésser la funció dels deixebles de Crist enmig dels homes. De cap manera es pot pensar en un ideal de tancament en si mateix, o d'un desentendre's puritanament de la terra en què vivim. La sal es manté en la seva força per a produir els seus efectes. La llum és perquè els homes, en veure els "il·luminats" (vegeu primera lectura i salm) glorifiquin Aquell que il·lumina!

Lectura de l'Evangelí segons sant Mateu (5:13-16)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: "Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal ha perdut el gust, ¿amb què la tornarien salada? No serà bona per a res. La llençaran al carrer i que la gent la trepitgi.

Vosaltres sou la llum del món. Un poble dalt d'una muntanya no es pot amagar. Tampoc, quan algú encén un llum, no el posa sota una mesura, sinó en un lloc alt, i fa llum a tots els qui són a casa. Igualment ha de resplendir la vostra llum davant la gent. Llavors, en veure el bé que heu obrat, glorificaran el vostre Pare del cel".

Vosaltres sou els qui...

Convé no perdre de vista l'escena que sant Mateu ens dibuixava diumenge passat en la lectura de l'evangeli: Jesús contempla la multitud, puja a la muntanya, s'asseu, se li acosten els deixebles, i posant-se a parlar "els instruí" (vv. 1-2). El fragment evangèlic que llegim avui segueix immediatament a continuació de la proclamació de les Benaurances, o, per ser més exactes, de la declaració de persones felices que fa a favor dels deixebles. Ens trobem, doncs, en el mateix context "eclesial". Diumenge passat acabàvem la lectura de l'evangeli amb aquell directe **fel·lçons vosaltres quan, per causa meua, us perseguiran**, dels vv. 11-12. Jesús acabava de dir què són els deixebles en relació amb el Regne de Déu, que ell ha vingut a implantar ací a la terra: són intrínsecament afortunats —fel·lçons— perquè en la seva realitat de pobres i humils, de cor net, de gent misericordiosa i pacificadora, amb fam i set de la justícia de Déu i per això perseguits, són la colla dels estimats de Déu. En l'evangeli d'avui, Jesús declara què són els deixebles en relació amb el món. I l'evangelista ens hi introdueix també amb un **vosaltres sou** (v. 13).

Jesús no diu que els deixebles arribaran a ser o que haurien de ser, sinó simplement el que són pel fet de ser deixebles. Es tracta de definir el ser deixeble fonamentant-ho en la presència i en el capteniment del Mestre. Els deixebles són i han de fer el que és i fa el Mestre. Per això també seran perseguits com ho serà Jesús: **Fel·lçons vosaltres quan, "per causa meua", us ofendran, us perseguiran...** Resona ja ací aquell qui us escolta a vosaltres m'escolta a mi; qui no fa cas de vosaltres, no fa cas de mi, de Lluc 10:16 (Cf. Mt 11: 25-28), que mostra una clara identificació —comunió— Mestre-deixebles. Perquè aquesta és l'altra intencionalitat del text de Mateu: més que el que és cada

Què són els deixebles de Jesús?

(Mt 5:13-16)

deixeble pres individualment, l'evangelista traça la imatge del què és l'Església, la comunitat dels deixebles, en relació amb el món.

"Quan es va escriure l'Evangelí, enten-gueren que Jesús, en dir "vosaltres", es referia als Apòstols. Els que van ser germen i arquetipus de l'Església. Cristians de fe, sagraments, vida i acció. Encarnació de les Benaurances davant del món. Per a tots els altres, aquestes paraules són invinció imperativa. Ser cristià és gràcia, honor i compromís. Compromís de reactualitzar en cada nova circumstància de la història aquella fidelitat amb què els primers Apòstols van esdevenir per al seu temps "sal" eficaç i "llum irradiant" (I. Gomà: "Reflexiones entorno a los textos bíblicos dominicales", pg. 193).

Sal de la terra, llum del món

Sant Mateu recull ací dues petites paràboles de Jesús. El Messies, que havia arribat al món no pel camí de l'espectacularitat, sinó revestit de senzillesa i d'humilitat, amb gust i olor de poble, predicava les més excelsas doctrines del Regne de Déu a través de paraules i imatges conegudes i entranyables del poble senzill. Què ha vingut a fer ell al món? Què cal que hi facin els seus deixebles, la seva Església? A un món corromput pel pecat, que li havia fet perdre el seu sabor original, era necessari donar-li el gust i la puresa de la justícia de Déu, que és alliberament, sal-

vació de tothom. L'Església, doncs, ha estat cridada a ser sal de la terra. I també llum del món per a una humanitat que havia perdut el nord i la guia i anava a les pal-pentes. **Vosaltres sou la sal de la terra. Vosaltres sou la llum del món.** Ací, "terra" i "món" són paraules sinònimes en plena coherència amb "els homes" del v. 16a, que el leccionari de la missa tradueix per "la gent". La missió que Crist confia a la seva Església és que sigui sal i llum per als homes i dones de tota la terra i de tots els temps del món.

La importància de la sal i del sol era tinguda en gran estima pel món antic. "No hi ha res tan útil com la sal i el sol" escrivia Plini el Vell en la seva Història Natural. A Israel, a més, la sal tenia connotacions religioses. A part de purificar, conservar i donar gust als aliments, el poble jueu feia servir la sal per preparar les víctimes per al sacrifici (Cf. Lv 2:13 i Ex 30:35). També els nadons eren friccionats amb sal (Cf. Ez 16:4). Per la seva pròpia naturalesa, l'Església dels deixebles és sal de la humanitat. Jesús no diu que la missió dels deixebles sigui la de salar, escampar la sal sobre la humanitat, sinó que ells mateixos són la sal de la terra. Els qui estan cridats a donar el gust del Regne a tota la terra. I fa un advertiment molt greu: si l'Església perd aquest ser sal de Déu —**Si la sal ha perdut el gust**, com solia passar amb la sal de mala qualitat extreta de la mar Morta—, **no serà bona per a res; la llançarà al carrer i que la gent la trepitgi** (v. 13). Vet aquí un tema molt seriós d'examen de

consciència per a les nostres comunitats eclesials, justament en aquests temps que vivim.

Sou llum: resplendiu

La missió d'un llum és la d'il·luminar. Així, en pondre's el sol, les cases de Palestina, la immensa majoria de les quals tenien una única estança eren il·luminades amb un o més llançons d'oli. Ningú no posava el llum en un racó, o sota un moble, i menys encara el tapava amb un atuell per mesurar el gra, sinó que tothom col·locava el llum en un lloc alt perquè il·luminés un bon espai. L'Església dels deixebles no són un de tants llums del món, sinó que ella és la llum del món. Vet aquí el servei que, per la seva pròpia naturalesa, Jesucrist li ha encomanat. Per això adverteix als deixebles: **Ha de resplendir la vostra llum davant la gent** (v. 16a). Jesús no vol una Església que s'amaga, que es reclou a les sagristies, sinó una Església que amb tota humilitat, però també amb tota valentia, fa el servei de ser llum del món. Una Església confessant, que dona testimoniatge d'allò que és, no per caprici propi, sinó per voluntat expressa d'aquell que l'ha fundada i l'assisteix. La falsa humilitat del deixeble —o de la comunitat— que amaga, dissimula o disfressa la seva professió de fe, com volent-se fer perdonar la vida, no és evangèlica. **El bé que heu obrat —les bones obres del text grec— són la llum dels deixebles que ha d'il·luminar el món.** Il·luminar-lo en un doble sentit: orientar-lo, mostrar-li el camí del Regne, i convertir-lo en llum de manifestació de la glòria de Déu. Per això l'Església no pot treurejar. Ha de ser com la ciutat posada dalt la muntanya, que no sols ni res ni ningú no pot amagar, sinó que és atracció —llum de far— que atreu cap a ella tots els homes i pobles, perquè tot el món pugui integrar la gran corona lluminosa de la glòria de Déu.

CULTURA CIENTIFICA

Ciències físiques i filosofia de la naturalesa

16. La segona llei fonamental de la mecànica

Vam veure que la primera llei fonamental de la mecànica, la llei de la inèrcia, s'establia com a fruit d'un raonament a partir de les dades experimentals, però no a partir de l'experiència sola, ja que de fet la simple observació dels moviments naturals no ens diu pas que un cos posat en moviment continua mantenint-lo sempre amb la mateixa velocitat i rectiliniament; cal fer abstracció de les causes externes —que sempre hi són!— modificadores del moviment, per a descobrir aquella llei natural. Doncs bé, per a veure la veritat de la segona llei hauréu de fer una cosa semblant. No serà fruit d'una simple observació sinó d'un raonament fet a partir de l'observació. Ben bé que la ciència física apareix com una aventura del pensament.

Què passa en un moviment no uniforme?

Admès que és llei de la natura que tot cos perseverarà en el seu estat de moviment rectilini i uniforme si no intervé cap força impresa que actuï sobre ell, resultarà que sempre que ens trobem davant d'un objecte que no es mou en línia recta o que canvia de velocitat, hauréu d'admetre que hi ha una força que l'afecta. Si la Lluna gira al voltant de la Terra és que existeix una força que la desvia de la trajectòria rectilínia. Si un cos es deixa en l'aire i cau amb una velocitat que

va augmentant, vol dir que una força hi actua. Com s'ha d'entendre, doncs, l'acció d'una força?

Entendrem per "força" tota acció capaç de modificar l'estat de repòs o de moviment rectilini i uniforme d'un cos. Si causa un canvi de moviment, hauréu de dir, lògicament, que té una direcció i sentit, que seran la direcció i sentit del moviment que hi produeix. Matemàticament: expressarem això dient que "força" és una magnitud vectorial; cada força es pot representar per un vector. Ara bé, si apliquem una força a un cos que és en repòs —o bé és en moviment però la força és aplicada en la mateixa direcció que el moviment— el resultat obvi és que li imprimirà moviment rectilini, el qual anirà augmentant de velocitat tot el temps que es mantingui aplicada la força; i, essent sempre la mateixa força, és lògic que el "canvi de moviment", és a dir l'augment de velocitat per unitat de temps, sigui sempre el mateix. I aquest augment constant s'anomenarà "acceleració", magnitud vectorial que tindrà el mateix sentit que la força i la caracteritzarà: com ho farem per dir que una força és doble o triple que una altra? Quan aplicada a un mateix cos li produeixi una acceleració doble o triple. Doncs això, i no res més que això, és el que afirma el segon principi fonamental de la mecànica.

Però aquesta llei també la po-

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat Eclesiàstica
de Filosofia de Catalunya

drem aplicar als moviments curvilinis: Què passa si a un cos que ja es mou s'aplica una força en una direcció distinta de la del seu moviment? Que s'hi produirà un canvi, i el moviment que duia es compondrà (és a dir se sumará vectorialment) amb la "variació de moviment" impresa per la força, segons la regla matemàtica de suma de vectors. Però això no es farà a instants discrets —a cada segon, per exemple— sinó d'una manera contínua; per consegüent per descriure el que hi succeirà caldrà considerar períodes de temps infinitesimals; i el resultat serà una corba, no una poligonal. Pròpiament, doncs, aquest problema ja és de càlcul diferencial, inventat precisament per Newton. Ens trobem amb la cosa que l'anàlisi d'un fet tan trivial i simple aparentment com és el moviment d'un cos porta a consideracions de matemàtica superior. Tanmateix cal dir que en casos senzills n'hi ha prou amb la matemàtica elemental. Galileu sense fer càlcul d'infinitesims va trobar que la trajectòria d'una bala, que és la combinació d'un moviment rectilini amb el causat per la força de la gravetat, ha de ser parabòlica.

La qüestió de la massa d'un cos.

Hem dit que una força es caracteritza per l'acceleració que imprimeix a un cos. Ara bé, la mateixa força aplicada a cossos diferents causarà acceleracions diferents; l'acceleració impresa dependrà de la "quantitat de matèria" del cos, és a dir, en nomenclatura actual, de la seva "massa". I de la mateixa manera que deiem que una força era doble d'una altra si imprimia a un mateix cos una acceleració doble de la impresa per aquesta altra, direm ara que un cos té doble massa de la d'un altre si la mateixa força li causa una acceleració que és la meitat de la que fa en l'altre; cosa que ens diu que per a una mateixa força és constant el producte de la massa del cos al qual s'aplica per l'acceleració que li imprimeix, i triant unitats adequades podrem mesurar una força per aquest producte; "f = m.a" serà, doncs, l'expressió matemàtica del segon principi de la mecànica; o bé podrem definir "massa" d'un cos com el quocient entre força i acceleració: $m = f/a$. Cal notar que definida així la "massa" és un concepte físic abstracte que no hem d'identificar pas amb la matèria que compon el cos.

S'anomena "massa inerta" la massa definida d'aquesta manera i la seva determinació no té res a veure amb la gravetat. Però si en comptes de mesurar la "quantitat de matèria" d'un cos per mitjà d'una força i l'acceleració corresponent, la medim pesant el cos en unes balances mitjançant una massa unitat, ens resultarà el mateix valor? L'experiència ens diu que sí, i la massa així mesurada s'anomena "massa gravitatòria" i per observació experimental s'identifica amb la "massa inerta". Aquesta identificació també es comprova pel fet que tots els cossos cauen de la mateixa manera en el buit, ja que això vol dir que l'augment d'acceleració gravitacional deguda a una major massa gravitatòria és igual a la disminució d'acceleració enfront a la força de gravetat que el cos experimenta per la seva massa inerta. Però aquesta identitat és accidental o té una significació d'una llei natural més profunda? Einstein ens dirà que és una identitat fonamental de la natura, i munta sobre ella la teoria de la relativitat generalitzada. Tornem a veure aquí com la física és una aventura del pensament: idear una teoria general que "ha de complir" la natura per explicar un fet que veiem que compleix. Ja en parlarem més endavant.

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

El Comitè Solidaritat "Oscar Romero" organitza camps de treball pro Tercer Món

Deu anys compartint solidàriament els nostres guanys...

Fa deu anys que el "Comitè Solidaritat Oscar Romero" de Lleida va organitzar el primer camp de treball pro Tercer Món. La finalitat és la recollida de diners per finançar un projecte concret al Tercer Món i la conscienciació dels participants i poble que els acull sobre aquest tema. Aquesta és una felicitat iniciativa que cal mantenir perquè suposa viure un cristianisme actiu i compromès per part de gent jove. En aquest article el Comitè fa una valoració dels seus primers 10 anys d'existència.

Ja fa uns 10 anys que una colla de joves —llavors adolescents— iniciarem un camí desconegut i nou, el qual ens menaria a poc a poc a la presa de consciència de certes realitats i problemes que hi havia a la nostra vora; tanmateix vam esdevenir més sensibles a d'altres realitats més llunyanes, de les quals gairebé mai no havíem sentit de parlar: la realitat dels països del Tercer Món.

Vam prendre consciència que hi havia molts països mancats de justícia, mancats dels drets humans més elementals..., i com que no volíem ser testimonis muts ni passius enfront aquestes realitats, i perquè com a persones i com a cristians, ens sentíem solidaris en el patiment i en l'esperança d'aquests pobles empobrits de la Terra..., per tot això vam creure vàlid i necessari d'iniciar una tasca de sensibilització i de denúncia d'aquestes situacions.

Va ser llavors quan, durant l'estiu de 1980, i en el marc de les nostres petites possibilitats, vam posar una mica d'imaginació i en-

giny, i va sorgir la idea d'organitzar un "Camp de Treball", de caire solidari, com a proposta concreta i puntual per als joves que, com a nosaltres els interessés el tema i volguessin dedicar-hi part del seu temps i esforços. Afortunadament per a nosaltres, durant els primers anys comptàrem amb l'assessorament i acompanyament d'un missioner amic nostre, que ha dedicat tota la seva vida al treball i a la promoció dels pobles africans.

Camps de treball

Participar en un "Camp de Treball pro-Tercer Món" com ho és aquest, significa, entre altres coses, treballar durant 15 dies en la collita de la fruita, és a dir, en la realització d'un esforç físic i d'una tasca a la qual la majoria dels joves participants no està acostumat, tot sabent que els diners que s'apleguen són destinats posteriorment al finançament d'un projecte concret de desenvolupament al Tercer Món.

Significa també la participació en xerrades, taules rodones, col·loquis, etc., sobre les causes i arrels de les injustícies existents arreu el nostre món. Aquestes xerrades esdevenen sempre una oportunitat important per establir un diàleg i un intercanvi d'opinions, així com també són fonts de plantejaments i d'interrogants importants per als joves.

Tanmateix, una iniciativa d'aquest tipus ofereix la possibilitat de conèixer i viure més de prop la realitat del món rural.

Aquest tipus de "Camp de Treball", com es pot entreveure, no es concebeix com a d'altres sinó que té una identitat i unes característiques molt concretes i pròpies, amb uns interessos i unes peculiaritats diferents a d'altres Camps.

Quant a la participació dels joves, cal esmentar que a més de la participació de joves de tot Catalunya, també hi han pres part joves d'altres Comunitats (País Basc, Aragó, València, Madrid...), la qual cosa esdevé molt enriquidor per a tothom.

Un "Camp de Treball pro-Tercer Món", va molt més enllà de les dues setmanes que dura l'activitat en si... i després de 10 anys podem parlar d'uns fruits. Ha servit perquè hi hagi joves que prenguin consciència de la realitat del Tercer Món, així com de la seva pròpia realitat local, i desvetllin la

Aquests joves fan una tasca comuna envers un objectiu important: el Tercer Món.

preocupació pel que passa al seu voltant...

Cristianisme actiu

Igualment esdevé molt enriquidor comprovar com un grup de 15 a 20 persones desconegudes, en un moment determinat, poden compartir-ho tot, i fer una tasca comuna vers un objectiu important. És molt positiu constatar que, enmig del nostre món, és possible viure un cristianisme actiu i compromès per part de gent jove.

Els projectes finançats fins al moment han estat diversos: des de pous d'aigua i graners comunitaris a diversos països de l'Àfrica (Txad, Burkina Faso, Tanzània) fins al finançament d'equipament escolar,

així com el finançament d'equipament per a un centre de promoció de la dona, etc., a països llatino-americans (Brasil, Guatemala, Nicaragua...). Els diners s'envien via Organismes No Governamentals (INTERMÓN, Comitè Oscar Romero, etc.) o bé via cooperants i missioners amb els quals mantenim contacte periòdic.

El resultat econòmic d'aquests 10 anys, haurà estat, després de realitzar el 10è "Camp de Treball", d'aproximadament 2.500.000 ptes. en metàl·lic, així com calculem que s'han enviat uns 4.000.000 de ptes. en medicaments, enviats també a països del Tercer Món.

COMITÈ DE SOLIDARITAT
ÓSCAR ROMERO, LLEIDA

LXIII VIATGE CULTURAL

Dia 25 de febrer del 1990.

RUTA DELS GOIGS PER TERRES DEL BERGUEDÀ.

Visita al santuari de LOURDES de la NOU i al de QUERALT (lloc on dinarem).

Missa i cant dels goigs.

Sortida a les vuit.

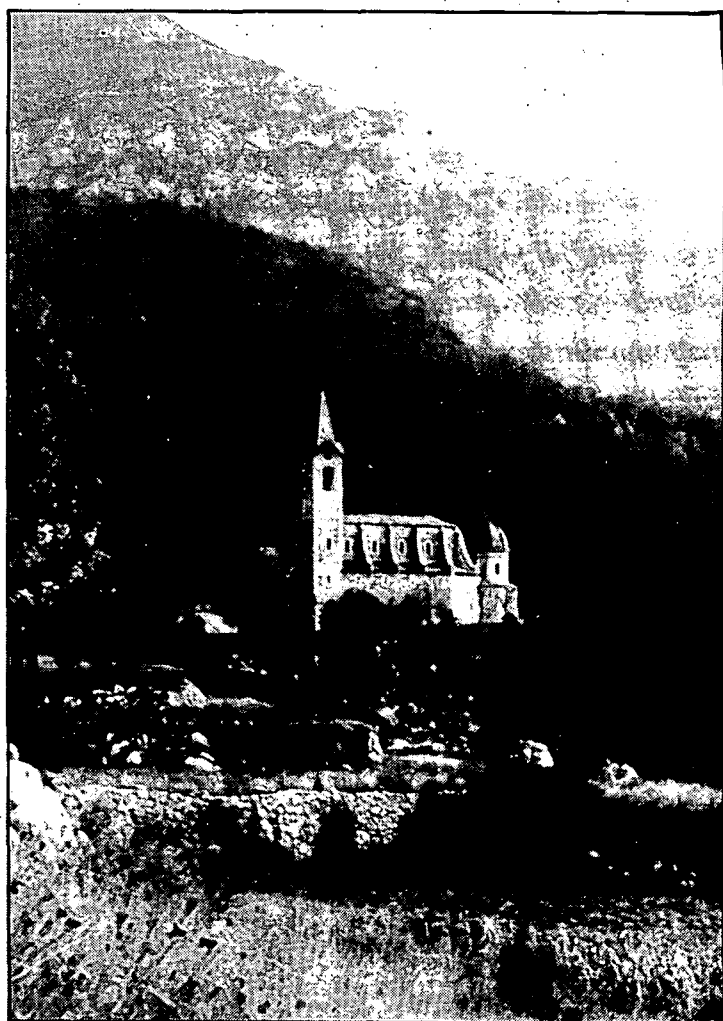
Preu, 3.000 ptes., comprenent viatge, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu al tel. 215 27 39. La sortida serà a les 8 del matí, carrer València xamfrà Balmes.

Aquest viatge cultural és organitzat conjuntament amb els Amics dels Goigs per ser una organització amb la qual ens sentim units molt fraternalment.

GC-8

AVÍS

La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

El santuari de Lourdes de la Nou.

LLIBRES

Memòries d'una penya literària

Sempre atent a les palestres literàries, el Dr. Dídac Parellada acaba de donar a conèixer el seu últim llibre titulat "El Rall", que consta d'una munió d'esbossos biogràfics d'escriptors, artistes i poetes que han estat o estan actualment dintre l'òrbita de la penya literària del citat nom.

En un temps en què la comunicació social i la crisi d'identitat reflecteixen un tarannà ciutadà ben poc amable, gaudir d'un lloc on una sèrie de persones poden comentar, valorar i analitzar situacions culturals i inquietuds cíviues, és un plaer per a cada assistent.

El llibre del Dr. Parellada aporta un bagatge de coneixements que identifiquen i valoren les persones que han passat per la penya "Rall" i el seu testimoniatge ajuda a compenetrar-se amb els artistes i escriptors que avui són el planter d'aquesta penya, de les poques que encara resten a Barcelona.

Seguint amb el seu estil planer i ponderat, però tanmateix profund i expressiu, el nostre metgecriptor recull una sèrie de vivències, comportaments i realitzacions que enalteixen les persones biografiades i, de retruc, el mateix autor.

Avalen la riquesa humana del llibre, la successió de dades i circumstàncies de diverses sessions de la mateixa penya "Rall", on el cronista revela l'afecte, estima i comportament dels assistents amb una valoració sobria però rica d'intencions, acurada de lèxic i sobretot amical, emotiva, sincera.

Hi ha en el Dr. Parellada una simbiosi de fina sensibilitat i de ressò espiritual que, amatent a escoltar i recollir les particularitats d'altri, aconsegueix que el llibre sigui una obra literària d'inqüestionable vàlua. L'estudi de cada persona, el fenomen de llurs creacions artístiques i literàries, les relacions entre la vida i la obra de cada autor, s'hi expliquen amb elegància, dignitat, admiració i devoció.

D'aquesta guisa el Dr. Parellada, a part de la seva nombrosa obra, s'ha convertit en un hàbil i exquisit cronista de la penya "Rall" i el seu llibre aporta motius estètics i raons humanes que fan de l'obra una congruent efemèride d'amistats i una crònica

eficaz per a qui vulgui consultar llurs valoracions humanes, literàries o artístiques.

L'autor ha tingut també l'encert de comentar en el llibre, els acudits, anècdotes i petits fets particulars que són, sens dubte, l'assoliment d'una relació persona-artista-escriptor, que imprimeix el més pregon interès al llibre "El Rall".

No podem menys, doncs, que felicitar de cor l'amic Dr. Dídac Parellada, per aquesta nova i lúcida aportació a la nostra cultura.

PERE VIVES i SARRI
El Rall. Edi. El llamp. Dídac Parellada

Una espiritualitat simple i heroica

En la introducció d'aquest llibre, el Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, Dr. Narcís Jubany, es pregunta d'on va venir la fama extraordinària d'aquesta carmelita de Lisieux. Cita tot seguit l'opinió d'un autor que atribueix a la Santa "una de les revolucions més emocionants i grandioses que l'Esperit Sant ha promogut en l'evolució espiritual de la humanitat".

Teresa obrí el camí d'una revisió de les autèntiques relacions entre Déu i l'home. La seva vida, plasmada en els seus escrits, tingué proporcions d'una autèntica "revolució silenciosa". Continua el Cardenal fent esment de grans teòlegs que coincideixen en la valoració de la doctrina de Teresa, en especial d'aquell "petit camí", del qual va parlar tantes vegades.

L'autora del llibre, que és una experta bibliotecària, ha recopilat els textos que fan referència a la Santa, i ha fet la traducció dels manuscrits originals que Teresa

va escriure. El llibre, doncs, té dues parts: la primera aplega fragments d'obres d'autors que tracten de Teresa de Lisieux; la segona part tradueix fidelment els propis escrits de la Santa.

Aquesta obra, preparada enmig de sofriments d'una malaltia dolorosa, la presenta l'autora amb tota la il·lusió i l'esperança que sigui un far que il·lumini aquests darrers anys del nostre segle XX. I com expressa el nostre Cardenal "tant de bo que una nova florida de sants embelleixi l'Església d'avui, en el seguiment del "petit camí" de santa Teresa de Lisieux".

J.F.B.

TERESA DE LISIEUX. Selecció de textos de diversos autors i traducció dels MANUSCRITS AUTOBIOGRÀFICS... a cura de Maria Coll. Introducció de Mons. NARCÍS JUBANY, Cardenal-Arquebisbe de Barcelona. Terrassa, 1989.

AMB LA TEVA AJUDA, CATALUNYA CRISTIANA

ARRIBARÀ MÉS ENLLÀ

CATALUNYA CRISTIANA va néixer fa més de 10 anys. Són més de 500 setmanes informant puntualment els homes i dones del nostre País sobretot el que fa referència a la religió i la cultura catòliques.

Gràcies als subscriptors, CATALUNYA CRISTIANA ha crescut i, molt probablement, ha ajudat a créixer els qui el coneixen. Però queda encara molt camp per córrer. Cal anar molt més enllà.

Cal que CATALUNYA CRISTIANA esdevingui el vehicle de comunicació entre tots els creients dels nostres pobles i les nostres ciutats. Cal anar més enllà dels encerts professionals que s'hagin pogut assolir en aquests 10 anys. Tu hi pots ajudar amb el teu estímul. Fins i tot amb el teu suport econòmic més enllà de l'import de la subscripció.

Al mateix temps, cal que CATALUNYA CRISTIANA arribi cada dia a més famílies.

Ajuda'ns també a aconseguir-ho d'una manera molt senzilla. Probablement, coneixes més d'una persona a qui podria interessar aquest setmanari. Si ens fas arribar els seus noms i adreces, els hi enviarem

gratuïtament CATALUNYA CRISTIANA durant un mes. És la millor manera de què la coneguin realment i, més tard, decideixin si els interessa subscriure-s'hi.

Per tal que CATALUNYA CRISTIANA arribi molt més enllà, només ens cal la teva ajuda.

☐ Voldria que aquestes persones rebessin CATALUNYA CRISTIANA gratis durant un mes.

Nom/Cognoms: _____
Adreça. Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____
Nom/Cognoms: _____
Adreça. Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____

Nom/Cognoms: _____
Adreça. Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____

T'agraïrem ens donessis també les teves dades:

Nom/Cognoms: _____
Adreça. Carrer: _____
Núm.: _____ Població: _____
Codi postal: _____ Província: _____

Per tal que CATALUNYA CRISTIANA arribi més enllà, retalla, omple i fes arribar aquest cupó a:
FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA. València, 244 - 2on.
08007 BARCELONA.

Joan Pau II declara heroiques les virtuts d'aquest claretià, fill de Manresa

El pare Jaume Clotet, apòstol dels sords-muts

El dia 13 de maig de l'any passat el papa Joan Pau II declarava heroiques les virtuts del pare Jaume Clotet.

Invitat per sant Antoni M. Claret, el pare Jaume fou un dels cinc sacerdots que junt amb el fundador, iniciaren la Congregació dels "Missioners Fills del Cor de Maria", tan coneguts i estimats a Catalunya.

El pare Jaume Clotet no és sorprenent per obres extraordinàries, sinó un home sant per una vida silenciosa i humil, lliurada i gastada en gran part en el govern intern de la Congregació dels claretians. La fama de la seva virtut —fora de les persones que el van conèixer en el ministeri sacerdotal del confessorari on cercaven el seu consell espiritual— és més coneguda dins la seva pròpia congregació religiosa. Amb tot és remarcable la seva acció apostòlica, que ho demostra amb una preocupació, entre altres, pels sords-muts, fruit d'un gran zel missioner.

Vivència constant de la presència de Déu

Jaume Clotet nasqué el 24 de juliol de l'any 1822, a Manresa, fill d'una família de profundes arrels cristianes.

Menut d'estatura i de veu apagada, es distingia per la seva humilitat i gran bondat. De petit manifestà una devoció especial a l'Eucaristia i a la Mare de Déu. Fou els primers estudis als jesuïtes de Manresa i posteriorment, en ser expulsats sectàriament l'any 1835, els continuà a Barcelona. Havent sentit la crida de Déu al sacerdoci, cursà els estudis eclesiàstics al seminari de Barcelona, primer, i al de Vic, després. Prohibides les ordenacions sacerdotals per aquell temps, es traslladà a Roma. Aquí fou ordenat el juliol del 1845. S'havia preparat amb uns Exercicis espirituals que recordaria tota la vida. Un dels seus propòsits fou aquest: "Celebraré la santa Missa amb devoció. M'ofereixo servir Déu, no pel premi, sinó per amor".

Escrigu un catecisme per a sords-muts

El novell sacerdot és nomenat coadjutor de Castellfolit del Boix el juliol de 1846, deixant aquí exemples de fervent catequista d'infants i d'adults. El 1848 el trobem d'ecònom a Civit, on es distingeix pel zel en la predicació i també per haver posat els fonaments d'una gran obra de caritat social a favor dels sords-muts.

Un dia se li va presentar un bon cristià amb un fill seu. —Mossèn Jaume, us duc aquest jove que és sord-mut,

perquè vós el confesseu i li doneu la comunió.

—Jo no sé entendre'm amb els sords-muts, contestà el capellà.

—No en faci cas, el meu fill sap ja confessar-se.

Efectivament es van entendre.

Uns dies més tard, mossèn Jaume preguntava al pare:

—Està segur que aquest noi ho entén tot?

—Seguríssim. Què vol que li preguntis?

La prova resultà perfecta, i el zelós sacerdot es féu aquesta reflexió: "Si un home de pagès i sense estudis ha arribat a fer-se entendre d'un mut, ni que sigui el seu fill, per què no podria aconseguir-ho jo?". Ben prest se sentí impulsat a estudiar mètodes, i es lliurà després durant tota la vida a l'apostolat dels sords-muts. Per ells va escriure un parell de llibres, entre els quals figura, "El catecisme del sord-mut".

Sota el guiatge del pare Claret

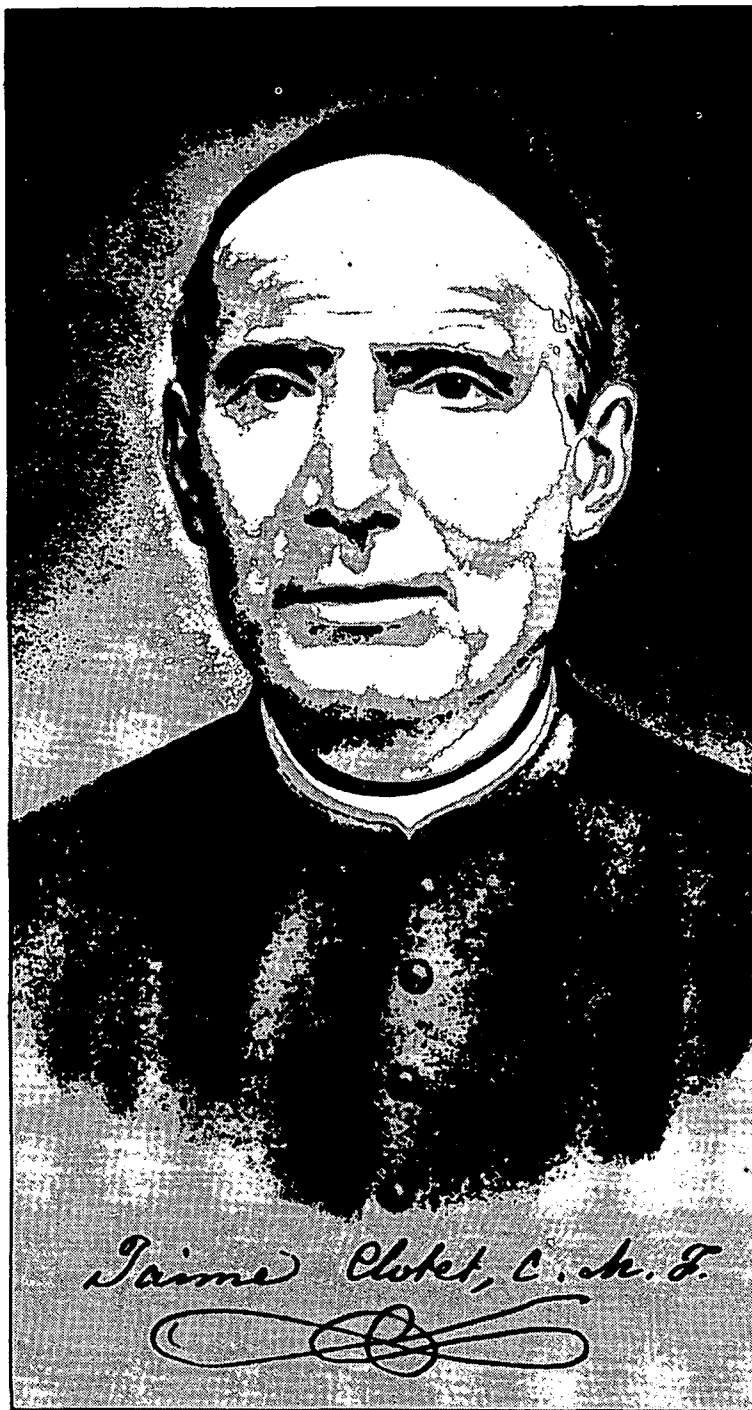
Invitat per sant Antoni M. Claret, Clotet fou un dels cinc sacerdots que junt amb el Fundador, iniciaren la congregació de "Missioners Fills del Cor de Maria". Això s'esdevenia el 16 de juliol de 1849 al seminari de Vic. Ell fou el més jove de tots.

Els primers divuit anys a la nova congregació religiosa, va dedicar-se a la predicació, especialment com a catequista en les missions populars.

En declarar-se el terrible còlera en la Plana de Vic, Clotet demostrà una gran bondat, oferint-se, amb els altres claretians de la seva comunitat a assistir els malalts. Fou enviat a Roda de Ter, on mostrà tal abnegació que fou considerat com un veritable sant.

A nivell intern del seu Institut, la seva espiritualitat s'aprofità per la formació dels novells germans que ingressaven a la Congregació. El seu afany l'esmerçà amb sol·licitud i prudència, amb abnegació i amor. Per als candidats va publicar un directori que recull les normes i costums que s'havien seguit els primers anys sota el guiatge del pare fundador, Antoni M. Claret.

El pare Clotet fou elegit sots-director de la Congregació i durant trenta anys es va dedicar a mantenir viu l'esperit del

Fundador pel testimoniatge de la seva vida i per l'observança perfecta de les regles pròpies.

En els capítols generals de 1859, 1862 i 1864, col·laborà en la redacció del text de les Constitucions de l'Institut. L'any 1865 fou nomenat superior de la casa de Vic, i el 1868 —obligat a abandonar el lloc per la "Junta Revolucionària"— marxà, amb tota la comunitat, a l'exili de França. Dos anys després, el 1870, assistí a la mort del pare Claret a Fontfreda (França), i també fou en aquest temps que va escriure el catecisme per als sords-muts.

Senyora d'uns 40 anys per tenir cura d'una criatura de 8 a 3, en una casa de Sarrià. Oferim 45.000 ptes. o més, segons vàlua. Telefoneu de 8 a 10 del vespre al N° 204 25 42.

"Tenim un bon Senyor i una bona Senyora"

Les circumstàncies difícils en què es veié immersit, anaren forjant la personalitat d'aquest home que tenia fusta de sant: era el superior ideal, en-

carnació vivent de les constitucions de l'Institut. Suau en les seves maneres, ferm en la necessitat; abnegat, home de pregària, exacte en el compliment dels deures. Inspirava confiança; esmenava, deixant edificat a qui havia de corregir. Atent sempre als propis defectes per esmenar-los, seguia les inspiracions de la gràcia, buscant sempre la presència i unió contínua de Déu. Tot això fou de gran exemple per a tots.

Una de les creus que afinaren més la seva virtut fou el caràcter impulsu i enèrgic del pare Josep Xifré, superior general durant molts anys, tan diferent del seu. Amb tot, mantingué sempre l'obediència i l'estimació dels religiosos al seu superior.

A la casa del barri de Gràcia de Barcelona hi passà, ja abatut, els tres últims anys de la seva vida. El 4 de febrer de 1898 lliurà l'ànima a Déu. Com ell havia sol·licitat, li repetien durant l'agonia la seva invocació predilecta: "Tenim un bon Senyor i una bona Senyora". Aquestes paraules les repetia amb particular satisfacció i foren motiu de conhort per ell.

Perfum de santedat rera seu

La memòria del pare Jaume Clotet s'ha conservat amb una aurèola de santedat entre els seus germans de religió. Les seves despulles mortals reposen al santuari del Cor de Maria de Barcelona i moltes persones s'encomanen a la seva intercessió.

Clotet fou un home contemplatiu en la intimitat de les parets conventuals, duent a terme, però, una tasca de projecció apostòlica i social prou notables. És per això que rera seu ha deixat a la terra un suau perfum de santedat.

JOSEP Me CODINA
claretià

CASA
GAY

Servei de lloguer per a festes i banquets.
Cadires, taules, cristalleria, vaixel·la, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

MODA

Doble col·lecció Patricia

Les noves propostes firmades per Patricia a través de l'ànima creadora de Miguel Mesquida, ofereixen per a aquest hivern '90 la seva doble col·lecció corresponent a sabateria i peça del vestir exterior home/dona.

La pell continua oferint infinites alternatives de moda descobrint-nos una vegada més les seves mil i una possibilitats d'èxit. La pell representa comoditat, elegància, confort i, sobretot, vestir a la moda, una moda sempre actual que Patricia en té cura temporada rera temporada, perquè tots, home o dona, se sentin en permanent evolució.

Pells suaus i delicades per a l'elaboració de sabates de tradició artesana, amb ornaments daurats a base de dissenys molt elaborats que destaquen sobre una matèria suau i satinada de primeríssima qualitat.

Per altra banda, les peces exteriors responen bàsicament a un disseny molt acurat pensat al ritme d'avui, com pot ser una moda

simple, pràctica, combinable i refinada alhora.

Diversos són els punts clau que fan de la col·lecció Patricia, una de les més sol·licitades. Així, la gran varietat de peces com faldilles, caçadores, pantalons, trinxeres, jaquetons, blazers, capes, casaques, abrics i americanes, rivalitzen amb altres dissenys de concepte més jove i de gran auge actual, com poden ser les toreres, "pichis", blazers entallats adornats amb grans colls, levites i armilles, que busquen sempre la coordinació perfecta a través de materials i colors molt variats i expressius.

Cent anys de Perruqueria

En el recinte del Poble Espanyol de Barcelona, fou inaugurada el passat mes de desembre l'exposició "Cent anys de Perruqueria", organitzada per la firma L'Oreal, que ha volgut posar de manifest a través d'un curiós i valuós material gràfic exposat al públic, un as-

Patricia. En l'apartat moda masculina, abric curt en ant marró de línia lleugerament cenyida. Detall d'armilla estampada.

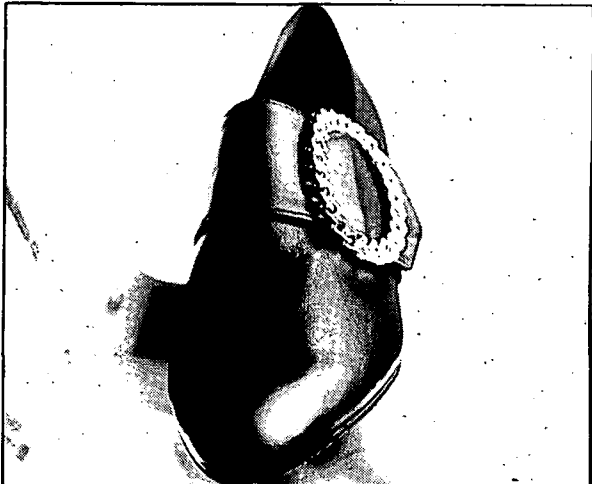
Amb aquest cartell del 1921, s'anuncia l'exposició "Cent anys de Perruqueria".

pecte passat i present (amb presència de variats elements de treball) l'evolució de la perruqueria professional, en el transcurs del que va de segle.

Aquesta exposició, que apareix com un curiós document per a totes aquelles persones professionals del sector o les interessades pel que representa la perruqueria en el món de la moda, fou presentada, primer a Madrid i ara a Barcelona, per seguir després amb caràcter itinerant, un llarg recorregut per algunes i importants ciutats espanyoles.

MARÍA JOSÉ EJARQUE

Patricia. Model de sabata masculina, realitzat en pell, de tacte suau i delicat. Detall daurat molt elaborat.

RACÓ DEL LLENGUATGE

El temps d'obligació

ALBERT PERA

Un dels defectes que costarà més d'eradicar de la parla del poble és el calc castellà "tener que" que designa obligació de fer quelcom. Tindrem que anar-hi. La feina que tenia que fer. Ja no tindrem que preocupar-nos. Tinc que pagar el lloguer. Totes aquestes frases, encara que sigui ben corrent sentir-les cada dia, són inacceptables i han de ser escrupolosament evitades si volem parlar correctament.

En català, aquesta perfrasi **tenir que** l'hem de substituir sempre per **haver de**. Hem d'anar-hi. La feina que havia de fer. Ja no hauré de preocupar-nos. He de pagar el lloguer. Aquesta darrera frase admet la variant: Haig de pagar el lloguer. La forma **haig**, en lloc de **he**, encara dóna més força d'obligació a la frase. Ve a dir: inexcusablement, no hi ha per on passar.

Tractant-se del temps d'obligació, hi ha un altre error a consignar: l'ús del verb **deure**, que no té, en català, el sentit d'obligació que té en castellà. Per a nosaltres, el verb **deure** només té dos sentits. Si una forma conjugada d'aquest verb precedeix a un grup nominal, expressa deute:

Em deuen molts diners. Li dec la vida. Quan podreu pagar-li el que li deveu? I si precedeix un infinitiu de verb, no vol dir altra cosa que probabilitat o dubte: Deu guanyar-se molt bé la vida. Us deveu haver equivocat. Qui deu trucar, a aquesta hora?

Si el sentit d'obligació és expressat de forma impersonal, tenim aquest verb tan contundent i tan català que és **caldre**, el qual només pot ser conjugat en tercera persona: Cal que tornem a començar. Ha calgut la seva col·laboració. Calia que algú ho digués.

Acostumem a fer un gran ús del verb **caldre**, en forma negativa, i no tan gran, o francament reduït, del mateix verb en forma afirmativa. No cal que m'ho diguis. No calien tants esforços. No cal amoïnar-s'hi gaire. La diferència de **caldre** afirmant o negant la podem comparar com-

parant aquestes dues frases: No cal que vinguis./ Cal que no vinguis. Com veieu, aquest verb és molt més categòric quan afirma que quan nega.

Ens hauríem d'avesar a introduir-lo més en les nostres converses habituals en sentit afirmatiu, ja que és una bona manera catalana de dir l'obligació. En castellà l'expressen amb perfrasis com "ser necesario", "ser preciso", "haber que". Tot això, traduït literalment a la nostra llengua, no té, ni de bon tros, la força ni el caràcter genuïnament català de **caldre**.

Fem-lo servir, doncs, i no solament quan escrivim, sinó també, despreocupadament i amb naturalitat en les converses de cada dia.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

Em comunica un lector que ha vist el següent anunci en una botiga de carrer: Es ven conill cassolà. Gairebé que, sense l'accent, això se'ns converteix en conill a la cassola!

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

Rebre "CATALUNYA CRISTIANA és com rebre una carta de casa"

Francesca Rovira. JAPÓ

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

ASSUMPTA PRATSOBREROCA (GNTE. DELS POBRES GÓMEZ CARREÑO, S/N - CASILLA 113 VIÑA DEL MAR XILE)	10.650.- Ptes
R. PURA AMORÓS i SAGARRA ARTURO PRAT, 121 ACONCAGUA SAN FELIPE XILE	10.650.- Ptes
RAMON MESTRE i MESTRE - INST. J.M. MORALES ITURBIDO 10 SANTA ANA CHIAUTEMPAN TLAX MEXICO	10.650.- Ptes
BUYANGO CATHOLIC MISSIONS P.O. BOX 753 MARAGOLI KENIA (EAST AFRICA)	11.400.- Ptes

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms Tel.
Direcció
Població D.P. Província
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner
(nom i cognoms)
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc/Caixa
Sucursal n.º
N.º compte corrent
Població Província
Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població Data
Signatura:
"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes 64 3er 2a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

COSTUMS I TRADICIONS

S'acaba el món?

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Cada començament d'any es parla de prediccions i s'assegura que d'un moment a l'altre el món s'acabarà. Això no és gens seriós. Fins ara, o fins fa poc temps, les dates indicades més pròximes corresponien als anys 1999, 2433 o 3836. O sigui que a molts ens quedaven esperances de no estar presents en aquell difícil trànsit.

No puc precisar quin ha estat el pronosticador de torn que ha assegurat la proximitat de la fi de tot. Només sé que d'ençà que un servidor va venir al món hi ha hagut pronòstics diversos pels anys 1911, 1917, 1934, 1950, 1953. Aquest darrer era augurat per un tal Pijoan intèrpret de sant Malaquies. Després, el 1960 va ser pronosticat per Elia Bianca que àdhuc concretava el dia: 14 de juliol. I el "germà Emman", més o menys per les mateixes dates.

Repeteix que això no és seriós. No es tracta d'una travessa ni d'apostar a les curses i això ja dura massa. Mireu si no: per l'any 100 ho havia pronosticat un tal Judes; per l'any 365, Filastre; pel 400 l'al·ludia sant Agustí; pel 500, diverses sectes; pel 1000 s'armà gran rebombori perquè ho assegurava tothom; pel segle XII, un tal Raniero; pel XIII, sant Norbert; pel 1260, un tal Joaquim; pel 1335, els begüins; pel 1370, Arnau de Vilanova; pel 1400, Wieler; pel 1412, sant Vicenç Ferrer; pel 1450, Meloto; pel 1456, Portal; pel 1560, Joan Paisenc; pel 1584, Leovici; pel 1588, Regiomontano; pel 1639, Brusquito; pel 1666 o 1693, Brusquio; pel 1666, també, o pel 1734; Nicolau de Cusa;

pel 1739, Pere Aliescenc; pel 1800, Cardano i Nadanto i pel 1873, exactament pel dia 14 de juliol —coincidint amb Elia Bianca com hem dit abans— els "irvegians".

Val a dir que els "irvegians" eren uns individus que preconitzaven per la citada data, la vinguda de l'Anticrist que, segons la doctrina catòlica ha de ser un dels pròxims senyals.

A banda d'aitals prediccions "oficials", o sigui les que han estat establertes o registrades arreu, queden les particulars, les oficines, les de gent com alguns cronistes de l'Edat Mitjana explicaven, que tant bon punt observaven algun cometa o veien "caure una estrella", ja anunciaven la fi del món.

Ara bé; no sé si els pronosticadors de la fi del món per aquest segle viuen tots, però sí m'atreveixo a assegurar que d'ençà del citat Judes fins als "irvegians", no n'ha quedat ni un de sol al qual puguem reclamar que ens tornin els diners de les apostes. Tots moriren i per ells sí que va arribar la fi del "seu" món.

Un vell romanço que parlava en tons humorístics de certs transtorns universals deia: "¡Qué trastorno, Dios eterno! / El mundo ¿do va a parar? / Hasta alborotóse el mar, / todo parece un infierno, / si no trata el Padre Eterno / de darnos su protección, / la universal destrucción / ha de haber sin duda alguna, / porque hasta el Sol y la Luna, / cambiaron su rotación".

No fem cas dels pronòstics i procurem estar sempre en gràcia de Déu.

LA SARDANA I LA DANSA

III Roda d'esbarts infantils i juvenils

Sota la coordinació de l'Esbart Mare Nostrum, de Barcelona, s'ha posat en marxa la tercera convocatòria Roda d'esbarts infantils i juvenils. El calendari complet de les actuacions és de 7 en total. La segona s'ha celebrat el dia 21 de gener, i les successives vindran els dies 18 de febrer, 11 de març, 22 d'abril, 13 de maig, i 17 de juny, que es farà la trobada de cloenda, a Barcelona.

Cada trobada anunciada, menys la cloenda, són de fet dues reunions o festivals que es fan simultanis el mateix dia. Un d'aquests festivals es fa sempre a Barcelona, i les poblacions que completen el doble són, el febrer a Sant Vicenç dels Horts, el març a Ullastrell, l'abril a Martorell i el maig a Capellades.

Hi ha un total de dotze esbarts participants a la Roda, i són els següents: "Esbart Montpedrós" de Santa Coloma de Cervelló, "Esbart Sant Martí" de Torrelles de Llobregat, "Esbart Dansaire Vicentí" de Sant Vicenç dels Horts, "Esbart Dansaire d'Ullastrell", "Esbart Dansaire de Martorell", "Esbart Dansaire de Capellades", i els barcelonins "Esbart Comtal", "Esbart Montserratí Martinenc", "Esbart Jovenut Dansaire" de Nostre Casal de Gràcia, "Esbart de l'Orfeó de Sants", "Esbart Gaudi" i "Esbart Mare Nostrum".

MARIA MATILDE ALMENDROS.— La veterana locutora de Ràdio Nacional d'Espanya a Catalunya Ràdio 4, Maria Matilde Almendros, va rebre, el dia 28 de gener, un homenatge de simpatia per part d'"Amics dels Concerts" de l'Agrupació Cultural Folklorica Barcelona, com a prova de reconeixement de la seva participació des del seu inici, fa més de 30 anys, al programa radiofònic sardanista "La Veu de la Sardana", ara englobat dintre el nou programa "Fes ta festa". El concert d'homenatge va ser el número 160 que organitza el grup "Amics dels Concerts", i comptà amb la participació de les cobles Sabadell i Sant Jordi.

JOSEP VENTURA

EDUQUEM JUNTS

la família, l'escola, els mitjans de comunicació

ELENA ELIZALDE i AUBERT
Doctora en Pedagogia

TERESA SANMARTÍ i GARCIA
Mestra Especialista en Preescolar

Convidem a tots aquells que estan en contacte amb nens a treballar junts per tal d'ajudar-los a créixer amb alegria. Cada setmana proposem dos objectius educatius, centrats en l'edat de 5 anys, (dins de les àrees de socialització, llenguatge, adquisició d'hàbits o desenvolupament intel·lectual i motriu), i suggerim uns exercicis divertits i fàcils de fer.

Tant de bo que, treballant plegats, recuperem el civisme que trobem a faltar a la nostra societat. Endavant, els nostres nens s'ho valen. El nostre país, també.

Desenvolupament motriu

Objectiu: Saber retallar figures de revistes o catàlegs sense desviar-se més d'1 cm.

Exercicis:

—Apleguem catàlegs i revistes de paper consistent. De tant en tant els mirem i els comentem amb els nens.

—Donem una revista al nen i li demanem que triï alguna cosa que li agradi.

—Retallem la pàgina on es trobi la figura triada pel nen. Li donem unes tisores de la seva mida amb puntes rodones i ben esmolades, després li demanem que retalli el dibuix que ha triat amb molta cura.

—Animem el nen a retallar de la mateixa manera altres figures per tal que faci amb elles un pòster o per decorar la seva habitació.

Desenvolupament intel·lectual

Objectiu: Saber preveure les conseqüències d'una acció.

Exercicis:

—A la vida diària, parlant amb el nen, li fem adonar que algunes situacions tenen conseqüències concretes: una olla, que és al foc, crema i no s'ha de tocar mai; si cau un ou a terra, es trenca; si hi ha aigua a terra, podem lliscar; alguns estris de cuina, com ara el ganivet, els tisores, etc., han de fer-se servir bé, per tal de no fer-se mal.

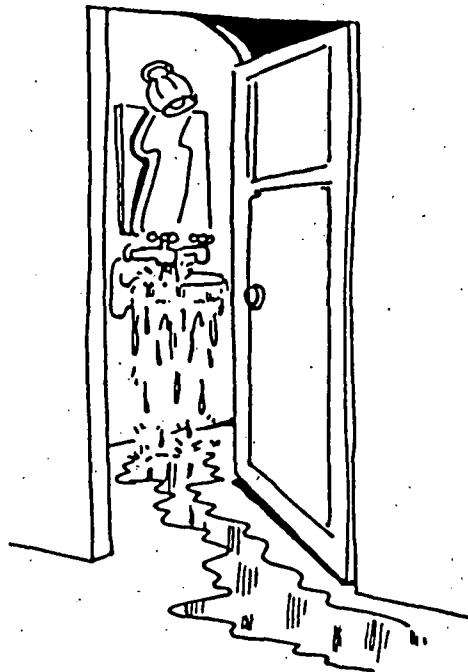
—Més endavant juguem amb el nen preguntant-li: —Què passarà si tapem el lavabo i deixem l'aixeta oberta?

Deixem que el nen pensi una estona abans de donar una resposta. Si ens respon correctament comprovarem amb ell aquest fet. Si no encerta la resposta anirem amb ell al lavabo, posarem el tap, obrirem l'aixeta i observarem plegats el que succeeix.

—Recordem al nen que el fet de menjar massa caramels i dolços provoca càries, que quan no dorm les hores necessàries està de mal humor, que quan s'ha rentat bé fa olor de net, etc...

—Farem adonar al nen que alguns fets són el resultat de la imprevisió d'uns i altres: un xiclet al terra s'enganxa a la sabata; si hi ha pinyols d'oliva a la fregadora, l'embusen; les joguines per terra es trepitgen i es trenquen, etc.

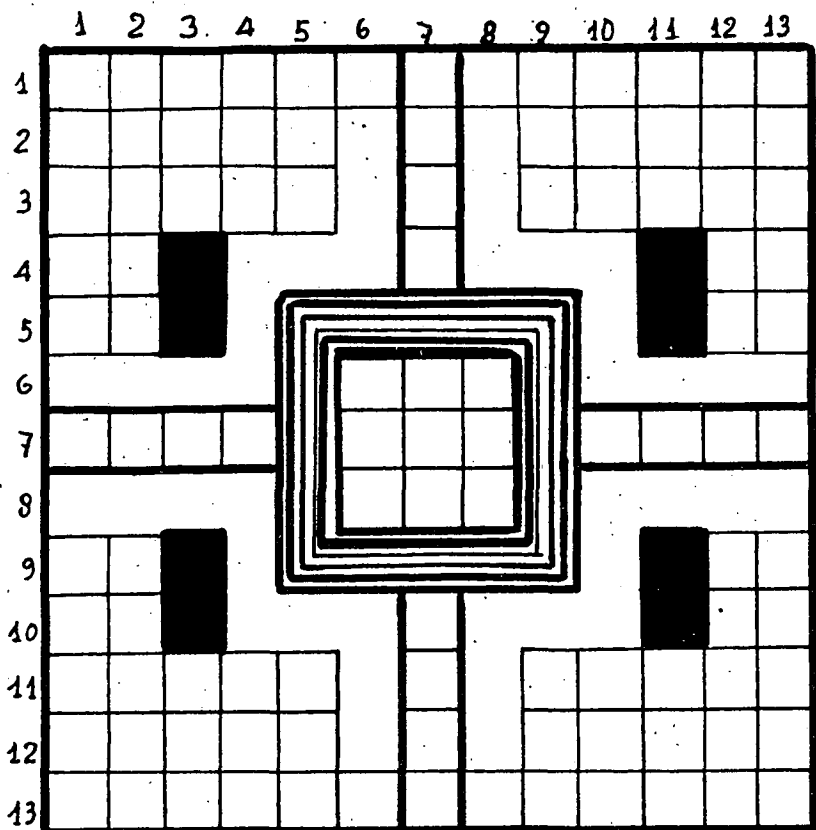
—Explicuem al nen el conte de "El pastor mentider" fent-li adonar de les conseqüències de dir mentides.

ENCREUATS

per ROSA COLLELL

QUADRAT

HORITZONTALS

- 1- Fer entremaliadures.-
- 2- Que fa parell amb un altre. Consonant. Fa oposició.-
- 3- Reig bord. Inicial de punt cardinal. Forma prefixada de tibia que denota connexió o relació.-
- 4- Sis-cents. Consonant. Lletre repetida.-
- 5- Vocals. Assentiment.-
- 6- Grup terrorista a casa nostra.-
- 7- Operació aritmètica. Pregui. Constel·lació austral.-
- 8- Signe del zodíac.-
- 9- Part terminal del braç. Llengua occitana.-
- 10- Vocal i consonant. Cent. Consonants.-
- 11- Conjunt de cert nombre de caps de bestiar. Preposició. Arranjament, disposició regular de les coses.-
- 12- Llegendària. Mil. Alumne d'una acadèmia militar.-
- 13- Relatiu o pertanyent al melodrama.-

VERTICALS

- 1- Combinació mètrica composta d'un vers llarg i un vers curt. Consonant. Observem.-
- 2- Forma prefixada del mot grec que significa "sopor". Vocal. Sant sopar.-
- 3- Prefix que significa tres. Mil. Un miler.-
- 4- Ciutat del Brasil. Preposició. A l'inr. palmípeda.-
- 5- Déu dels vents. La teva i cinc-cents junt. A l'inr.-
- 6- Mil. Un "tanto" en el futbol. Consonant.-
- 7- Cadascuna de les menjades del dia. Nom genèric dels hidrocarburs aromàtics. Membre inferior.-
- 8- Cinquanta. A l'inr. i angl. Oli. Mil.-
- 9- Embarcació. Fem. Palmípeda.-
- 10- Prefix que vol dir damunt, sobre. Vocal. Rata.-
- 11- El "pacient" de la Bíblia. Consonant. Xifres romanes.-
- 12- Relatiu a l'ase. Conjunció. A l'inr. busco.-
- 13- Fa ús de la raó. Vocal. Illa grega.-

FILATÈLIA

per ENRIC GRAUPERA

ARQUEBISBE PARAGUAIÀ

L'any 1947, el Paraguai commemorà el 50 Aniversari episcopal de Mons. Juan Sinforiano Bogarin González, dedicant-li una sèrie de quatre segells. Sèrie molt estimada i buscada. Nasqué el 1866, nomenat bisbe d'Asunción el 1895 i més tard arquebisbe de Paraguai. Morí l'any 1949.

JEROGLÍFIC

per SNOB

¿QUÈ ÉS AIXÒ QUE TENS A LA LLAR?

PUS
PUS
PUS

Solució al 540
CASSOLES

(KK) CAS SOLES

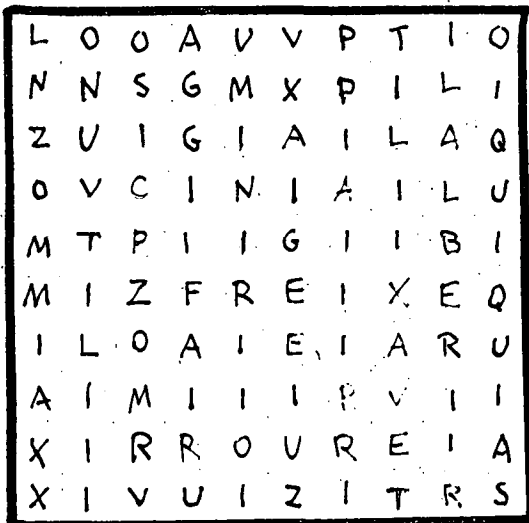
CLASIFICACIONS

1.	REAL MADRID	PJ	PTS	21	34+12
2.	F.C. BARCELONA	PJ	PTS	21	29+7
3.	AT. MADRID	PJ	PTS	21	28+8
4.	VALENCIA	PJ	PTS	21	27+7
5.	OSASUNA	PJ	PTS	21	25+5
6.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTS	21	25+3
7.	SEVILLA	PJ	PTS	21	23+3
8.	MALLORCA	PJ	PTS	21	23+1
9.	ZARAGOZA	PJ	PTS	21	22+2
10.	OVIEDO	PJ	PTS	21	21-1
11.	ATH. BILBAO	PJ	PTS	21	19-1
12.	LOGROÑES	PJ	PTS	20	19-3
13.	GIJON	PJ	PTS	21	18-2
14.	VALLADOLID	PJ	PTS	21	17-3
15.	CASTELLON	PJ	PTS	21	17-5
16.	MALAGA	PJ	PTS	20	16-2
17.	CADIZ	PJ	PTS	21	16-4
18.	TENERIFE	PJ	PTS	21	14-8
19.	CELTA	PJ	PTS	21	13-9
20.	RAYO VALLECANO	PJ	PTS	21	12-10

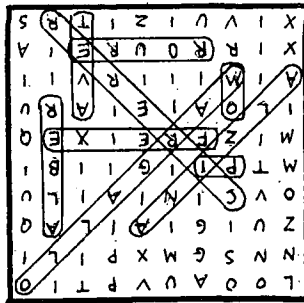
SOPA DE LLETRES

per SNOB

CERCAR 9 CLASSES DE LA FLORA CATALANA

DIAG. Citerer, Alzina, Mar.
VERT. Om, Avel, Alber.
HORIT. Pl, Freixe, Roure.

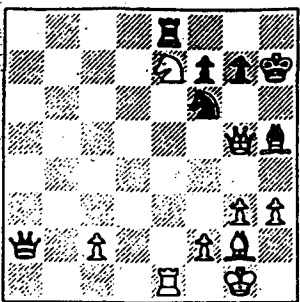

ESCACS

per JAUME MORA

DIAGRAMA 310 Blanques juguen i guanyen

És evident que hi pot haver mat, si s'encerta, és clar.

Solució al diagrama 309

1 Cg7-e6+ Rf8-e8, 2 Td7-e7+ Re8-xe7, 3 Dg3-d6+ i abandonen.

RESULTATS

R. MADRID-CASTELLÓN.....	7-0
OVIEDO-MALLORCA.....	0-2
OSASUNA-BARCELONA.....	0-3
VALLADOLID-R. VALLECANO...	1-0
ZARAGOZA-R. SOCIEDAD.....	2-1
ATHLETIC-TENERIFE.....	1-1
SEVILLA-CELTA.....	2-1
MÁLAGA-LOGROÑES.....	susp.
CÁDIZ-AT. MADRID.....	0-1
VALENCIA-SPORTING.....	2-0

LA TRAVESSA

1. R. Madrid-Castellón	1
2. Oviedo-Mallorca	2
3. Osasuna-Barcelona	2
4. Valladolid-R. Vallecana	1
5. Zaragoza-R. Sociedad	1
6. Ath. Bilbao-Tenerife	X
7. Sevilla-Celta	1
8. Málaga-Logroñes	1
9. Cádiz-At. Madrid	2
10. Valencia-Gijón	1
11. Murcia-Sestao	1
12. Coruña-Betis	1
13. Espanol-Elche	1
14. Figueres-Castilla	1

Pleno al 15 (At. Madrileño-Jerez): X

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 496

Històries d'Eixerits

La nena de Romania

Ara recordo que ja fa dies, vaig veure a la "tele", com una nena romanesa donava caramels als soldats. Així, volia dir-los i mostrar-los que la gent estava agraïda i content perquè havien ajudat que a Romania hi hagués pau, alegria i llibertat.

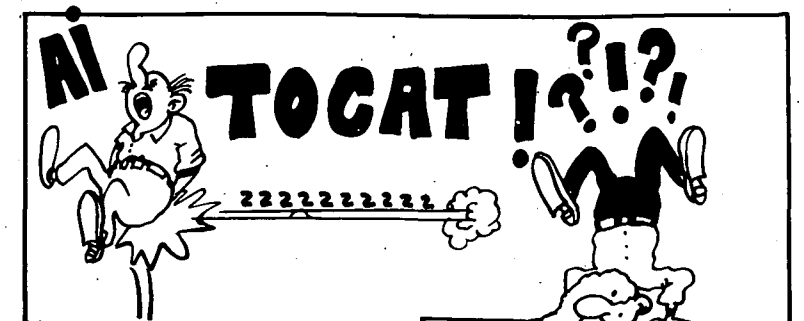
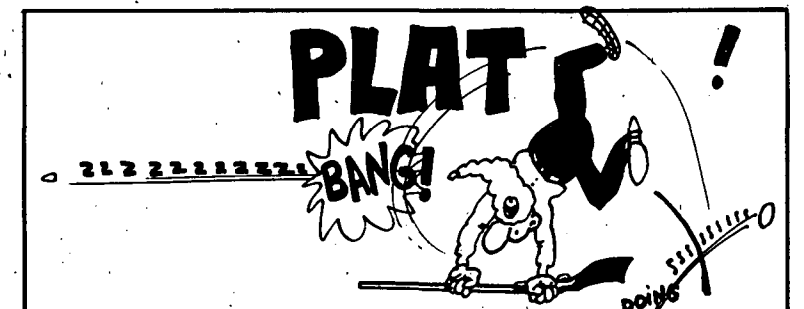
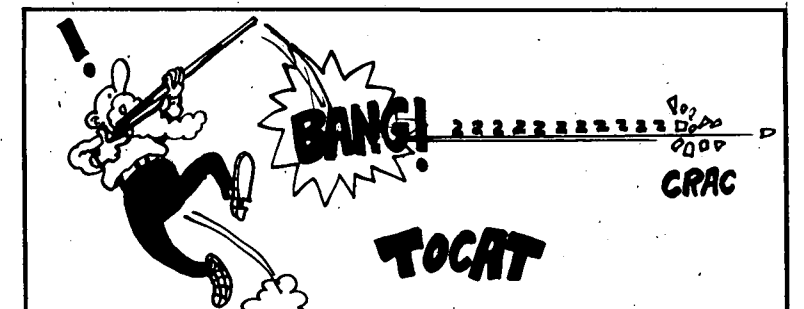
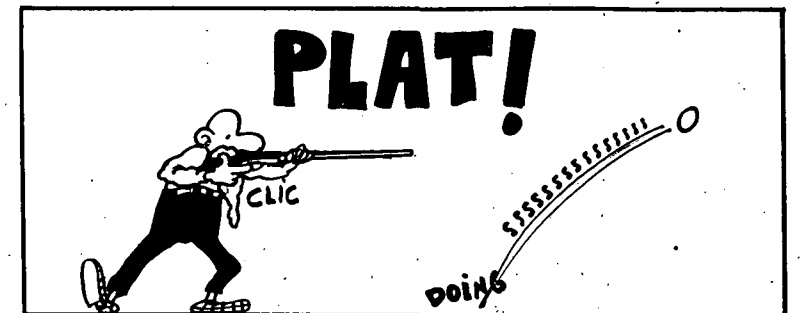
Si sabés com se diu li escriuria una carta ben llarga, demanant-li que m'escrivis i m'expliqués els patiments que han hagut de passar i suportar durant tants anys.

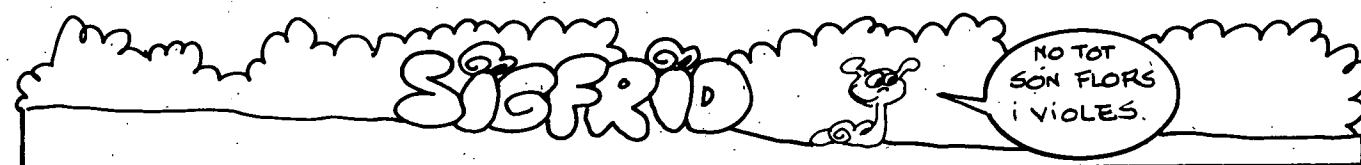
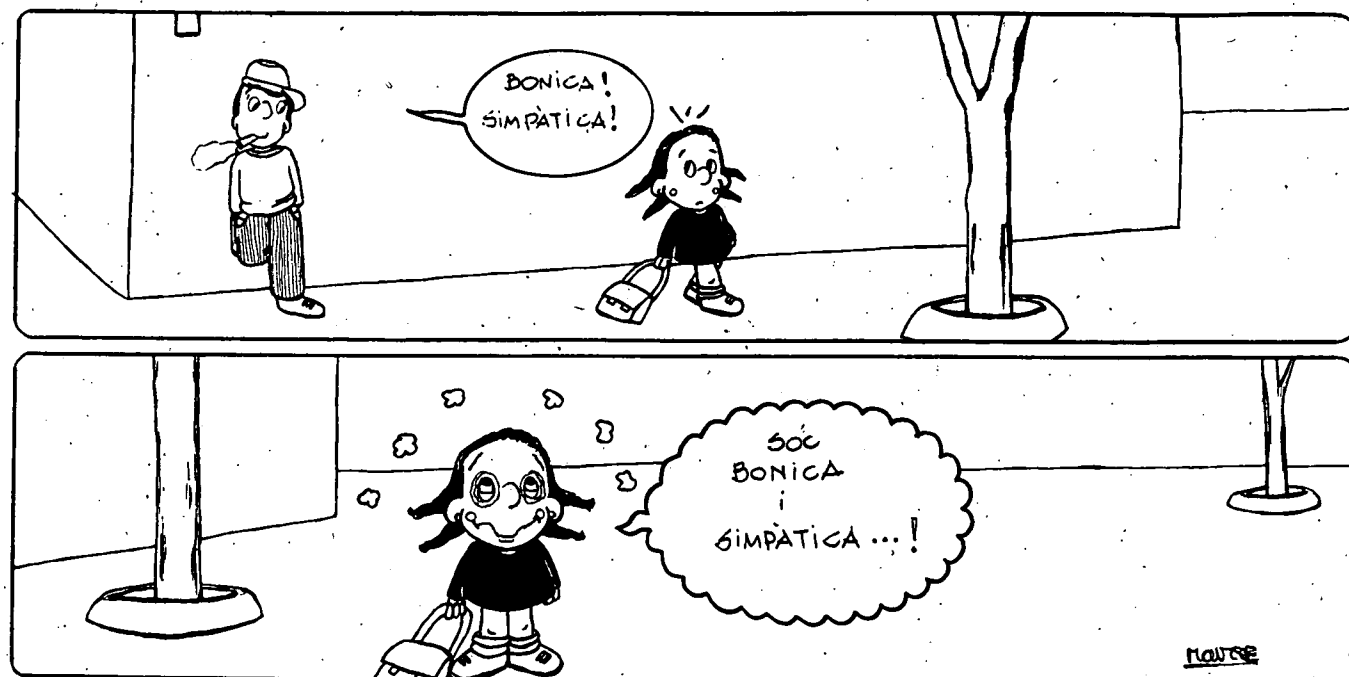
Jo li contestaria, i li diria que em costa molt d'entendre perquè les persones sovint som dolentes i ens fem mal les unes a les altres. I, fins i tot, ens matem. Perquè a Romania va haver-hi molts morts, eh. Òndia noi, quina desgràcia!

La imatge d'aquella nena repartint caramels als soldats em va quedar fixada al cap; em féu pensar que bonic fóra el món si, en lloc de repartir bufes, castanyes i trets, ens repartíssim els uns als altres caramels d'estimació i d'amistat.

I no és que sigui llaminer, eh, sinó perquè m'agrada que totes les persones siguin amigues, s'estimin i s'ajudin.

L'Eixerit

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 5, versets del 13 al 16 (Mt 5:13-16).

Reflexionem: 1. Abans d'aquestes paraules que llegim avui, Jesús ha proclamat el missatge de les Benaurances. Els cristians que seguint fidelment a Jesucrist siguin humils, senzills, pacífics, tendres de cor... etc., seran la "sal de la terra" i "la llum del món". Per què? Perquè amb el seu comportament donaran a conèixer el vertader sentit de la vida i el camí a seguir per viure-la segons vol Déu.

2. Sovint les persones només pensem a passar-nos-ho bé, en màquines, en diners, però allò que dóna sentit a la vida és la bondat, la veritat, l'estimació, la justícia, la pau, etc.

3. Els nois i noies cristians hem de ser "sal i llum". Hem de donar a conèixer, sense cap mena de vergonya, el nostre amor a Jesús, i hem d'estimar i d'ajudar els altres tant com puguem.

El mossèn.

EL NOU ESTEL DE LA BRUNA

Vet aquí que una vegada, temps era temps, en un país llunyà, qui sap on para, hi vivia una nena molt entremaliada que es deia Bruna. La petita Bruna no s'estava mai quieta. Corria, saltava, ballava i no parava de jugar. La Bruna era tota grassoneta i petitona, riallera i àgil, desobedient i plena de vitalitat.

Heus aquí que un dia, quan el pare va tornar de la feina li va donar una bona sorpresa:

—Mira, Bruna, el que t'he portat, és un estel, t'agrada?, oi que sí? Què et sembla si diumenge anem al prat tu i jo a fer-lo volar? —va dir el pare.

—Es fantàstic!! —cridà la nena, que no se'n sabia avenir— jo hi vull anar ara al prat...

—No, ara no pot ser. Hauràs d'esperar-te fins diumenge —va respondre el pare—. I no siguis impacient, no l'agafis abans d'hora, d'acord?

La Bruna però, no tenia espera i, quan els pares van ser distrets amb altres coses, va agafar l'estel i va sortir a corre cuita de la casa. Corrent com una esperitada va creuar el poble i va arribar al prat. Ja era molt tard i no es veia ningú pels voltants. Va posar-se mans a la feina. A poc a poc va deixar anar el fil de l'estel i quan li va semblar prou, va començar a caminar, i després a caminar més de pressa i, finalment, a córrer, i l'estel s'enlairà. Pujava i pujava, suaument. "Que n'és de bonic" pensava la Bruna. I mentre se'l mirava no es va adonar que li estava donant massa corda. De fet, la Bruna no sabia ben bé com s'havia de fer per fer volar un estel. Així, de sobte, la corda es va posar tibant. L'estel era allà dalt, vermell brillant entre el cel fosc i dens. Tibava massa. A la Bruna li costava cada cop més subjectar el seu estel. De cop i volta, va donar una estrebada molt forta. La Bruna no volia deixar-lo anar. El va aguantar amb totes les seves forces i, quan se'n va voler adonar, ja no toca-

va el terra, s'estava enlairant cel amunt aferrada al seu bonic estel. La nena estava molt i molt espantada, però també estava meravellada, no s'ho podia creure, volava entre els núvols, quasi podia tocar les estrelles amb la mà si l'allargava, però valia més no deixar-se anar, podria caure... caure! Ara sí que estava espantada de debò, no ho havia pensat que podia caure. I ben pensat, com tornaria a baixar?

Ai, ai, ai, què he fet ara?, no sé pas com podré tornar a terra —començà a ploriquejar la Bruna—, i a casa deuen estar preocupats per mi, si el pare hagués estat amb mi això no m'hauria passat, hauria hagut de fer-li cas i no agafar l'estel fins el diumenge, ai, ai, ai.

Cada cop estava més alt. La Bruna va estrènyer les seves mans a la corda i va tancar els ulls. Heus aquí que aquell vespre va començar a bufar un airet suau que empenyia l'estel de la nena cap a un grup de núvols propers. L'estel hi va xocar, i amb la topada va començar a perdre alçada. Tranquil·lament, com les fulles que cauen dels arbres, l'estel baixava cap a terra. En això, un veí del poble va veure la petita allà penjada i va córrer a avisar els seus pares, que comes ajudeu-me, van arribar al prat tan aviat com van poder. La Bruna ja pràcticament tocava la gespa quan el pare la va agafar a coll.

—Nena, com ens has fet patir, estàs bé?, t'has fet cap mal? —li preguntà la mare, que de tan espantada com estava no tenia ni esma per renyar-la.

—Mare, pare, ara m'adono de com m'he portat de malament, jo no us volia pas preocupar. El que m'ha passat avui m'ha servit de lliçó. Mai més no tornaré a desobeir-vos, us ho prometo.

Els pares van abraçar la Bruna i tots tres van tornar cap a casa. I foren feliços i menjaren pastissos.

Anna

DIUMENGE - 4

10.00 Dibuixos animats.
10.45 Signes del temps.
11.30 Cadència.
13.00 Gol a gol. Hoquei.
15.00 Telenotícies.
15.25 El temps.
15.30 Jim West.
16.35 Pel·lícula tarda:
"El seductor".
18.15 Gol a gol. Bàsquet.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.15 Trenta minuts.
21.45 Dallas (D).
22.35 Gol a Gol.

ESPAIS FIXOS: DE DILLUNS A DIVENDRES

10.45 Universitat oberta.
13.35 T.N. Comarques.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.05 Bona cuina.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.05 Bona cuina.

DILLUNS - 5

11.15 Segona vegada.
13.55 La senyoreta.
15.15 Veïns.
15.40 Com a casa.
16.30 La gran ball.
17.20 Dibuixos animats.
17.45 Victor.
18.00 Matracca, no!
18.45 Mikimoto club.
19.35 Filiprim.
21.20 Roseanne.
21.50 Pantalla:
"La batalla del porro".
23.40 Telenotícies.

DIMARTS - 6

11.15 Segona vegada.
13.55 La senyoreta.
15.15 Veïns.
15.40 Com a casa.
16.30 La gran ball.
17.20 Dibuixos animats.
17.45 Victor.
18.45 Mikimoto club.
19.40 Filiprim.
21.20 La parada.
22.55 L'hora d'Alfred Hitchcock (D).
23.55 Telenotícies.

DIMECRES - 7

11.15 Segona vegada.
13.55 La senyoreta.
15.15 Veïns.
15.40 Com a casa.
16.30 La gran ball.
17.20 Dibuixos animats.
17.45 Victor.
18.00 Matracca, no!
18.45 Mikimoto club.
19.40 Filiprim.
20.30 Bàsquet.
22.00 Telenotícies.
22.30 El temps.
22.40 Bona cuina.
22.50 Informatiu cinema.
23.10 Cinema 3:
"La senyora".

00.50 Telenotícies.
01.10 Motor a fons 2V.

DIJOUS - 8

11.15 Segona vegada.
13.55 La senyoreta.
15.15 Veïns.
15.40 Com a casa.
16.30 La gran vall.
17.20 Dibuixos animats.
17.45 Victor.
18.00 Matracca, no!
18.45 Mikimoto club.
19.40 Filiprim.
21.20 Tres pics i repicó.
23.25 Temps de neu 2V.
23.25 Esports Flash.
00.25 Telenotícies.

DIVENDRES - 9

11.15 Segona vegada.
13.55 La senyoreta.
15.15 Veïns (D).
15.40 Com a casa.
16.30 La gran vall.
17.20 Dibuixos animats.
17.45 Victor.
18.00 Matracca, no!
18.45 Mikimoto club.
19.40 Filiprim.
21.20 La vida en un xip.
23.35 Telenotícies.
23.50 Cinema de mitjanit:
"Desig en la pols".

DISSABTE - 10

10.00 Sardanes.
10.25 Resum setmanal.

13.30 Resum setmanal.
14.15 Photomaton. 2V.
15.00 Telenotícies.
15.25 El temps.
15.30 Bona cuina.
15.35 Tarda de musicals:
"Roller Boogie".
17.15 Dibuixos animats.
18.00 Festival Tex Avery.
18.20 Robin Hood.
19.10 Retorn a l'illa del tresor.
19.55 Vida salvatge.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Lotto 6/49.
21.15 Bona cuina.
21.20 Pel·lícula:
"Els pecats del pare".
23.00 Cagney i Lacey.
23.50 Campió.
00.50 Fi d'emissió.

CANAL - 33

DIUMENGE - 4

15.45 Ciclo-cross.
17.00 Senyals.
17.45 El món del cinema.
18.15 Fila 33.
19.55 Curt-metratge.
20.20 Thalassa.
21.00 Telenotícies.
21.25 El temps.
21.30 Versió original:
"El món de Bimala".

ESPAIS FIXOS: DE DILLUNS A DIVENDRES

19.30 Universitat oberta.
21.00 Telenotícies.
21.30 El temps.
21.35 Tot l'esport.

DILLUNS - 5

20.00 Bàsquetmania.
22.00 Dimensió desconeguda.
22.25 A debat.

DIMARTS - 6

20.00 Star Trek.
22.00 Teatre:
"El dret d'escollir".

DIMECRES - 7

20.00 Cosmos.
22.00 Farrington.
22.30 60 minuts.

DIJOUS - 8

20.00 Sputnik.
22.00 Actual.
23.00 Canal 33 presenta.

DIVENDRES - 9

20.00 Futbol 90.
22.00 La bella i la bèstia.
23.00 Tres, catorze, setze.

DISSABTE - 10

16.00 Esports.
20.00 Vibria.
20.10 Photomaton.
21.00 Telenotícies.
21.15 El temps.
21.35 La caixa sàvia.
23.05 Cadència.

DIUMENGE - 4

00.50 Filmoteca TV:
"Nosotras las mujeres".
02.20 Visca l'espectacle!
03.45 Els fruits de Eldorado.
04.45 Art i artistes flamencs.
05.15 Vostès mateixos.
05.45 Japó, esperit i forma.
06.40 Rockopop.
08.00 El fugitiu.
08.50 Música N.A.
09.30 Sopa de gansos.
10.00 El dia del Senyor - Santa Missa.
11.00 Avanç Telediari.
11.05 Concert.
12.05 Poble de Déu.
12.35 Camp i mar.
13.05 El saler.
14.00 La nostra Europa.
14.30 L'Informatiu cap de setmana.
15.00 Telediari cap de setmana.
15.30 El temps.
15.35 Els trotamúsics.
16.05 La Comèdia:
"Corazón verde".
17.50 Joc de nens.
18.20 Dibuixos animats.
18.40 Grans contes i llegendes.
19.35 Alf.
20.00 Al fil de l'impossible.
20.30 Telediari cap de setmana.

21.05 A portada.
21.55 Diumenge cinema:
"Mambrú se fue a la guerra".
23.40 Avanç Telediari.
23.45 Prisma (4).
00.15 Catalunya misteriosa (29).
00.45 Un dia és un dia.
02.45 Òpera:
"Bastian, Bastiana".

ESPAIS FIXES: DE DILLUNS A DIVENDRES

08.00 Bon dia.
14.00 Teleducs/Informatiu Migdia.
15.00 Telediari-1.
17.50 Avanç Telediari.
19.20 Avanç de l'Informatiu Vespere.
19.25 L'apuntador.
19.30 Un punt de solfa.
20.00 L'Informatiu vespere.
20.30 Telediari 2.
21.00 El temps.

DILLUNS - 5

10.00 El dia per endavant.
Webster.
Santa Bàrbara.
Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheers.
17.55 Els mons de Yupi.
18.25 Ravioli.
18.55 L'osset Ruppert.
19.00 Els nostres arbres.
19.35 Vostès mateixos.
21.10 Tribunal popular.
22.35 La meua germana Dorothy.
23.05 Documents TV.
00.05 Telediari-3 i Telesport.
01.00 Cine-club de matinada:
"Los zancos".

DIMARTS - 6

10.00 El dia per endavant.
Webster.
Santa Bàrbara.
Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheers's.
17.55 Els mons de Yupi.
18.25 Patoaventuras.
18.50 Apaga y vámonos.
19.35 Com en els vells temps.
21.10 El dimarts que ve.
22.30 Sessió de nit:
"Extraños en un tren".
00.15 Telediari - 3 i Telesport.
00.55 Testimoni.
01.00 Filmoteca del dimarts:
"Dràcula".

DIMECRES - 7

10.00 El dia per endavant.
Webster.
Santa Bàrbara.
Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheers's.
17.55 Els mons de Yupi.
18.20 Naturalesa secreta.
18.50 Pumuky.
19.35 Katie amb Allie.
21.10 El temps és or.
22.10 Philip Marlowe.
23.10 Ciutats perdudes.
00.10 Telediari - 3 i Telesport.
01.00 Última sessió:
"Cartas de una novicia".

DIJOUS - 8

10.00 El dia per endavant.
Webster.
Santa Bàrbara.
Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheers's.
17.55 Els mons de Yupi.
18.20 Érase una vez... la vida.
18.50 Sopa de gansos.
19.35 Murphy Brown.
21.10 Punt i apart.
23.50 Enredo.
00.15 Telediari - 3 i telesport.
01.00 Producció espanyola:
"A los cuatro vientos".

DIVENDRES - 9

10.00 El dia per endavant.
Webster.
Santa Bàrbara.
Dibuixos animats.
15.30 A la meua manera. Cheers's.

17.55 Fragüel Rock.
18.20 Plàstic.
19.35 Casa repleta.
21.10 La dona de la teva vida.
22.20 Visca l'espectacle!
23.50 Jutjat de guàrdia.
00.15 Telediari - 3 i telesport.

DISSABTE - 10

01.00 Classics en Blanc i Negre:
"El cuarto poder".
02.25 Jazz entre amics.
03.25 El preu just.
04.55 Documents TV.
05.50 El nou espectador.
06.55 De pel·lícula.
07.50 Tribunal popular.
09.10 S'ha escrit un crim.
10.00 Calaix desastre.
13.30 Parlament.
14.30 L'Informatiu cap de setmana.
15.00 Telediari cap de setmana.
15.30 El temps.
15.35 La corona màgica.
16.05 Primera Sessió:
"Scott en la Antàrtida".
17.55 Rockopop.
19.40 Remington Steele.
20.30 Telediari cap de setmana.
21.05 Informe setmanal.
22.15 Dissabte cinema:
"Ben-Hur".
01.45 Avanç Telediari.
01.50 Música N.A.

DIUMENGE - 4

07.30 Via olímpica.
9.00 Santa Missa.
09.45 Dibuixos animats.
10.00 Els Picapedra.
10.30 Cine para todos:
"El teniente Robinson".
12.00 Domingo deporte.
18.30 La hora de Bill Cosby.
19.00 El precio justo.
20.30 Kung-Fu.
21.30 Estudio estadio.
00.00 Tiempo de creer.
00.15 Cine de medianoche:
"Operación Crossbow".
02.15 Secuencias.

ESPAIS FIXES: DE DILLUNS A DIVENDRES

10.00 Hoy a las 10.
13.00 Avanç de l'Informatiu.
13.02 Un punt de solfa.
19.15 Un punt de solfa.
19.20 L'apuntador.
19.25 Avanç de l'Informatiu.
22.00 Noticias-2.

DILLUNS - 5

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 Chopi i la princesa.
08.30 Euskera.
09.00 Plàstic.
11.00 Goya.
12.00 Las doce en punta.
13.05 Prisma.
13.30 Bellesa i poder.
14.00 3 x 4.
15.00 Falcon Crest.
15.45 La palmera.
16.45 Cristal.
17.30 On li fa mal?
17.55 Plàstic.
18.20 La herencia de los Guldenburg.
19.30 Cerca de las estrellas.
22.30 Cine Club:
"Escala en Hawaii".
00.15 Va de cine.
00.45 Era Lucana.
01.15 La noche.
02.30 Camino de Xanadú.

DIMARTS - 6

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 Planeta imaginari.

08.30 Francés.
09.00 El salero.
11.00 Nanny.
13.05 Va de cine.
13.30 Bellesa i poder.
14.00 3 x 4.
15.00 Falcon Crest.
15.45 La palmera.
16.45 Cristal.
17.30 On li fa mal?
17.55 Plàstic.
18.20 Hannay.
19.30 Cerca de las estrellas.
22.30 La casa por la ventana.
23.30 Debat 2.
00.45 Glasnost.
01.15 La noche.
02.15 Retorno a Brideshead.

DIMECRES - 7

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 Oum el dofi blanc.
08.30 Català/Galego.
09.00 La casa por la ventana.
11.00 Especial.
12.00 Las doce en punta.
13.05 Glasnost.
13.30 Bellesa i poder.
14.00 3 x 4.
15.00 Falcon Crest.
15.45 La palmera.
16.45 Cristal.
17.30 On li fa mal?
17.55 Plàstic.
18.20 Esa clase de gente.
19.30 Cerca de las estrellas.
22.30 Corazón.
23.30 Estrenos TV:
"La mano china".
01.00 La noche.
02.15 Misterios sin resolver.

DIJOUS - 8

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 Puçastoc.
08.30 Italiano.
09.00 Corazón.
11.00 Años dorados, años amargos.
12.00 Las doce en punta.
13.05 Catalunya misteriosa.
13.30 Bellesa i poder.
14.00 3 x 4.
15.00 Falcon Crest.
15.45 La palmera.
16.45 Cristal.
17.30 Primera función:
"De la calle".
19.10 Cerca de las estrellas.
22.30 El primijuego.
22.40 Jueves cine:
"Bronco Billy".

00.30 Metrópolis.
01.00 La noche.
02.15 National Geographic.

DIVENDRES - 9

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 Missió Màgia.
08.30 Francés.
08.55 El martes que viene.
11.00 La Sra. García se confiesa.
11.30 Plinio.
12.00 Las doce en punta.
13.05 Era Lucana.
13.30 Bellesa i poder.
14.00 3 x 4.
15.00 Falcon Crest.
15.45 La palmera.
16.45 Cristal.
17.30 Cine español:
"La herida luminosa".
19.30 Cerca de las estrellas.
22.30 Un dia és un dia.
00.30 A través del espejo.

DISSABTE - 10

07.45 Con tu cuerpo.
08.00 Con las manos en la masa.
08.30 Klip.
09.15 El nuevo espectador.
10.00 La clínica de la selva negra.
10.50 L'illa misteriosa.
12.00 135 escons.
12.30 Concierto.
14.30 Video-mix.
15.00 Estadio-2.
22.00 Fuera de serie.
23.00 Estadio 2.
04.30 Últimas preguntas.
05.00 Tema y variaciones.

COMENTARIS TV

família

ALTRE VEGADA ROSEANNE

He tornat a veure Roseanne. Volia saber si l'opinió d'un sol programa era equivocada. De fet no ha estat així, ja que m'he adonat que les meves sospites tenien justificació. L'enigma Roseanne es va resolent. La gràcia, pel que es veu, rau en un cert cinisme. Tot acaba bé, tots s'estimen molt, però el tracte està ple d'unes ironies que han de provocar les rialles. I penso que aquestes ironies són, en moltes ocasions, dures. Hi ha com una resignació irònica davant del fet que la família, en ocasions, resulta incòmoda. En comptes de tractar amb estimació a l'altre quan allò més fàcil és el crit, a la sèrie que protagonitza Roseanne Barr es recorre al retret, que potser no és millor que el crit. El crit seria poc còmic, el retret, el sarcasme són més rendibles des del punt de vista televisiu, des del punt de vista de l'audiència. El resultat és que som davant d'una família que se suporta perquè no queda altre remei. Jo ho sento, trobo més simpàtica la sèrie de Bill Cosby. I si aquesta sèrie està primera en les llistes nord-americanes, penso que la sensibilitat de l'espectador americà ha perdut delicadesa i s'ha deixat guanyar per un to que, entre altres coses, es bastant groller.

IGNASI BOFARULL

T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) tel. 200 13 39

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

Roca

SANITARI • AIRE CONDICIONAT • CALEFACCIÓ • CERÀMICA